

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด มาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act
ด้านการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายในของบริษัทอย่างที่ดำเนินงานในประเทศไทย
ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหรัฐอเมริกา

นางสาวมยุรี ชินบุตร

สถาบันวิทยบริการ

อพล่องครองแห่งวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

สาขาวิชาการบัญชี ภาควิชาการบัญชี

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

FACTORS RELATED TO THE EFFECTS OF INTERNAL CONTROL ASSESSMENT REQUIRED BY
SECTION 404 OF SARBANES-OXLEY ACT OF SUBSIDIARIES OPERATING IN THAILAND OF
COMPANIES LISTED IN THE STOCK EXCHANGE OF THE UNITED STATES OF AMERICA

Miss Mayuree Chinnabud

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy Program in Accounting

Department of Accountancy

Faculty of Commerce and Accountancy

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

Copyright of Chulalongkorn University

หน้าข้อวิทยานิพนธ์

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลกระทบจากการปฏิรูปติดตามข้อกำหนด มาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ด้านการประเมินประสิทธิผล การควบคุมภายในของบริษัทอย่างที่ดำเนินงานในประเทศไทยของบริษัท ที่จะทำให้เปลี่ยนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหราชอาณาจักร

โดย

นางสาวนุชรี ชินบุตร

สาขาวิชา

การบัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจิต นาวัตร

คณะกรรมการและภาระนักศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

๑๑ ๗๖๘๔๒๔

(รองศาสตราจารย์ ดร. มนูชา คุณพนิชกิจ)

คณะกรรมการและภาระนักศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ จงจิตต์ หลีกภัย)

.....

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจิต นาวัตร)

.....

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตปพร ศรีจันเพชร)

มยุรี ชินบุตร : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด มาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ด้านการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายใน ของบริษัทที่อยู่ที่ดำเนินงานในประเทศไทยของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่ง สหรัฐอเมริกา. (FACTORS RELATED TO THE EFFECTS OF INTERNAL CONTROL ASSESSMENT REQUIRED BY SECTION 404 OF SARBANES-OXLEY ACT OF SUBSIDIARIES OPERATING IN THAILAND OF COMPANIES LISTED IN THE STOCK EXCHANGE OF THE UNITED STATES OF AMERICA).

อ. ที่ปรึกษา : ผศ.ดร. ประจิต หาวัตร, 114 หน้า.

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act (SOX) และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลกระทบดังกล่าว งานวิจัยนี้เป็นการวิจัย เที่ยงตรง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ SOX Compliance Coordinator หรือตำแหน่งอื่นที่รับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวของบริษัทที่อยู่ที่ดำเนินงานในประเทศไทยของ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหรัฐอเมริกาจำนวน 165 บริษัท ซึ่งได้รับการตอบกลับจำนวน 61 ทุก และมีการนำมารวบเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และ การทดสอบโคสแควร์

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า บริษัทกลุ่มตัวอย่างที่จ้างที่ปรึกษาจากภายนอกเพื่อช่วยในการปฏิบัติตาม ข้อกำหนด มีจำนวน 21 บริษัท (ร้อยละ 34.4) มีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อเรื่องดังกล่าวจำนวน 21 บริษัท (ร้อยละ 34.4) มีค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามตั้งกล่าวโดยเฉลี่ยจำนวน 1.2 ล้านบาท นอกจากนี้ยังพบว่า บริษัทที่มีการควบคุมภายในที่มีประสิทธิผลมากขึ้น มีจำนวน 25 บริษัท (ร้อยละ 40.98)

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ที่กล่าวข้างต้น พบว่าขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์กับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ระดับความขั้นขั้นของ องค์กรมีความสัมพันธ์กับการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอก ขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายที่ เกี่ยวข้อง และ ขนาดของกิจการ ประเภทของกิจการ ระดับความขั้นขั้นขององค์กร และการมีแผนงานการ บริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนที่จะมีการใช้ SOX มีความสัมพันธ์กับระดับความมีประสิทธิผลมาก ขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าว ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุดในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 คือ การขาดบุคลากรที่มีความรู้ในเรื่อง SOX และความล้าหลังในการจัดเก็บเอกสารที่มีจำนวนมาก ส่วนประযุณ์ที่ได้รับมากที่สุด คือ บริษัทมีกระบวนการ การ ตรวจสอบความมีประสิทธิผลของ การควบคุมภายในตื้น

ภาควิชา.....	การบัญชี.....	ลายมือชื่อนิติ.....	ลงชื่อ.....
สาขาวิชา.....	การบัญชี.....	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....	
ปีการศึกษา.....	2549.....		

4782327526 : MAJOR ACCOUNTING

KEYWORD: SECTION 404 / SARBANES-OXLEY ACT / INTERNAL CONTROL.

MAYUREE CHINNABUD : FACTORS RELATED TO THE EFFECTS OF INTERNAL CONTROL ASSESSMENT REQUIRED BY SECTION 404 OF SARBANES-OXLEY ACT OF SUBSIDIARIES OPERATING IN THAILAND OF COMPANIES LISTED IN THE STOCK EXCHANGE OF THE UNITED STATES OF AMERICA.

THESIS ADVISOR : ASST.PROF. PRACHIT HAWAT, Ph.D., 114 pp.

The objectives of this research are to study the effects of complying with Section 404 of Sarbanes-Oxley Act (SOX) and factors related to those effects. This study was survey research which used the questionnaire in collecting data from SOX compliance coordinator or other position that is responsible for compliance with the provision of 165 subsidiaries operating in Thailand of companies listed in the stock exchange of USA. Sixty-one questionnaires were received and analyzed by using descriptive statistic, One-Way ANOVA and Chi-Squares test.

The results indicate that twenty-one sample firms (34.4%) hire the external consultant to help in Section 404 implementation. twenty-one firms (34.4%) use the software for the implememtation. The average cost of Section 404 implementation is 1.2 million baht. In addition, twenty-five firms (40.98%) have internal control more effective after Section 404 implementation.

The results of testing the relationship between factors and the effects of complying with Section 404 indicate that firm's size is related to software usage. Level of firm's complexity is related to hiring external consultants. Firm's size is related to implementation costs. In addition, firm's size, business type, firm's complexity and enterprise risk management usage prior to SOX implementation are related to the level of more effectiveness of the internal control after Section 404 implementation. The results also indicate that most common problems found in Section 404 implementation are shortage of person who has knowledge about SOX and the trouble in collecting too many documents. Most common benefit of Section 404 implementation is the improvement in internal control effectiveness monitoring process.

Department.....Accountancy.....Student's signature.....*Mayuree Chinnabud*
Field of study.....Accounting.....Advisor's signature.....*Prachit Hawat*
Academic year.....2006.....

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้นี้สำเร็จไปได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจิต หาวัตร ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งท่านได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ และเสนอความคิดเห็นที่มีคุณค่า ต่อการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนการเขียนเหลือในสิ่งต่างๆ อย่างดีเยี่ยม ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์จงจิตต์ หลีกภัย ที่ท่านได้กรุณาเป็นประธานสอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจนคำแนะนำที่มีคุณค่าต่อการศึกษาวิจัยครั้นนี้ และขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิลปพร ศรีจันเพชร ที่ท่านได้กรุณามาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจนคำแนะนำเพิ่มเติมที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. สุพล ดุรงค์วัฒนา ที่สละเวลาให้คำแนะนำทางด้านสติปัฏฐานวิจัย รวมถึงคณาจารย์ในภาควิชาการบัญชีทุกท่านที่ได้เสริมสร้างความรู้ และทักษะของการศึกษาในหลักสูตรปริญญาบัญชีมหัณฑิต ตลอดจนคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สำหรับการประสิทธิ์ประสานวิชาความรู้ในสาขาวิชาการบัญชี ระดับปริญญาบัญชีมหัณฑิต

ขอขอบพระคุณ SOX Compliance Coordinator ของบริษัทย่อยที่ดำเนินงานในประเทศไทยของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหราชอาณาจักรทุกท่านที่สละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถามและให้สัมภาษณ์แก่ข้าพเจ้า เพื่อให้ข้อมูลในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผ่านพ้นไปได้ด้วยดี

ประการสุดท้าย ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อมนต์รี คุณแม่จันทร์ พี่นันทิรา และน้องเกรียงไกร ชินบุตร สำหรับการให้ความดูแลทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ และเป็นกำลังใจ ขันสำคัญยิ่งตลอดช่วงของการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ตลอดจนรุ่นพี่ และเพื่อนๆ ทุกคนที่ได้สละเวลาอันมีค่ามาให้คำแนะนำ สนับสนุน และช่วยเหลือแก่ข้าพเจ้าด้วยดีตลอดมา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๘
กิตติกรรมประกาศ.....	๙
สารบัญ.....	๙
สารบัญตาราง.....	๑๔
สารบัญภาพ.....	๑๕

บทที่

1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.4 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.6 ข้อจำกัดในการวิจัย.....	4
1.7 วิธีดำเนินการวิจัย.....	5
1.8 ส่วนประกอบอื่นของวิทยานิพนธ์.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 ประเด็นหลักของ Sarbanes-Oxley Act of 2002.....	7
2.1.1 การจัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลด้านบัญชีของบริษัทมหาชน.....	7
2.1.2 การกำหนดมาตรการเกี่ยวกับความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี.....	8
2.1.3 การกำหนดความรับผิดชอบของผู้บริหารบิชัฟเกี่ยวกับการกำกับดูแล และคณะกรรมการตรวจสอบ.....	8
2.1.4 การเปิดเผยข้อมูลให้โปร่งใสและบ่อยครั้งขึ้นกว่าเดิม.....	9
2.1.5 การปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีผู้เคราะห์หลักทรัพย์มีประโยชน์ทับซ้อน.....	9
2.2 แนวคิดการควบคุมภายในตามความหมายของ COSO.....	10

บทที่		หน้า
2.3	การประเมินผลการควบคุมภายใน	13
2.3.1	กระบวนการและเทคนิคการประเมินผล.....	13
2.3.2	เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการควบคุมภายใน.....	14
2.4	ผลงานวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act.....	16
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	23
3.1	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	24
3.2	ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยและคำダメที่ใช้วัดค่าตัวแปร.....	25
3.2.1	ตัวแปรตาม.....	25
3.2.2	ตัวแปรอิสระ.....	26
3.3	สมมติฐานในการวิจัย.....	29
3.4	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	32
3.4.1	ประชากร.....	32
3.4.2	กลุ่มตัวอย่าง.....	32
3.5	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	32
3.5.1	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	32
3.5.2	ส่วนประกอบของแบบสอบถาม.....	33
3.6	ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33
3.7	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
3.7.1	สถิติเชิงพรรณนา.....	34
3.7.2	สถิติเชิงอนุมาน.....	34
3.8	เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็น.....	37
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
4.1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	40
4.2	ข้อมูลทั่วไปของบริษัท.....	42
4.3	ผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act.....	47

บทที่		หน้า
4.4	อุปสรรคหรือปัญหาที่พบ และประโยชน์จากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act	58
4.5	ผลการทดสอบสมมติฐาน.....	65
5	บทสรุป อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	90
5.1	สรุปผลการวิจัย.....	90
	5.1.1 ผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act.....	90
	5.1.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด มาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act.....	93
	5.1.3 ปัญหาหรืออุปสรรคที่พบ และประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติตาม ข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act.....	97
5.2	ข้อเสนอแนะ.....	98
	5.2.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	98
	5.2.2 ข้อเสนอแนะของการศึกษาต่อไปในอนาคต.....	99
	รายการอ้างอิง.....	100
	ภาคผนวก.....	103
	ภาคผนวก ก. แบบสอบถาม.....	104
	ภาคผนวก ข. รายชื่อบริษัทกลุ่มตัวอย่าง.....	109
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	114

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
3.1 แหล่งที่มาของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	28
4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ.....	41
4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามช่วงอายุ.....	41
4.3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา.....	41
4.4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งงาน.....	42
4.5 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามยอดขายในปี 2005.....	43
4.6 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามประเภทของกิจการ.....	43
4.7 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามปีที่บริษัทถูกกำหนดให้ใช้ SOX และปีที่บริษัทใช้ SOX จริง.....	44
4.8 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามระดับความซับซ้อน.....	44
4.9 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามการมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนที่บริษัทจะมีการใช้ SOX	45
4.10 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรระหบneck ถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนที่บริษัทจะใช้ SOX	46
4.11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404.....	49
4.12 จำนวน และร้อยละของบริษัทจำแนกตามระดับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404	49
4.13 จำนวนความถี่ในการตอบ และจำนวนร้อยละจากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดขององค์ประกอบของค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404	50
4.14 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404.....	51
4.15 จำนวนความถี่ในการตอบ และจำนวนร้อยละของลักษณะงานที่จ้างที่ปรึกษามาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404.....	51
4.16 จำนวนความถี่ในการตอบ และร้อยละของเครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายใน.....	52
4.17 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามจำนวนครั้งในการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายใน.....	53

ตราوا	หน้า
4.18 จำนวนและร้อยละของหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 จำแนกตามผู้ที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบในเรื่องดังกล่าว	54
4.19 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามการให้มีการฝึกอบรมแก่ผู้มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404.....	57
4.20 จำนวนความถี่ในการตอบ และร้อยละของอุปสรรคหรือปัญหาที่พบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404.....	58
4.21 จำนวนและร้อยละของประযุชน์จากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act.....	60
4.22 จำนวน และร้อยละของบริษัทจำแนกตามความเห็นว่าประยุชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 หากว่าค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น.....	64
4.23 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404.....	66
4.24 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามยอดขายและการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404.....	67
4.25 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามประเภทของกิจการและการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404.....	68
4.26 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามระดับความซับซ้อนขององค์กรและการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404.....	69
4.27 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามการมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX และการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404.....	70
4.28 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX และการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404.....	71
4.29 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404.....	72
4.30 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามยอดขายและการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404.....	73

ตาราง	หน้า
4.31 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามประเภทของกิจการและการจ้างที่ปรึกษา จากการยกเว้นมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404.....	74
4.32 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามระดับความซับซ้อนขององค์กรและการ จ้างที่ปรึกษาจากการยกเว้นมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404.....	75
4.33 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามการมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับ องค์กรในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX และการจ้างที่ปรึกษาจากการยกเว้นมาเพื่อช่วย ในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404.....	76
4.34 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กร ทราบถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX และ การจ้างที่ปรึกษาจากการยกเว้นมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404	77
4.35 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404.....	78
4.36 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามยอดขายและระดับของค่าใช้จ่ายที่ เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404	79
4.37 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับระดับความมีประสิทธิผลมาก ขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404	82
4.38 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามยอดขายและระดับความมีประสิทธิผล มากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404.....	83
4.39 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามประเภทของกิจการและระดับความมี ประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตาม ข้อกำหนดมาตรา 404.....	84
4.40 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามระดับความซับซ้อนขององค์กรและระดับ ความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติ ตามข้อกำหนดมาตรา 404.....	85
4.41 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามการมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับ องค์กรในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX และระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบ การควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404.....	86

ตราง หน้า

- 4.42 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กร
ตระหนักถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX และ
ระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการ
ปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404..... 88

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
-----------	------

3.1	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบจากการปฏิบัติตาม ข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act.....	24

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของบัญหา

สืบเนื่องมาจากกรณีความล้มเหลวทางด้านการบัญชีและการล้มละลายของบริษัทขนาดใหญ่ในประเทศสหรัฐอเมริกา เช่น เอนร่อน และเวย์เดอร์คอม ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ของสหรัฐอเมริกาและเศรษฐกิจของประเทศหัวโลกถูกกระทบอย่างมาก อีกทั้งนักลงทุนขาดความเชื่อมั่นในความถูกต้องของงบการเงินและการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนอื่นๆ ตลอดจนการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี ทำให้กฎหมายและองค์กรกำกับดูแลของสหรัฐอเมริกาออกกฎหมายที่เรียกว่า Sarbanes-Oxley Act (SOX) ขึ้นมาเมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ.2545 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องผลประโยชน์ของผู้ลงทุน ตลอดจนปฏิรูปความถูกต้องและความเชื่อถือได้ของการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหรัฐอเมริกา โดยกฎหมายฉบับนี้ประกอบด้วยประเด็นหลักๆ อยู่ 5 ส่วน คือ (1) การจัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลด้านบัญชีของบริษัทมหาชนหรือ PCAOB (2) การกำหนดมาตรฐานการตรวจสอบความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี (3) การกำหนดความรับผิดชอบของผู้บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบ (4) การเปิดเผยข้อมูลให้โปร่งใสและบ่อยครั้งขึ้นกว่าเดิม และ (5) การปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีผู้วิเคราะห์หลักทรัพย์มีผลประโยชน์ทับซ้อน (ปีกาน์ เพ็ญภาคกุล, 2546)

กฎหมายฉบับนี้ส่งผลกระทบต่อทั้งผู้บริหารของบริษัท และคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหรัฐอเมริกา ตลอดจนผู้สอบบัญชี และผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี Sarbanes-Oxley Act กำหนดให้คณะกรรมการตรวจสอบมีภารกิจหลักในการกำกับดูแลการจัดทำและการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงินของบริษัทให้มีความถูกต้องและเป็นที่เชื่อถือได้ และมีหน้าที่ในการแต่งตั้ง กำหนดค่าตอบแทน และกำกับดูแลการปฏิบัติงานของสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งผู้สอบบัญชีจะต้องรายงานผลการตรวจสอบโดยตรงต่อกองกรรมการตรวจสอบ เพื่อเป็นการยืนยันความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชีอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น สำหรับผลกระทบต่อผู้บริหารของบริษัทนั้น กฎหมายฉบับนี้กำหนดให้ผู้บริหารของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหรัฐอเมริกาต้องมีความรับผิดชอบในงบการเงินและการเปิดเผยข้อมูลมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามมาตรา 404 เรื่องการประเมินการควบคุมภายในของผู้บริหาร (Management's Assessment of Internal Control) ที่กำหนดให้ผู้บริหารของบริษัทจดทะเบียนต้องมีความรับผิดชอบในการจัดให้มีและดำเนินให้มีช่องสร้างและวิธีการในการควบคุมภายใน

อย่างเพียงพอ รวมทั้งจัดให้มีการประเมินระบบการควบคุมภายใน และรายงานความมีประสิทธิผล ของการควบคุมภายในเป็นลายลักษณ์อักษรยืนต่อสำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งสหราชอาณาจักร นอกจากนี้ผู้สอบบัญชีของบริษัทจะระบุเบื้องต้นว่าได้ทำการรับรองไว้เกี่ยวกับความมีประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในนั้น (Auditor's Attestation on Internal Control) อีกด้วย (ศิลปพร ศรีจันเพชร, 2547: 91)

จากการบททวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 นี้ ส่งผลให้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหราชอาณาจักรได้รับการยกเว้นไม่ต้องดำเนินการตรวจสอบบัญชีที่เพิ่มขึ้น และเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการปรับปรุงเทคโนโลยีสารสนเทศ นอกจากนี้ บริษัทเหล่านี้ยังพบกับปัญหาและอุปสรรคหลายประการ อาทิ เช่น การขาดแนวทางในการปฏิบัติ ความกดดันในเรื่องของเวลา และปัญหานโยบายกำหนดข้อบ่งบอกและความมีส่วนได้เสีย ในการทดสอบการควบคุม เป็นต้น อย่างไรก็ตาม บริษัทส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าวมีประโยชน์ทำให้ผู้บริหารของบริษัทมีความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยงและการควบคุมมากขึ้น อีกทั้งช่วยลดข้อผิดพลาดที่มีส่วนได้เสีย ตลอดจนทำให้เกิดการปรับปรุงการควบคุมภายในให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น (Deloitte and Touche, 2005)

จากที่กล่าวมาข้างต้น เป็นเหตุให้ผู้วิจัยเกิดความสงสัยว่าหากมีการนำ Sarbanes-Oxley Act มาบังคับใช้ในประเทศไทย การปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของกฎหมายฉบับนี้จะส่งผลกระทบต่อบริษัทในประเทศไทยอย่างไรบ้าง ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษา เพื่อให้ทราบถึงผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลกระทบดังกล่าว ตลอดจนศึกษาถึงปัญหาหรืออุปสรรคที่พบ และประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าว โดยจะทำการศึกษาจากบริษัทที่อยู่ที่ดำเนินงานในประเทศไทยของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหราชอาณาจักร เนื่องจาก บริษัทเหล่านี้ต้องปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าวตามบวิธีที่ใหญ่ที่ต้องปฏิบัติตาม Sarbanes-Oxley Act ตามข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์แห่งสหราชอาณาจักร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยนี้มุ่งทำการศึกษาถึง

1. ผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ด้านการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายในของบริษัทอย่างที่ดำเนินงานในประเทศไทยของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหราชอาณาจักรและสหราชอาณาจักร
2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ด้านการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายในของบริษัทอย่างที่ดำเนินงานในประเทศไทยของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหราชอาณาจักร
3. ปัญหาหรืออุปสรรคที่พบ และประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งมุ่งทำการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ด้านการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายในและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลกระทบดังกล่าว ตลอดจนศึกษาถึงปัญหาหรืออุปสรรคที่พบ และประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าว โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. เนื่องจาก Sarbanes-Oxley Act เป็นกฎหมายที่บังคับใช้กับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหราชอาณาจักร และยังไม่มีการบังคับใช้ในประเทศไทย ผู้ที่วิจัยจึงศึกษาผลกระทบของกฎหมายดังกล่าวจากบริษัทอย่างที่ดำเนินงานในประเทศไทยของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหราชอาณาจักร เพราเป็นบริษัทดังกล่าวต้องดำเนินการตามนโยบายของบริษัทใหญ่ โดยในครั้งนี้มีจำนวนประชากรทั้งหมด 165 บริษัท

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

“มาตรา 404 of Sarbanes-Oxley Act” หมายถึง มาตราที่กำหนดให้ผู้บริหารของบริษัทมหาชน หรือ บริษัทที่มีการซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ของสหราชอาณาจักร ต้องมีความรับผิดชอบในการจัดให้มีระบบการควบคุมภายในของรายงานทางการเงินอย่างเพียงพอ รวมทั้งประเมินระบบการควบคุมภายใน และรายงานความมีประสิทธิผลของการควบคุมภายในเป็นส่วนหนึ่งในรายงานประจำปีเป็นประจำทุกปี โดยผู้สอบบัญชีของบริษัทดังที่เปลี่ยนจะต้องทำการประเมินและ

ออกรายงานแสดงความเห็นถึงที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้เกี่ยวกับความมีประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในอีกด้วย (ศิลปพร ศรีจันเพชร, 2547: 91)

“ระบบการควบคุมภายใน” หมายถึง นโยบายและวิธีการปฏิบัติ ซึ่งผู้บริหารกำหนดขึ้น เพื่อช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของผู้บริหารที่จะทำให้เกิดความมั่นใจได้ว่าการดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างมีระเบียบและมีประสิทธิภาพ ซึ่งรวมถึงการปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร การป้องกัน รักษาทรัพย์สิน การป้องกันและการตรวจสอบการทุจริตและข้อผิดพลาด ความถูกต้องและความครบถ้วนของการบันทึกบัญชี และการจัดทำข้อมูลทางการเงินที่เชื่อถือได้อย่างทันเวลา (ศิลปพร ศรีจันเพชร, 2547: 92-93)

“การประเมินผลการควบคุมภายใน” หมายถึง การประเมินเพื่อให้ทราบว่าการปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ ณ เวลาใดเวลาหนึ่งที่ทำการประเมิน (อุษณา ภัตรมนตรี, 2544: 7-2)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงคุณสมบัติหรือปัญหาที่บริษัทฯ ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ซึ่งอาจเป็นแนวทางให้บริษัทที่อาจต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าวในอนาคตใช้ในการหาทางป้องกันและแก้ไขคุณสมบัติหรือปัญหาเหล่านี้ให้หมดไป

2. หากในอนาคต หน่วยงานกำกับดูแลในประเทศไทยจะนำ Sarbanes-Oxley Act มาประยุกต์เพื่อบังคับใช้ในประเทศไทย หน่วยงานเหล่านี้อาจใช้ประโยชน์จากการออกแนวทางการปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานเพื่อช่วยลดค่าใช้จ่ายและปัญหาต่างๆ รวมถึงลดความแตกต่างในการปฏิบัติระหว่างบริษัทที่มีลักษณะแตกต่างกันทั้งในด้านขนาด และประเภทกิจการ

ข้อจำกัดในการวิจัย

เนื่องจากตลาดหลักทรัพย์ของสหรัฐอเมริกาได้แบ่งประเภทของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ Large Accelerated filers (บริษัทที่มี Public float มากกว่าหรือเท่ากับ 700 ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ), Accelerated filers (บริษัทที่มี Public float อยู่ระหว่าง 75 – 699 ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ) และ Non - Accelerated filers (บริษัทที่มี Public float น้อยกว่า 75 ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ) ซึ่งบริษัทดังกล่าวทั้ง 3 ประเภทถูกกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes – Oxley Act ไม่พร้อมกัน และมีขนาดการปฏิบัติไม่เท่ากัน เนื่องจากตลาดหลักทรัพย์ของสหรัฐอเมริกาได้มีประกาศผ่อนผันให้บริษัทประเภท Non - Accelerated filers รวมรายงานการประเมินการควบคุมภายในของผู้บริหารใน

รายงานประจำปี ณ วันที่ในงบการเงินประจำงวดวันที่ 15 ธันวาคม 2550 หรือหลังจากนี้ และยังไม่ต้องรวมรายงานแสดงความเห็นของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับความมีประสิทธิผลของการควบคุมภายใน จนกระทั่งถึงงวดวันที่ 15 ธันวาคม 2551 หรือหลังจากนี้ (Hoffman and Nepf, 2006) ซึ่งเรื่องดังกล่าวอาจส่งผลให้บริษัทอยู่ที่ดำเนินในประเทศไทยของบริษัทเหล่านี้ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าวแตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยไม่ได้นำเรื่องดังกล่าวมาใช้พิจารณาในการวิจัยครั้งนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การศึกษาเบื้องต้นในการจัดทำโครงสร้างวิทยานิพนธ์ โดยผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้าจากงานวิจัยต่างๆ ในอดีตที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากเอกสารทางวิชาการอื่นๆ
2. การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interviews) เพื่อให้ได้ข้อมูลเบื้องต้นในการศึกษา และข้อมูลเพิ่มเติมที่จะนำมาใช้ในการจัดทำแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ SOX Compliance ของบริษัทอยู่ที่ดำเนินงานในประเทศไทยของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหราชอาณาจักร จำนวน 4 บริษัท ซึ่งเป็นบริษัทขนาดใหญ่ 1 บริษัท ขนาดกลาง 1 บริษัท และขนาดเล็ก 2 บริษัท
3. การจัดทำแบบสอบถามโดยอาศัยข้อมูลที่รวบรวมได้จากข้อมูลและข้อสอง นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามให้ผู้ตรวจสอบภายในจำนวน 3 คนทำการตอบแบบสอบถามเพื่อเป็นการทดสอบก่อนที่จะนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริง และเพื่อนำแบบสอบถามนั้นมาทำการปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น
4. การจัดส่งแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างโดยทางไปรษณีย์ ซึ่งแบบสอบถามแต่ละชุดนั้นได้ถูกแนบด้วยจดหมายนำจากประธานคณะกรรมการดำเนินงานหลักสูตรของบัณฑิตศึกษา ภาควิชาการบัญชี และซองจดหมายติดแสตมป์สำหรับตอบกลับมายังผู้วิจัยเพื่อกำหนดความสะดวกแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม
5. การประมวลผลข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้นำโปรแกรมสำหรับทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistic Package for Social Sciences: SPSS) เข้ามาช่วยในการประมวลผล เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ได้ตั้งไว้

ส่วนประกอบอื่น ๆ ของวิทยานิพนธ์

บทถัดไปเป็นบทที่ 2 กล่าวถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ด้านการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายใน รวมถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กับผลกระทบดังกล่าว

บทที่ 3 เป็นวิธีดำเนินการวิจัย โดยมีการอธิบายถึงสมมติฐานในการวิจัย ครอบแนวคิด การวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือและวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยและคำตามที่ใช้วัดค่าตัวแปร และวิธีที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ

บทที่ 4 อธิบายถึงผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย ยกย่อรายถึงผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล รวมถึงข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด มาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ด้านการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายในของบริษัท ย่อยที่ดำเนินงานในประเทศไทยของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา” ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนและรวบรวมทฤษฎี รวมถึงผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. ประเด็นหลักของ Sarbanes-Oxley Act of 2002
2. แนวคิดการควบคุมภายในตามความหมายของ COSO
3. การประเมินผลการควบคุมภายใน
4. ผลงานวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act

1. ประเด็นหลักของ Sarbanes-Oxley Act of 2002

ซึ่งสามารถสรุปเป็นประเด็นหลักๆ 5 ส่วน (ปกรณ์ เพ็ญภาคภูมิ, 2546) คือ

ส่วนที่ 1 การจัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลด้านบัญชีของบริษัทมหาชน (Public Company Accounting Oversight Board: PCAOB)

ส่วนที่ 2 การกำหนดมาตรฐานการตรวจสอบความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี

ส่วนที่ 3 การกำหนดความรับผิดชอบของผู้บริหารบริษัทเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ และคณะกรรมการตรวจสอบ

ส่วนที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลให้โปร่งใสและบ่อยครั้งขึ้นกว่าเดิม

ส่วนที่ 5 การปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีที่ผู้วิเคราะห์หลักทรัพย์มีผลประโยชน์ทับซ้อน

ส่วนที่ 1 การจัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลด้านบัญชีของบริษัทมหาชน (Public Company Accounting Oversight Board: PCAOB)

Sarbanes-Oxley Act กำหนดให้มีการตั้งคณะกรรมการ PCAOB (ม.101) ประกอบด้วย สมาชิก 5 คน โดยคณะกรรมการ 2 คนต้องเป็นผู้สอบบัญชี และหากประธานคณะกรรมการ PCAOB เป็นผู้สอบบัญชี จะต้องไม่ปฏิบัติงานสอบบัญชีเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปีก่อนที่จะเข้ารับตำแหน่ง โดยคณะกรรมการ PCAOB มีหน้าที่ในการกำกับดูแลงานสอบบัญชีของบริษัท

จดทะเบียน เพื่อคอยประกอบป้องผลประโยชน์ของนักลงทุน และผลประโยชน์สาธารณะอื่นๆในการให้ข้อมูล ความถูกต้อง และความเป็นอิสระของรายงานการสอบบัญชี และคอยสอบสวนการปฏิบัตินการสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชี

ส่วนที่ 2 การกำหนดมาตรการเกี่ยวกับความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี

กำหนดให้สำนักงานสอบบัญชีจะต้องขึ้นทะเบียนกับ PCAOB และเปิดเผยข้อมูลในการขึ้นทะเบียน และห้ามสำนักงานสอบบัญชีรับงานที่ถือว่ามีผลประโยชน์ทับซ้อน อีกทั้งกำหนดงานบริการที่ถือเป็นบริการต้องห้าม เนื่องจากอาจจะกระทบต่อความเป็นอิสระในการแสดงความเห็นต่องบการเงิน เช่น การจัดทำบัญชีหรืองานบริการอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการบันทึกรายการบัญชีหรืองบการเงินของลูกค้าที่รับสอบบัญชี การให้บริการตรวจสอบภายใน และการให้บริการด้านที่ปรึกษากฎหมาย และบริการผู้เชี่ยวชาญที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอบบัญชี เป็นต้น นอกจากนี้ผู้สอบบัญชีต้องรายงานผลของการตรวจสอบงบการเงินโดยตรงไปยังคณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee) เป็นระยะๆ

ส่วนที่ 3 การกำหนดความรับผิดชอบของผู้บริหารบริษัทเกี่ยวกับการกำกับดูแลและคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทมหาชน มีหน้าที่คือ การแต่งตั้ง การกำหนดค่าตอบแทน และการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของสำนักงานสอบบัญชีที่รับสอบบัญชีให้กับบริษัทมหาชนนั้นๆ โดยคณะกรรมการตรวจสอบไม่สามารถรับเงินสินเจ้าง หรือค่าธรรมเนียมอื่นใดฯ นอกจากราบีประจำตำแหน่ง เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบ นอกจากนี้คณะกรรมการตรวจสอบยังไม่สามารถเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบริษัทด้วยประวัติ

ความรับผิดชอบของบริษัทในการจัดทำรายงานทางการเงิน กำหนดให้ผู้บริหารต้องยืนยันในหนังสือรับรองความถูกต้องของงบการเงิน โดยหนังสือรับรองนี้ต้องระบุว่างบการเงินที่อยู่ในความรับผิดชอบของผู้บริหารได้จัดทำขึ้นตามกฎหมายข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์แห่งสหราชอาณาจักร และยืนยันว่างบการเงินแสดงผลการดำเนินงานและสถานะทางการเงินของบริษัทอย่างถูกต้องตามควรในสาระสำคัญ ณ วันที่หรือในวันสอบบัญชีที่รายงาน นอกจากนี้ยังกำหนดรายละเอียดปลีกย่อยที่ผู้บริหารต้องรับผิดชอบในเรื่องดังต่อไปนี้

1. ทำการสอบทานงบการเงิน

2. ยืนยันว่างบการเงินปราศจากข้อมูลอันเป็นเท็จซึ่งมีสาระสำคัญ หรือไม่มีการละเว้นที่จะกล่าวถึงข้อเท็จจริงอันมีสาระสำคัญจนทำให้เกิดความหลงผิดไปได้
3. จัดให้มีระบบการควบคุมภายในและประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายในนั้น พร้อมทั้งนำเสนอข้อสรุปเกี่ยวกับประสิทธิผลการควบคุมภายใน ณ วันที่รายงาน

4. เปิดเผยต่อผู้สอบบัญชี คณะกรรมการตรวจสอบ หรือบุคคลอื่นที่มีหน้าที่ในทำงานของเดียวกันทราบถึงข้อบกพร่องทั้งหมดที่มีในการออกแบบหรือการดำเนินการด้านการควบคุมภายใน การจัดซื้อขายไม่โปร่งใส ไม่สุจริต ไม่เป็นธรรม ที่เกี่ยวโยงกับผู้บริหารหรือพนักงานอื่นๆ ผู้ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการควบคุมภายในของบริษัท

5. เปิดเผยไว้ในรายงานถึงการเปลี่ยนแปลงการควบคุมภายในที่มีสาระสำคัญ รวมถึง การแก้ไขข้อบกพร่องและจุดอ่อนใดๆ ที่มีสาระสำคัญด้วย

ส่วนที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลให้โปร่งใสและป้องครองขั้นกว่าเดิม

การกำกับดูแลการจัดทำและการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงินของกิจการให้มีความโปร่งใสถูกต้องครบถ้วนเป็นที่น่าเชื่อถือ ถือเป็นภารกิจหลักของคณะกรรมการตรวจสอบ Sarbanes-Oxley Act ได้กำหนดให้ผู้สอบบัญชีต้องรายงานโดยตรงต่อกomitee คณะกรรมการตรวจสอบ แทนการรายงานต่อผู้บริหารซึ่งเป็นการยืนยันบทบาทของผู้สอบบัญชีอย่างชัดเจนว่าตนได้รายงานต่อบุคคลที่มีความเป็นอิสระ โดยคณะกรรมการตรวจสอบจะรับเงินจากการให้คำปรึกษาแนะนำ หรือค่าตอบแทนอื่นจากบริษัทนอกเหนือจากค่าตอบแทนโดยตำแหน่งไม่ได้ ทั้งนี้เพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบปฏิบัติงานด้วยความเป็นอิสระอย่างแท้จริง ซึ่งคุณสมบัติที่สำคัญที่ทำให้ข้อมูลทางการเงินมีความโปร่งใสประกอบด้วยความถูกต้อง (Accuracy) ความเปรียบเทียบกันได้ (Comparability) ความเหมาะสม (Appropriateness) ความครบถ้วน (Completeness) ความชัดเจน (Clarity) ความทันต่อเวลา (Timeliness) ความสะดวก (Convenience) และการปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Governance and Enforcement)

ส่วนที่ 5 การปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีผู้วิเคราะห์หลักทรัพย์มีประโยชน์ทับซ้อน

ซึ่งในส่วนนี้ได้รวมการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายอาญา เช่น ในมาตรา 906 ได้กล่าวถึงความรับผิดชอบของบริษัทในการรายงานทางการเงิน (Corporate Responsibility for Financial Report) ว่าถ้าหากผู้บริหารลงลายมือชื่อรับรองในรายงานทางการเงินทั้งๆ ที่รายงานนั้นไม่เป็นไปตามกฎหมายที่กำหนด ผู้บริหารจะถูกปรับไม่เกิน 1 ล้านหรือญิดอลลาร์สหรัฐฯ หรือจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่หากผู้บริหารลงใจลงลายมือชื่อรับรองในรายงานทางการเงิน ทั้งๆ ที่รายงานนั้นไม่เป็นไปตามกฎหมายที่กำหนดผู้บริหารจะต้องถูกปรับไม่เกิน 5 ล้านหรือญิดอลลาร์สหรัฐฯ หรือจำคุกไม่เกิน 20 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ

สำหรับงานวิจัยนี้มุ่งที่จะศึกษาถึงผลกระทบจากการปฏิบัติตามมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ที่กำหนดให้ผู้บริหารของบริษัทมหานคร หรือบริษัทที่มีหุ้นซื้อขายในตลาด

หลักทรัพย์ของสหรัฐอเมริกา ต้องมีการกล่าวถึงการควบคุมภายในในรายงานประจำปีของบริษัท ในเรื่องดังต่อไปนี้

- ผู้บริหารเป็นผู้มีความรับผิดชอบในการจัดให้มีและดำเนินให้มีอย่างโครงสร้างและวิธีการในการควบคุมภายในของรายงานทางการเงินที่เพียงพอ
- การประเมินความมีประสิทธิผลของโครงสร้างและวิธีการในการควบคุมภายใน นอกจากนี้ผู้สอบบัญชีก็ต้องทำการประเมินและออกรายงานแสดงความเห็นถึงสิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้เกี่ยวกับความมีประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในนั้น ซึ่งผู้สอบบัญชีจะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชี ฉบับที่ 2 ที่คณะกรรมการ PCAOB อนุมัติเมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2547

2. แนวคิดการควบคุมภายในตามความหมายของ COSO

มาตรฐานการสอบบัญชีรหัส 400 ย่อหน้าที่ 8 ได้ให้ความหมายของระบบการควบคุมภายใน ว่าหมายถึง นโยบายและวิธีการปฏิบัติซึ่งผู้บริหารของกิจการกำหนดขึ้น เพื่อช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของผู้บริหารที่จะทำให้เกิดความมั่นใจเท่าที่จะสามารถทำได้ว่าการดำเนินธุรกิจ เป็นไปอย่างมีระเบียบและมีประสิทธิภาพ ซึ่งรวมถึงการปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร การป้องกันรักษาทรัพย์สิน การป้องกันและการตรวจสอบการทุจริตและข้อผิดพลาด ความถูกต้องและความครบถ้วนของการบันทึกบัญชี และการจัดทำข้อมูลทางการเงินที่เชื่อถือได้อย่างทันเวลา

ในปี 1992 The Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission หรือ COSO ได้ร่วมกันพัฒนาแนวคิดของระบบการควบคุมภายใน ดังนี้

ระบบการควบคุมภายใน ประกอบด้วยนโยบายและวิธีปฏิบัติงานที่กำหนดขึ้นในองค์กร เพื่อให้ความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่ากิจการจะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย (ศิลปพร ศรีจันเพชร, 2547: 92-93) ในเรื่องต่อไปนี้

- 1) ความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน
- 2) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน
- 3) การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

การควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO อาจแบ่งได้เป็น 5 องค์ประกอบ (อุษณา ภัทรมนตรี, 2544; ศิลปพร ศรีจันเพชร, 2547) คือ

1. สภาพแวดล้อมของการควบคุม (Control Environment)

สภาพแวดล้อมของการควบคุม หมายถึง นโยบาย วิธีการและวิธีปฏิบัติต่างๆที่แสดงให้เห็นถึงทัศนคติของผู้บริหารที่มีต่อการควบคุมภายในของกิจการ เช่น ความซื่อสัตย์และจริยธรรมของ

ผู้บริหาร กรณีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพของคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการตรวจสอบ ความรู้ความสามารถของผู้บริหาร ปรัชญาการทำงานของผู้บริหาร โครงสร้างการจัดองค์กร การมอบหมายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ และนโยบายการจัดการด้านบุคลากร เป็นต้น

2. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

กิจการต้องเผชิญกับความเสี่ยงที่เกิดจากทั้งปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก ผู้บริหารจึงต้องนำมาตราการเพื่อจัดการกับความเสี่ยงดังกล่าว โดยขั้นตอนในการประเมินความเสี่ยง คือ

2.1 การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives setting)

วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของกิจการแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ วัตถุประสงค์ระดับกิจการ (Entity Level) ซึ่งกำหนดโดยฝ่ายบริหาร หรือผู้บริหารระดับสูง และวัตถุประสงค์ระดับกิจกรรม (Activity Level) ซึ่งกำหนดโดยผู้บริหารที่รับผิดชอบในกิจกรรมนั้นๆ ซึ่งวัตถุประสงค์ระดับกิจการ เป็นเป้าหมายหลักของวัตถุประสงค์ระดับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องในระดับรองๆ ลงมา และต้องกำหนดให้สอดคล้องกันเพื่อป้องกันการมีวัตถุประสงค์ที่ขัดแย้งกัน

2.2 การระบุปัจจัยเสี่ยง (Risk Identification)

ความเสี่ยงของกิจการมีสาเหตุทั้งจากภายในกิจการและภายนอกกิจการ ซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ เป้าหมาย หรือผลการปฏิบัติงานของกิจการ ตัวอย่าง ปัจจัยเสี่ยงเช่น

- ปัจจัยเสี่ยงภายนอก เช่น การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ลูกค้าเปลี่ยนแนวโน้ม หรือความพึงพอใจต่อสินค้าและบริการ การแข่งขันทางการตลาด หรือกฎหมายและระเบียบ ข้อบังคับใหม่ เป็นต้น

- ปัจจัยเสี่ยงภายใน เช่น คุณภาพและความสามารถของพนักงาน รวมทั้งนโยบาย เกี่ยวกับการบริหารบุคลากรของกิจการ การเปลี่ยนผู้บริหาร หรือ ข้อขัดข้องทางกิจกรรม ประมวลผลที่มีผลเสียร้ายแรงต่อการปฏิบัติงาน เป็นต้น

2.3 การวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Analysis)

การวิเคราะห์ความเสี่ยงหมายถึงการประเมินระดับความสำคัญของความเสี่ยง (significance of risk) การกำหนดโอกาสที่จะเกิด (likelihood) หรือความถี่ (frequency) ที่จะเกิด และการพิจารณาวิธีการที่จะจัดการกับความเสี่ยงที่มีความสำคัญหรือมีโอกาสจะเกิดสูง

2.4 การบริหารความเสี่ยงหรือความเปลี่ยนแปลง (Risk or Change Management)

หากประเมินพบว่าจุดใดมีความเสี่ยงสูง ผู้บริหารต้องหารือวิธีบริหารลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ วิธีบริหารความเสี่ยงที่ใช้ได้แก่

1. การจัดระบบการควบคุมเพื่อป้องกัน ลด หรือคันப์ความเสี่ยงอย่างเหมาะสม และทันต่อเวลา
2. การกระจายความเสี่ยง (Diversify the risk) เป็นการกระจายความเสี่ยงออกไปในหลายกิจกรรม
3. การแบ่งความเสี่ยง (Share the risk) เป็นการหาผู้รับผิดชอบร่วมในความเสี่ยง หรือการจัดประกันภัย
4. การกำหนดแผนสำรองในเหตุฉุกเฉิน (Contingency Planning)

3. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

กิจกรรมการควบคุม หมายถึง การกระทำที่สนับสนุนการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบาย วิธีปฏิบัติงาน และคำสั่งต่างๆ ที่ฝ่ายบริหารกำหนด หรือเป็นกิจกรรมที่กำหนดขึ้นเพื่อป้องกัน คันப์ หรือลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้ตามผลการประเมินความเสี่ยง ตัวอย่างกิจกรรมการควบคุมที่ระบุในรายงาน COSO ได้แก่

1. การกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติงานที่ชัดเจน (Policies and Procedures)
2. การสอบทานโดยผู้บริหารสูงสุด (Top Management Review)
3. การสอบทานโดยผู้บริหารระดับกลาง (Functional Management Review)
4. การควบคุมการประมวลผลข้อมูล (Controls over Information Processing)
5. การควบคุมทางกายภาพ (Physical Controls) เป็นการดูแลป้องกันทรัพย์สินที่มีอยู่ปราบปราม มีตัวตน
6. การแบ่งแยกหน้าที่ (Segregation of Duties)
7. การใช้ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่สำคัญ (Key Performance Indicators)
8. การจัดทำหลักฐานเอกสาร (Documentation)

4. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

สารสนเทศมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกคน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร หรือผู้ปฏิบัติงานในทุกระดับ องค์กรจึงต้องระบุสารสนเทศที่จำเป็นต้องใช้ และสื่อสารในรูปแบบ และช่วงเวลาที่เหมาะสมเพื่อช่วยให้บุคลากรต่างๆ สามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงได้ โดยสามารถอธิบายความหมายของแต่ละองค์ประกอบ ได้ดังต่อไปนี้

4.1 สารสนเทศ (Information) หมายความถึงสารสนเทศทางการบัญชี และสารสนเทศที่เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านอื่นๆ ทั้งที่เป็นสารสนเทศจากแหล่งภายในและแหล่งภายนอก ซึ่งลักษณะสารสนเทศที่ดีควรเหมาะสมกับการใช้ ถูกต้องสมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน และสะดวกในการเข้าถึง

4.2 การสื่อสาร (Communication) หมายถึง การจัดให้มีความเข้าใจด้วยกันดีระหว่างบุคคลที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในงานที่สมพนธิกัน ซึ่งควรจัดระบบสื่อสารให้สารสนเทศที่มีส่งถึงผู้ที่ควรได้รับ หรือมีไว้พร้อมอย่างทันกาล และการสื่อสารที่ดีต้องเป็นการสื่อสารสองทาง คือมีการรับและส่งข้อมูลแบบโต้ตอบกันได้

5. การติดตามและประเมินผล (Monitoring)

การติดตามและประเมินผลระบบการควบคุมภายในช่วยให้ผู้บริหารมั่นใจได้ว่าணนโยบายและวิธีการต่างๆที่กำหนดไว้มีการปฏิบัติตามอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งองค์ประกอบอยู่ในการติดตามและประเมินผล ได้แก่

5.1 การติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงาน หรือการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง (On Going Monitoring) หมายถึง การสังเกต การติดตาม การมีระบบรายงานความคืบหน้าของงาน รวมทั้งการสอบถามหรือการยืนยันยอดระหว่างการปฏิบัติงาน

5.2 การประเมินผลเป็นรายครั้ง (Separate Evaluation) มีวัตถุประสงค์มุ่งเน้นไปที่ประสิทธิผลของการควบคุมภายใน ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งที่กำหนด ซึ่งการประเมินผลเป็นรายครั้ง ได้แก่ การประเมินการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self-Assessment) และการประเมินการควบคุมอย่างเป็นอิสระ (Independent Assessments) โดยขอบเขตและความถี่ในการประเมินรายครั้งขึ้นอยู่กับการประเมินความเสี่ยง และประสิทธิผลของวิธีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องเป็นหลัก

5.3 การรายงานข้อบกพร่องและการสั่งการแก้ไข (Reporting Deficiencies) เช่น การจัดทำรายงานแสดงผลความคลาดเคลื่อนของการดำเนินงานเป็นระยะๆ

3. การประเมินผลการควบคุมภายใน

ตามแนว COSO การควบคุมภายในจะถือว่ามีประสิทธิผลหรือบรรลุในแต่ละวัตถุประสงค์ ก็ต่อเมื่อคณะกรรมการบริหาร และฝ่ายบริหารบริษัทมีความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า

- คณะกรรมการบริหารและฝ่ายบริหารบริษัทเข้าใจถึงระดับความสำเร็จของผลงานจริง เมื่อเทียบกับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กิจกรรมกำหนดไว้ (Operational Objectives)
- งบการเงินที่เผยแพร่สู่สาธารณะได้จัดทำอย่างเชื่อถือได้ (Financial Objectives)
- มีการปฏิบัติให้สอดคล้องตามที่กฎหมายหรือระเบียบกฎหมายที่ได้กำหนดไว้ (Compliance Objectives)

กระบวนการและเทคนิคการประเมินผลการควบคุมภายใน

กระบวนการและเทคนิคการประเมินผลการควบคุมภายใน แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน (อุชณา ภัทรมนตรี, 2544) คือ

1. การวางแผนและทำความเข้าใจโครงสร้างระบบการควบคุมภายใน
2. การทดสอบประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายใน แบ่งออกเป็น 3 ระยะที่สำคัญคือ
  - 2.1 การประเมินผลขั้นต้น คือ การประเมินความเพียงพอของโครงสร้างและรูปแบบการควบคุมที่กำหนดขึ้น โดยผู้ประเมินอาจใช้วิธีสอบถาม ประชุมปรึกษาหารือกับผู้ปฏิบัติงานจริง ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการควบคุม รวมทั้งการสอบถามผลที่ได้รับจากแบบสอบถามการควบคุม และการประเมินแผนภาพการควบคุมภายใน
  - 2.2 การทดสอบการควบคุม คือ การประเมินว่าการปฏิบัติงานจริงเป็นไปตามระบบหรือไม่ อย่างไร โดยใช้วิธีทดสอบแบบจำกัด หรือเลือกทดสอบการปฏิบัติงานในบางจุดเพื่อพิสูจน์ความถูกต้อง รวมทั้งการตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่ต้องทำตามวิธีการควบคุมภายในนั้น
  - 2.3 การประเมินผลขั้นสุดท้ายเป็นการทดสอบเนื้อหาสาระ (Substantive Test) เพื่อให้ทราบว่าผลกระทบมีนัยสำคัญต่อ กิจการ หรืองบการเงินหรือไม่
3. การสรุปผลและรายงาน

ผู้ประเมินต้องสรุปความเห็นจากหลักฐาน และข้อสังเกตที่พบทั้งหมดไว้ เพื่อเสนอรายงานต่อผู้บริหารพร้อมข้อเสนอแนะวิธีการแก้ไขที่เห็นว่าเหมาะสมและปฏิบัติได้ นอกจากนี้ผู้ประเมินจะต้องติดตามผลการแก้ไข และนำผลที่ได้จากการประเมินในแต่ละครั้งไปปรับปรุงวิธีการประเมินผลในครั้งต่อๆไป

เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการประเมินผลการควบคุมภายใน

เครื่องมือและวิธีการที่นิยมใช้ในการประเมินผลการควบคุมภายใน (คุณนา ภัทรมนตรี, 2544; ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย, 2548) ได้แก่

1. กระดาษทำการประเมินผลองค์ประกอบการควบคุมภายใน เป็นแบบฟอร์มที่แนะนำโดย COSO ซึ่งมี 3 แบบ คือ
  - แบบฟอร์มประเมินองค์ประกอบ
  - แบบฟอร์มประเมินกิจกรรมควบคุม และ
  - แบบฟอร์มประเมินการควบคุมโดยรวม
2. แผนภาพการประเมินผลการควบคุมภายใน (Internal Control Flowchart) โดยการเขียนแผนภาพแสดงลำดับเหตุการณ์ และขั้นตอนการทำงานต่างๆ ตั้งแต่ต้นจนจบขั้นตอนของงานที่จะประเมินนั้น ซึ่งการจัดทำแผนภาพการประเมินผลการควบคุมภายในที่ดีต้องแสดงถึงการ

แบ่งแยกหน้าที่งาน ชนิดและจำนวนเอกสารที่ใช้ รวมทั้งจุดควบคุมภายในที่สำคัญที่ผู้ประเมินจะใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ความเหมาะสมของขั้นตอน หรือกระบวนการต่างๆ ได้อย่างชัดเจน

3. การใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับการควบคุมภายใน (Internal Control Questionnaire) แบบสอบถามประกอบด้วยคำถามที่เฉพาะเจาะจงถึงระบบการควบคุมภายใน ซึ่งคำถามแต่ละคำถามต้องการคำตอบที่จะทำให้ทราบได้ว่าวิธีการควบคุมอย่างหนึ่งอย่างใดโดยเฉพาะนั้นมีอยู่หรือไม่ คำถามที่ใช้ในแบบสอบถามมักจะเป็นคำถามที่กำหนดให้ตอบว่า "ใช่" หรือ "ไม่ใช่" ซึ่งคำถามที่คำตอบคือ "ใช่" แสดงถึง มีการใช้วิธีการควบคุมภายในอยู่ ส่วนคำตอบว่า "ไม่ใช่" แสดงว่าไม่ได้ใช้วิธีการควบคุมนั้นหรืออาจจะมีจุดอ่อนของการควบคุมภายในอยู่ในประเด็นนั้น ข้างหลังของคำถามแต่ละข้อจะมีที่ว่าງเพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในระบุความคิดเห็น หรือคำอธิบายสั้นๆ ที่เห็นว่าจำเป็น โดยการตอบแบบสอบถามอาจใช้วิธีการสัมภาษณ์ หรือใช้การส่งแบบสอบถามให้ผู้รับการตรวจสอบตอบคำถามเหล่านั้นแล้วส่งให้ผู้ตรวจสอบภายในทำการสอบทาน

แบบสอบถามมีข้อดี คือ ช่วยให้ผู้ตรวจสอบภายในไม่หลงลืมคำถามที่สำคัญ เนื่องจากแบบสอบถามมีรายละเอียดค่อนข้างมากและมีโครงสร้างที่เป็นทางการ อย่างไรก็ตาม แบบสอบถามเกี่ยวกับการควบคุมภายในก็มีข้อเสียคือ ผู้ตอบแบบสอบถามอาจเกิดความเบื่อหน่ายในการตอบแบบสอบถาม เนื่องจากความยาวของแบบสอบถามและคำถามที่ค่อนข้างละเอียด อาจส่งผลให้ผู้ตอบพิจารณาเพียงผิวนิในการตอบแต่ละคำถาม ซึ่งการกระทำดังกล่าวอาจนำไปสู่สมมติฐานที่ผิดพลาดได้

4. การ Walk-Through คือ การตามรอยกระบวนการปฏิบัติงานของงานใดงานหนึ่งโดยผ่านวิธีการปฏิบัติงานที่ละขั้นๆ ตั้งแต่เริ่มเกิดจนกระทั่งเสร็จสิ้นกระบวนการนั้น ซึ่งปกติจะมีอยู่ 2 แบบ ได้แก่

4.1 การ Walk-Through กระบวนการปฏิบัติงานผ่านแต่ละขั้นตอนงาน (Procedural Walk-Through) ซึ่งผู้ตรวจสอบภายในจะจัดทำเอกสารประกอบการ Walk-Through โดยระบุขั้นตอนการปฏิบัติงานที่จะทำการ Walk-Through และจะมีช่องว่างสำหรับทำเครื่องหมายเพื่อระบุว่าขั้นตอนการปฏิบัติงานแต่ละขั้นได้มีการดำเนินการหรือไม่

4.2 การ Walk-Through กระบวนการปฏิบัติงานโดยผ่านทางเอกสารแต่ละชิ้นที่ต้องจัดทำ (Documentation Walk-Through)

ข้อดีของการ Walk-Through คือ การ Walk-Through จะให้ข้อมูลที่เป็นจริงแก่ผู้ตรวจสอบภายใน เนื่องจากผู้ตรวจสอบผู้นั้นจะเป็นผู้รับข้อมูลโดยตรง นอก จากนี้ การ Walk-Through ยังให้ความเข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติงานบางอย่างได้ดีกว่าการศึกษาจากเอกสาร หรือการพูดคุยกับผู้รับการตรวจสอบอีกด้วย

4. ผลงานวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act

Bryan and Lilien (2004) ได้ทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของบริษัท และอุดอ่อนที่มีสาระสำคัญของการควบคุมภายใน โดยศึกษาจากบริษัทที่มีการเปิดเผยจุดอ่อนที่มีสาระสำคัญของการควบคุมภายในเนื่องจากการประเมินการควบคุมภายในตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 161 บริษัท ผลการวิจัยพบว่าธุรกิจบริการ และอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ มีจุดอ่อนที่มีสาระสำคัญมากที่สุดคือ ร้อยละ 36 ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาคืออุตสาหกรรมเกี่ยวกับคุปกรณ์และเครื่องใช้ (ร้อยละ 8.7) และสถาบันทางการเงิน (ร้อยละ 7.45) ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบบริษัทที่อยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกัน พบว่าบริษัทที่มีจุดอ่อนของการควบคุมภายในที่มีสาระสำคัญจะมีขนาดเล็กกว่า มีผลการดำเนินงานต่างกัน และมีความเสี่ยงในหุ้นทุนสูงกว่า ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบริษัทที่มีขนาดใหญ่โดยเฉลี่ยจะมีทรัพยากรที่จะใช้เพื่อสร้างการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพมากกว่าบริษัทที่มีขนาดเล็ก

Ernst and Young (2004) ได้สำรวจผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act จากบริษัทจำนวน 100 บริษัท พบว่าบริษัทจำนวนร้อยละ 70 ใช้เวลาเพื่อการปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าวโดยเฉลี่ยมากกว่า 10,000 ชั่วโมง โดยบริษัทขนาดใหญ่จะใช้เวลาโดยเฉลี่ยมากกว่าบริษัทขนาดเล็ก ผลการสำรวจพบว่าบริษัทจำนวนร้อยละ 47 มอบหมายให้บุคลากรจากฝ่าย Controller เป็นหัวหน้าทีมในการปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าว ในขณะที่บริษัทร้อยละ 27 มอบหมายหน้าที่นี้แก่ผู้ตรวจสอบภายใน สำหรับหน้าที่ในการทดสอบการควบคุม พบว่าบริษัทจำนวนร้อยละ 50-60 มอบหมายหน้าที่นี้ให้แก่ ผู้ตรวจสอบภายใน และพบว่ามีบริษัทค่อนข้างน้อยที่มอบหมายให้ Process Owner ทำหน้าที่ดังกล่าว สมาชิกในทีมโดยเฉลี่ยมีจำนวนระหว่าง 11-50 คน สำหรับในเรื่องของเทคโนโลยีที่ใช้พบว่า บริษัท 2 ใน 3 ของบริษัททั้งหมดใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนด โดยบริษัทร้อยละ 59 ใช้ Excel Spreadsheet หรือ Access Database ในการติดตามการปรับปรุงแก้ไขการควบคุมภายใน บริษัทร้อยละ 23 ใช้โปรแกรมที่สร้างขึ้นเองภายในองค์กร หรือซื้อจากบริษัทสอบบัญชี Big 4 เช่น Risk Navigator, On Project, Open Pages, Handy Soft และ Mavaris ผลการสำรวจพบว่า วิธีการหลักๆ ที่บริษัทใช้ในการประเมินการควบคุมภายในมี 3 วิธี ได้แก่ (1) การสัมภาษณ์ผู้บุคลากรระดับสูง (2) การทำการสำรวจ และ (3) การทดสอบการควบคุมโดยตรง นอกจากนี้ผลการสำรวจพบว่า บริษัทจำนวนมากกว่าร้อยละ 80 มีการใช้บริการจากที่ปรึกษาจากภายนอก โดยส่วนใหญ่จ้างมาเพื่อช่วยในเรื่องเกี่ยวกับเทคโนโลยีและสารสนเทศ และในเรื่องของภาษี

Financial Executive International (2004) ได้สำรวจผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act จากบริษัทมหาชนที่เป็นสมาชิกของสถาบันจำนวน 224 บริษัท โดยสำรวจผลกระทบดังกล่าวในช่วงระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือนกรกฎาคมปี 2004 ผลการสำรวจพบว่าค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายหลักๆ 3 ประเภท ได้แก่ (1) เงินเดือนหรือค่าจ้างบุคลากรที่รับผิดชอบเรื่องดังกล่าวภายในองค์กร (2) ค่าใช้จ่ายภายนอก เช่น ค่าที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก และค่าโปรแกรมสำเร็จรูป และ (3) ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีสำหรับการตรวจสอบเพื่อแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายใน ซึ่งผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้ในส่วนสาระสำคัญ ซึ่งค่าใช้จ่ายรวมโดยเฉลี่ยในเดือนมกราคมมีจำนวนเท่ากับ 1.9 ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ และเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 3.1 ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ ในเดือนกรกฎาคมปีเดียวกันนี้ เมื่อพิจารณาเฉพาะบริษัทที่มีขนาดใหญ่ (ระดับรายได้ประจำปีมากกว่าหรือเท่ากับ 1 พันล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ) พบว่ามีค่าใช้จ่ายรวมโดยเฉลี่ยในเดือนมกราคมมีจำนวนเท่ากับ 3.0 ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ และเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 5.2 ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ ในเดือนกรกฎาคม นอกจากนี้ ผลการสำรวจยังพบว่า บริษัทกลุ่มตัวอย่างมีค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีในเดือนมกราคมจำนวนเท่ากับ 590,100 เหรียญดอลลาร์สหรัฐ และเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 823,200 เหรียญดอลลาร์สหรัฐ ในเดือนกรกฎาคม และเมื่อพิจารณาเฉพาะบริษัทที่มีขนาดใหญ่ พบร่วมกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีในเดือนมกราคมจำนวนเท่ากับ 0.92 ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ และเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 1.33 ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ ในเดือนกรกฎาคมปีเดียวกันนี้

PricewaterhouseCoopers (2004) ได้ทำการสำรวจผลกระทบของ Sarbanes-Oxley Act ที่มีต่อการตรวจสอบภายในผ่านทาง PWC IA Alert Internet Survey ซึ่งมีบริษัทที่เข้าร่วมตอบแบบสอบถามจำนวน 441 บริษัท โดยบริษัทจำนวนร้อยละ 71 ของบริษัททั้งหมดเป็นบริษัทมหาชน และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบภายใน ผลการสำรวจพบว่าบริษัทจำนวนร้อยละ 41 ของบริษัททั้งหมดมีการเพิ่มจำนวนคนในทีมงานตรวจสอบภายในในขณะที่บริษัทจำนวนร้อยละ 49 ไม่มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนคนในทีมงานตรวจสอบภายใน และบริษัทจำนวนร้อยละ 10 มีการลดจำนวนคนในทีมงานตรวจสอบภายใน โดยพบว่าบริษัทจำนวนมากกว่าร้อยละ 50 ของบริษัททั้งหมดได้ใช้ทรัพยากรตรวจสอบภายในจำนวนมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 20 ของทรัพยากรทั้งหมดไปในการปฏิบัติตามข้อกำหนดของ Sarbanes-Oxley Act ผลการสำรวจยังพบว่า บริษัทจำนวนร้อยละ 35 ของบริษัททั้งหมดมีการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอก เพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดของ Sarbanes-Oxley Act นอกจากนี้งานวิจัยยังได้สำรวจถึงลักษณะของผู้ตรวจสอบภายในที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดของ

Sarbanes-Oxley Act ซึ่งได้แก่ การจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการควบคุมภายใน การออกแบบวิธีการทดสอบกระบวนการดำเนินงานต่างๆ การ Walk – Through และการสอบทานการทดสอบการควบคุมภายในของฝ่ายบริหาร

Carcello, Hermanson and Raghunandan (2005) ได้ทำการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของการตรวจสอบภายในของบริษัทจดทะเบียนในสหรัฐอเมริกา ในระหว่างช่วงเวลาของการล้มละลายของบริษัทเอนรอน และบริษัทเวลต์คอม และการออกกฎหมาย Sarbanes-Oxley Act โดยพากเข้าได้สังแบบสอบถามไปยังผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบภายในของบริษัทจดทะเบียนจำนวน 271 บริษัท ผลการสำรวจพบว่าบประมาณ และจำนวนทีมงานการตรวจสอบภายในของบริษัทกลุ่มตัวอย่างในปี 2002 เพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 10 จากบประมาณ และจำนวนทีมงานในปี 2001 และจำนวนความถี่และเวลาในการประชุมระหว่างฝ่ายตรวจสอบภายในและคณะกรรมการตรวจสอบในปี 2002 เพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 25 จากจำนวนความถี่และเวลาในการประชุมปี 2001 นอกจากนี้ยังพบว่าบริษัทที่มีขนาดเล็กจะมีการเพิ่มงบประมาณการตรวจสอบภายในในจำนวนมากกว่าบริษัทที่มีขนาดใหญ่ และบริษัทที่มีทรัพยากรทางการเงิน (financial resource) หรือมีความเสี่ยงในสภาพคล่อง (liquidity risk) หาก จะใช้งบประมาณและจำนวนทีมงานในการตรวจสอบภายในมากกว่าบริษัทที่มีทรัพยากรทางการเงิน หรือมีความเสี่ยงในสภาพคล่องน้อย

Charles River Associate; CRA (2005, 2006) ได้สำรวจผลกระทบในปีแรกจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ของบริษัทใน Fortune1000 จำนวน 90 บริษัท พบร่วมกับบริษัทกลุ่มตัวอย่างมีค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติตามข้อกำหนดโดยเฉลี่ยจำนวน 7.8 ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐต่อบริษัท โดยคิดเป็นค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี 1.9 ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ได้แก่ ค่าจ้างหรือเงินเดือนพนักงานผู้ที่รับผิดชอบในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ค่าที่ปรึกษาจากภายนอก ค่าจัดหาพนักงาน ค่าจัดฝึกอบรม และค่าโปรแกรมสำเร็จรูป จำนวน 5.9 ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ และเมื่อแบ่งกลุ่มบริษัทออกเป็นบริษัทที่มีขนาดเล็ก (มีเงินทุนจำนวน 75-700 ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ) และบริษัทที่มีขนาดใหญ่ (มีเงินทุนจำนวนมากกว่า 700 ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ) ได้ผลสรุปคือ บริษัทที่มีขนาดเล็กเกิดค่าใช้จ่ายในปีแรกโดยเฉลี่ยจำนวน 1.5 ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ โดยร้อยละ 35 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมดเป็นค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ซึ่งบริษัทที่มีขนาดเล็กมีความคาดหวังว่าค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ในปีที่สองจะลดลงโดยประมาณจำนวน 900,000 เหรียญดอลลาร์สหรัฐ สำหรับบริษัทที่มีขนาดใหญ่เกิดค่าใช้จ่ายในปีแรกโดยเฉลี่ยจำนวน 7.3 ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ เป็นค่าธรรมเนียมในการสอบบัญชีจำนวน 1.9 ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งบริษัท

ขนาดใหญ่เมื่อความคาดหวังว่าค่าใช้จ่ายในปีที่ 2 จะลดลงร้อยละ 42 จากค่าใช้จ่ายในปีแรก โดยทั้งบริษัทที่มีขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีความเห็นว่าปัจจัยที่จะช่วยทำให้ค่าใช้จ่ายลดลงได้แก่ การลดลงของค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเอกสารการควบคุมภายใน ความมีประสิทธิภาพในการทดสอบการควบคุมภายในที่เพิ่มขึ้น และการลดลงของการปรับปรุงแก้ไขการควบคุมภายใน นอกจากนี้ งานวิจัยยังได้สอบถามเกี่ยวกับจำนวนข้อบกพร่องเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่พบภายหลังการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายใน ซึ่งพบว่ามีโดยเฉลี่ยจำนวน 348 จุดต่อบริษัท มีการปรับปรุงแก้ไขแล้วทั้งหมดจำนวน 271 จุด และคาดว่าจะถูกปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมอีก 77 จุด

ในปี 2006 CRA ได้ทำการวิจัยต่อเนื่องจากงานวิจัยในปี 2005 เกี่ยวกับผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ในปีที่สอง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเดิมจากฐานข้อมูลของ Fortune 1000 ผลจากการสำรวจพบว่าในปีที่สอง บริษัทมีค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีลดลงไม่มากนัก โดยบริษัทขนาดเล็กและบริษัทขนาดใหญ่มีค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีลดลงร้อยละ 20.6 และร้อยละ 22.3 จากค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีปีแรก ตามลำดับ ซึ่งการลดลงของค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีเป็นผลมาจากการลดลงของจุดควบคุมหลักที่ถูกนำมาทดสอบ และการเพิ่มขึ้นของความเชื่อถือในผลงานของผู้ตรวจสอบภายในของผู้สอบบัญชีอย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ทั้งหมด ซึ่งได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นภายในบริษัท ค่าจ้างที่ปรึกษาจากภายนอก รวมถึงค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี จะเห็นได้ว่าลดลงค่อนข้างมาก โดยบริษัทขนาดเล็กและบริษัทขนาดใหญ่มีค่าใช้จ่ายดังกล่าวลดลงร้อยละ 30.7 และร้อยละ 43.9 จากค่าใช้จ่ายปีแรก ตามลำดับ ซึ่งการลดลงของค่าใช้จ่ายเป็นผลมาจากการมีรูปแบบความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานและการทดสอบการควบคุมที่เพิ่มขึ้น (Learning Curve) การลดลงของเอกสารต่างๆ เนื่องจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดตั้งแต่ปีแรกทำให้ระบบเอกสารสมบูรณ์ ส่งผลให้ในปีที่สองไม่ต้องจัดทำเอกสารซ้ำอีก และเหตุผลประการสุดท้ายคือการลดลงของการจ้างบุคคลจากภายนอก

Deloitte and Touche (2005) ได้ทำการสำรวจผลจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ของ CFO ของบริษัทมหาชนจำนวน 70 บริษัท พบร่วมค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดตั้งแต่ล่าสุด ส่วนใหญ่เป็นค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการปรับปรุงเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เชื่อว่า ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 จะลดลง เนื่องจากค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ในปีแรกที่ปฏิบัติตามข้อกำหนดเป็นค่าใช้จ่ายเริ่มแรก (First - time cost) ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 83 มีความเห็นว่าค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นมากกว่าประโยชน์ที่ได้รับ โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีเห็นว่าการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 มีประโยชน์ทำให้ผู้บริหารของบริษัทมี

ความเข้าใจในความเสี่ยงและการควบคุมเพื่อลดความเสี่ยงนั้นมากที่สุด รองลงมาคือทำให้เกิดการปรับปรุงการควบคุมภายในและลดข้อผิดพลาดที่มีสาระสำคัญ เพิ่มความน่าเชื่อถือให้แก่บการเงิน และเพิ่มความมีประสิทธิผลและความมีประสิทธิภาพของงบการเงินและการดำเนินงาน สำหรับปัญหาที่พบคือ การขาดแนวทางในการปฏิบัติ ความกดดันเรื่องเวลา และปัญหานาในการกำหนดขอบเขต และความมีสาระสำคัญในการทดสอบ สำหรับผู้ที่มีบทบาทและความรับผิดชอบในการควบคุมดูแลการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 38 ตอบว่า เป็นผู้อำนวยการด้านบัญชีและการเงิน ร้อยละ 25 ตอบว่าเป็นผู้ตรวจสอบภายใน และร้อยละ 16 ตอบว่าเป็นทีมงานที่มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามมาตรา 404 โดยเฉพาะ ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 39 มีภาระวางแผนที่จะจัดตั้งทีมงานดังกล่าว นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ 59 มีการจัดโปรแกรมการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาทักษะของผู้ที่มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าว

Miller and Rittenberg (2005) ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบภายในที่เป็นสมาชิกของ IIA เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายและประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ผ่านทางฐานข้อมูลของ IIA Research department และ GAIN ซึ่งได้รับการตอบกลับจากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 171 ราย ผลการสำรวจพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามโดยเฉลี่ยร้อยละ 72 มีความเห็นว่าค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นมากกว่าประโยชน์ที่ได้รับ โดยความคิดเห็นดังกล่าวแตกต่างกันไปตามประเภทของอุตสาหกรรม โดยจากการจำนวนผู้ตอบว่า ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นมากกว่าประโยชน์ที่ได้รับจำนวนร้อยละ 72 นี้ เป็นธุรกิจประกอบกิจการร้อยละ 81 อุตสาหกรรมการผลิตร้อยละ 80 อุตสาหกรรมทางเทคโนโลยีร้อยละ 75 สถาบันทางการเงินร้อยละ 61 และธุรกิจการค้าปลีกร้อยละ 50 ตามลำดับ อย่างไรก็ตามผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 43 มีความเห็นว่าค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าวในปีต่อๆไปจะลดลง เนื่องจากเหตุผลหลัก 3 ข้อคือ (1) เอกสารเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในมีความสมบูรณ์ (2) ผู้บริหารมีความเข้าใจในกระบวนการประเมินประสิทธิผลและสิ่งที่กฎหมายกำหนด และ (3) ค่าบริการที่จ่ายให้แก่ผู้ให้บริการจากภายนอกลดลง ผู้ทำวิจัยยังได้ทำการสำรวจถึงระบบการควบคุมภายในที่ถูกปรับปรุงแก้ไขภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ซึ่งพบว่าการควบคุมภายในที่ถูกปรับปรุงแก้ไขแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ (1) สภาพแวดล้อมการควบคุม (2) กิจกรรมการป้องกันการทุจริต (3) การควบคุมเกี่ยวกับรายการบัญชีที่มักถูกตกลงแต่งบัญชี (4) การควบคุมเกี่ยวกับรายการบัญชีที่เกิดขึ้นเป็นประจำ โดยการควบคุมที่ถูกปรับปรุงแก้ไขมากที่สุด 2 อันดับแรก คือ สภาพแวดล้อมการควบคุม และกิจกรรมการป้องกันการทุจริต เมื่อพิจารณาเฉพาะสภาพแวดล้อมการควบคุม พบร่วมกับผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าร้อยละ 70 ต้องทำการปรับปรุงในเรื่องเกี่ยวกับ

ความรู้ และการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการตรวจสอบ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ทำการสำรวจถึงผู้ที่มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ซึ่งผู้ดูแลแบบสอบถามจำนวน ร้อยละ 41 ตอบว่าเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร ร้อยละ 39 ตอบว่าเป็นหน้าที่ของ Controller และร้อยละ 20 ตอบว่าเป็นหน้าที่ของผู้ดูแลตรวจสอบภายใน

Doyle, Ge and McVay (2006) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับจุดอ่อนของการควบคุมภายในของรายงานทางการเงิน โดยศึกษาจากบริษัทที่เปิดเผยจุดอ่อนที่มีสาระสำคัญของ การควบคุมภายในของรายงานทางการเงินภายใต้ข้อกำหนดมาตรา 302 และมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ในช่วงเดือนสิงหาคมปี 2002 ถึงเดือนสิงหาคมปี 2005 ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 779 บริษัท จากการวิจัยพบว่าบริษัทที่มีจุดอ่อนของการควบคุมภายในมักจะมีขนาดเล็กกว่า มีฐานะทางการเงินไม่ดี มีความซับซ้อนในการดำเนินงาน (เช่น ความซับซ้อนของสายผลิตภัณฑ์ และความซับซ้อนของช่องทางการจัดจำหน่าย เป็นต้น) มากกว่า บริษัทมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว และเป็นบริษัทที่อยู่ในระหว่างการปรับโครงสร้างหนี้

Ettredge, Li and Sun (2006) ได้ทำการศึกษาผลกระทบของคุณภาพการควบคุมภายใน และผลกระทบของมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ที่มีต่อความล่าช้าในการตรวจสอบ (Audit delay) พบร่วมกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 มีความสัมพันธ์กับการเพิ่มขึ้นของ ความล่าช้าในการตรวจสอบ ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่าบริษัทที่มีความล่าช้าในการตรวจสอบมาก จะมีขนาดเล็ก สัดส่วนหนี้สินต่ำทุนสูง ประสบผลขาดทุนมาก มีแนวโน้มที่จะต้องแก้ไขงบ การเงิน และมีแนวโน้มที่จะได้รับความเห็นอย่างมีเงื่อนไข หรือความเห็นว่างบการเงินไม่ถูกต้อง จากรัฐบาลบัญชี ผลการวิจัยยังพบว่าค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีที่สูงขึ้นมีความสัมพันธ์กับความล่าช้าในการตรวจสอบที่มากขึ้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงระดับความซับซ้อนของการตรวจสอบ และบริษัทที่มีเทคโนโลยีสูงจะมีความล่าช้าในการตรวจสอบน้อยลง อาจเนื่องมาจากบริษัทที่มีเทคโนโลยีสูงจะมีระบบสารสนเทศที่ดี สงผลให้สามารถอ่านรายงานได้เร็วขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่า บริษัทที่มีจุดอ่อนอย่างเป็นสาระสำคัญในระบบการควบคุมภายในจะมีขนาดเล็ก เป็นบริษัทที่อยู่ในอุตสาหกรรมที่มีเทคโนโลยีสูง มีกำไรจากการลงทุนในทรัพย์สินต่ำ มีการแก้ไขงบการเงิน จ่ายค่าธรรมเนียมในการสอบบัญชีสูง และมีการเปลี่ยนแปลงผู้สอบบัญชี

จากการผลงานวิจัยข้างต้น จะเห็นได้ว่า การปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ทำให้บริษัทลดหนี้สินลงในตลาดหลักทรัพย์ของสหรัฐอเมริกาเกิดค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นค่อนข้างมาก โดยค่าใช้จ่ายเหล่านี้เป็นทั้งค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นภายในองค์กร เช่น ค่าจ้างหรือเงินเดือนพนักงานที่รับผิดชอบในการปฏิบัติตามข้อกำหนด หรือค่าฝึกอบรมบุคลากร เป็น

ต้น และค่าใช้จ่ายภายนอก เช่น ค่าที่ปรึกษาจากภายนอก ค่าโปรแกรมสำเร็จรูป และค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีสำหรับการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิผลของการควบคุมภายใน เป็นต้น นอกจากนี้ บริษัทเหล่านี้ยังพบกับปัญหาและอุปสรรคหลายประการ อาทิ เช่น การขาดแนวทางในการปฏิบัติ ความกดดันในเรื่องของเวลา และปัญหาในการกำหนดขอบเขตและความมีสาระสำคัญในการทดสอบการควบคุม เป็นต้น อย่างไรก็ตาม บริษัทส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าวมีประโยชน์ทำให้ผู้บริหารของบริษัทมีความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยงและการควบคุมมากขึ้น อีกทั้งช่วยลดข้อผิดพลาดที่มีสาระสำคัญตลอดจนทำให้เกิดการปรับปรุงการควบคุมภายในให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ในปัจจุบัน หน่วยงานกำกับดูแลของประเทศไทยฯ นอกเหนือจากประเทศไทยสหราชอาณาจักรแล้ว ยังมีการตั้งตัว และมีแนวโน้มจะนำ Sarbanes-Oxley Act มาประยุกต์เพื่อบังคับใช้กับบริษัทฯ ดังที่เปลี่ยนไปในประเทศไทยของตนมากขึ้น ดังเช่น หน่วยงานกำกับดูแลของประเทศไทยญี่ปุ่น ที่เริ่มมีการประยุกต์กฎหมายดังกล่าวเพื่อบังคับใช้กับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ของประเทศไทยญี่ปุ่นในปี 2550 นี้ เป็นต้น โดยในส่วนของประเทศไทยเองมีแนวโน้มจะนำกฎหมายดังกล่าวมาประยุกต์เพื่อบังคับใช้เช่นกัน ดังนั้นจึงเป็นที่น่าสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของกฎหมายฉบับนี้ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลกระทบดังกล่าว รวมถึงศึกษาปัญหาหรืออุปสรรคที่พบ และประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าว ซึ่งผลการวิจัยที่ได้อาจมีประโยชน์ในการเป็นกรณีศึกษาให้แก่บริษัทที่อาจต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าวในอนาคต นอกจากนี้ผลการวิจัยยังอาจมีประโยชน์ต่อหน่วยงานกำกับดูแลในประเทศไทย ที่อาจใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยในการออกแบบแนวทางการปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานเพื่อช่วยลดค่าใช้จ่ายและปัญหาต่างๆ อีกด้วย ซึ่งในบทต่อไปจะกล่าวถึงระเบียบวิธีการวิจัยที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งที่เป็นข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งในส่วนนี้จะกล่าวถึง กรอบแนวคิดการวิจัย ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยและคำถามที่ใช้วัดค่าตัวแปร สมมติฐานในการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

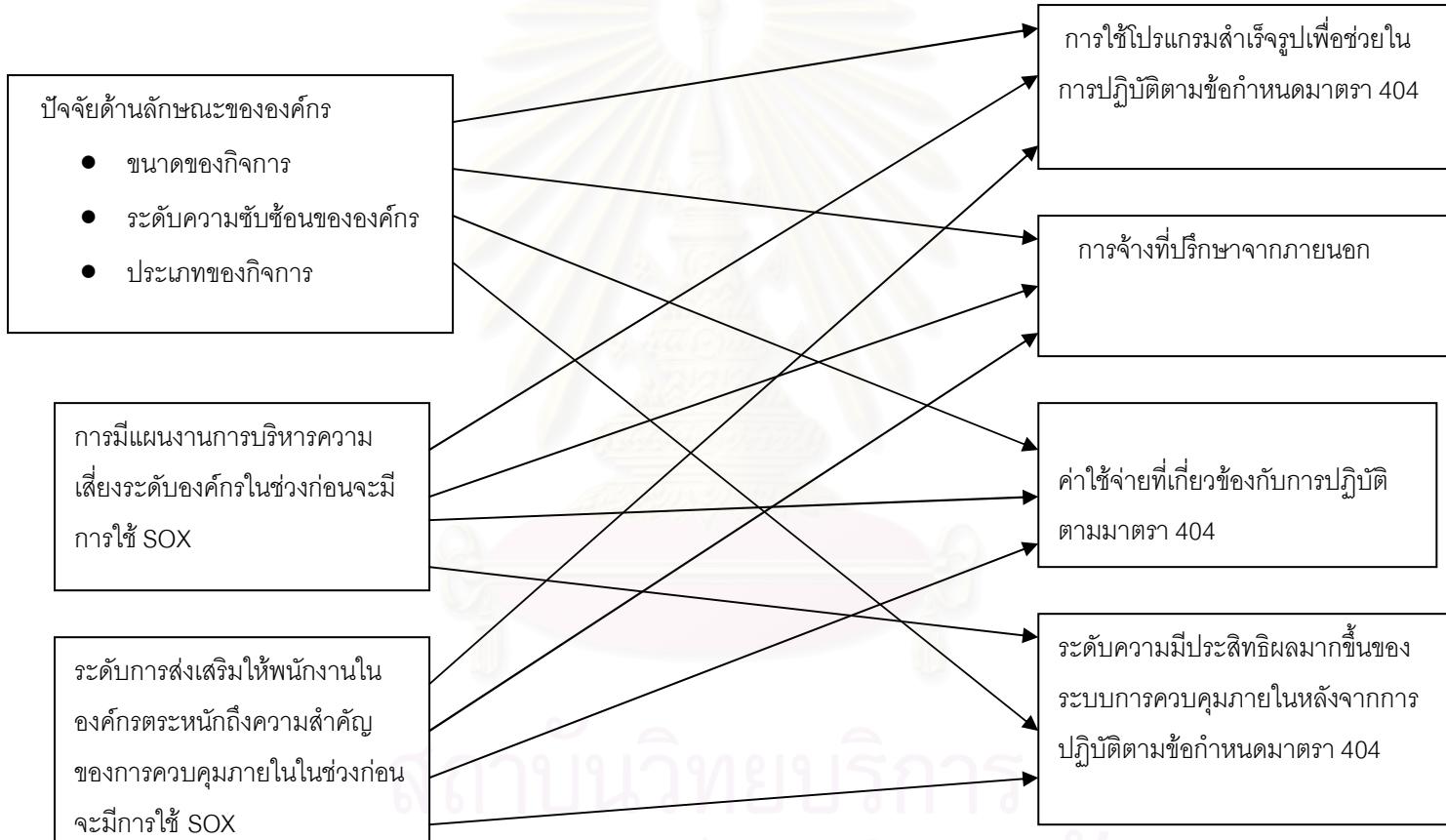
กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งที่จะศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกบริษัทกลุ่มตัวอย่าง และศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อรวบรวมแนวคิดสำหรับการวิจัย และสามารถกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยได้ ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

แผนภาพที่ 3.1 แผนภาพความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ด้านการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายใน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยและคำถามที่ใช้วัดค่าตัวแปร

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรตาม และตัวแปรอิสระ ดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

ตัวแปรตามที่ใช้ในงานวิจัยนี้ คือ ผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ซึ่งได้แก่

1.1 การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ซึ่งคำถามที่ใช้วัดจะอยู่ในข้อคำถามเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายใน

ข้อคำถาม SOX Compliance Software ซึ่ง..... ข้อจาก.....

1.2 การจ้างที่ปรึกษาจากภายนอก (Outsource) มาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนด มาตรา 404 ซึ่งคำถามสำหรับตัววัดนี้ จะเป็นการให้เลือกตอบ “มี” หรือ “ไม่มี” ข้อคำถามคือ

ข้อคำถาม บริษัทมีการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอก มาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตาม ข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act หรือไม่

1.3 ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ซึ่งคำถามที่ใช้วัด คือ ข้อคำถาม บริษัทมีค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ตั้งแต่ เริ่มใช้ SOX จนถึงปัจจุบัน โดยประมาณทั้งหมดจำนวน.....บาท

1.4 ระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ซึ่งคำถามที่ใช้วัดจะอยู่ในข้อคำถามเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

ข้อคำถาม การควบคุมภายในมีประสิทธิผลมากขึ้น ในเรื่องดังต่อไปนี้

1. สภาพแวดล้อมการควบคุม
2. การประเมินความเสี่ยง
3. กิจกรรมการควบคุม
4. สารสนเทศและการสื่อสาร
5. การติดตามและประเมินผล
6. ลดการทุจริตและข้อผิดพลาดทางการบัญชี

โดยคำตอบที่ได้รับนั้นจะเป็นการให้คะแนนแบบจัดลำดับแบบ Five-point Likert Scale โดยเรียงลำดับตามความมากน้อยของประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ในเรื่องการควบคุมภายในมีประสิทธิผลมากขึ้น ซึ่งหมายเลข 1 คือ น้อยที่สุด และหมายเลข 5 คือ มากที่สุด

นอกจากนี้งานวิจัยยังได้ศึกษาถึงผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act อีนๆ ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) โดยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลเหล่านี้โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่

- หน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404
- เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายใน
- การจัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

2. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ตัวแปรอิสระที่ใช้ในงานวิจัยนี้ คือ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลกระทบจากการปฏิบัติตามมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ด้านการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายในได้แก่

2.1 การมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร (Enterprise risk management) ในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX

การบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร หมายถึง การบริหารปัจจัย และควบคุมกิจกรรมรวมทั้งกระบวนการปฏิบัติตามต่างๆ โดยต้องลดมูลเหตุแต่ละโอกาสที่จะทำให้องค์กรเสียหาย การทำให้ระดับความเสี่ยงและขนาดของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคตให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย และการนำไปสู่สิ่ยทัศน์ขององค์กรเป็นสำคัญ (สุวิมล ฤกษาเลิศและทีมงาน, 2549)

ซึ่งคำนวณสำหรับตัววัดนี้ จะเป็นการให้เลือกตอบ “มี” หรือ “ไม่มี” ข้อคำถามคือ
ข้อคำถาม ในช่วงก่อนที่บริษัทจะใช้ SOX บริษัทมีการใช้แผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร (Enterprise risk management) หรือไม่

2.2 ระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX

คำนวณสำหรับตัววัดนี้ จะเป็นการให้คะแนนแบบจัดลำดับ โดยเรียงลำดับตามความมากน้อยในการส่งเสริมให้พนักงานตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายใน ซึ่งหมายเลข 0 คือ ไม่มีการส่งเสริมเลย และหมายเลข 5 คือ มากที่สุด ซึ่งคำนวณคือ

ข้อคำถาม ในช่วงก่อนที่บริษัทจะใช้ SOX บริษัทมีการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายใน ในระดับใด

2.3 ขนาดของกิจการ จวัดด้วยยอดขายของบริษัทประจำปี 2005 ซึ่งสเกลที่ใช้วัดขนาดของกิจการจะขึ้นอย่างมากจากงานวิจัยของ Miller and Rittenberg (2005: 5)¹ โดยนำมาพิจารณาร่วมกับข้อมูลยอดขายของบริษัททุกตัวอย่าง แล้วจึงทำการปรับปรุงแก้ไขช่วงยอดขายให้เหมาะสมกับบริษัททุกตัวอย่างในประเทศไทยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งคำถานที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการวัดขนาดของกิจการนั้น จะเป็นคำถานที่อยู่ในส่วนที่ 2 ซึ่งเป็นส่วนของข้อมูลทั่วไปของบริษัท

โดยคำตอบที่ได้รับจะเป็นแบบสเกลนามกำหนด ซึ่งมีคำตอบให้เลือก 3 ช่วง คือ น้อยกว่า 1,001 ล้านบาท, 1,001 ล้านบาท – 5,000 ล้านบาท และมากกว่า 5,000 ล้านบาท

2.4 ระดับความซับซ้อนขององค์กร (Complexity) คำถานที่นำมาใช้เป็นตัววัดถึงระดับความซับซ้อนขององค์กรในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำมาจากการวิจัยของ Dooley (2002) และนำมาปรับปรุงแก้ไขถ้อยคำเพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งมีคำถานทั้งหมดจำนวน 5 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. จำนวนของกระบวนการปฏิบัติงานหลัก (core process)
2. ความหลากหลายของตำแหน่งงานในบริษัท
3. ความซับซ้อนของเทคโนโลยีที่ใช้ในการดำเนินงาน
4. ความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ และสายผลิตภัณฑ์
5. ความหลากหลายของช่องทางการจัดจำหน่าย

โดยคำตอบที่ได้รับนั้นจะเป็นการให้คะแนนแบบจัดลำดับแบบ Five-point Likert Scale โดยเรียงลำดับตามความมากน้อยของลักษณะต่างๆ ที่มีอยู่ในบริษัท ซึ่งหมายเลข 1 คือ น้อยที่สุด และหมายเลข 5 คือ มากที่สุด

2.5 ประเภทของกิจการ คำถานที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการวัดประเภทของกิจการนั้น จะเป็นคำถานที่อยู่ในส่วนที่ 2 ซึ่งเป็นส่วนของข้อมูลทั่วไปของบริษัท คือ

ข้อคำถาน ประเภทของกิจการ

ซึ่งคำตอบที่ได้รับนั้นจะเป็นแบบสเกลนามกำหนด ซึ่งมีคำตอบให้เลือก 8 ช่วง คือ ทรัพยากร อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง วัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม เทคโนโลยี สินค้าอุปโภค บริโภค บริการ สถาบันทางการเงิน และเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

¹ ได้แบ่งขนาดของบริษัทโดยใช้ช่วงยอดขาย ซึ่งแบ่งออกเป็น ขนาดเล็ก – ยอดขายน้อยกว่า 200 ล้านเหรียญ ตลอด lar's shrub ขนาดกลาง – ยอดขายอยู่ระหว่าง 200 – 1,000 ล้านเหรียญตลอด lar's shrub และขนาดใหญ่ – ยอดขายมากกว่า 1,000 ล้านเหรียญตลอด lar's shrub

โดยสามารถสรุปแหล่งที่มาของตัวแปรต่างๆ ที่ใช้ในการวิจัย ได้ดังต่อไปนี้

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	แหล่งที่มา
ตัวแปรตาม	
1. การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404	Deloitte and Touche (2004), Ernst and Young (2004) และจากการสัมภาษณ์เชิงลึก
2. การจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404	PricewaterhouseCoopers (2004) , Ernst and Young (2004), Miller and Rittenberg (2005) และ Deloitte and Touche (2005)
3. ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามมาตรา 404	Financial Executive International (2004) และ Charles River Associate (2005)
4. ระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจาก การปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404	Deloitte and Touche (2005) และจากการสัมภาษณ์เชิงลึก
ตัวแปรอิสระ	
5. การมีแผนงานการบริหารความเสี่ยง ระดับองค์กร	Deloitte and Touche (2004)
6. ระดับการส่งเสริมให้พนักงานใน องค์กรตระหนักรถึงความสำคัญของการ ควบคุมภายใน	สุรกิจ ปัญจวิณิ (2547) และ อุษณา ภัทรมนตรี (2544)
7. ขนาดของกิจการ	Bryan and Lilien (2004) , Financial Executive International (2004), Charles River Associate (2005, 2006), และ Ettredge, Li and Sun (2006)
8. ระดับความซับซ้อนขององค์กร	Doyle, Ge and McVay (2006)
9. ประเภทของกิจการ	Bryan and Lilien (2004) และ Miller and Rittenberg (2005)

ตารางที่ 3.1 แสดงแหล่งที่มาของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

จากการอบแนวคิดในการวิจัยในแผนภาพที่ 3.1 (ดังแสดงในหน้าที่ 24) สามารถตั้งสมมติฐานในการวิจัยได้ดังนี้

ปัจจัยทางด้านลักษณะขององค์กร

1. ขนาดของกิจการ

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกบริษัทกลุ่มตัวอย่าง และจากการบททวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบร่วมกันที่มีขนาดแตกต่างกัน จะได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 แตกต่างกัน (Bryan and Lilien, 2004; Financial Executive International, 2004; Charles River Associate, 2005, 2006; Ettredge, Li and Sun, 2006) นำไปสู่สมมติฐานที่ 1, 2, 3 และ 4 คือ

สมมติฐานที่ 1 : ขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์กับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

สมมติฐานที่ 2 : ขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์กับการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

สมมติฐานที่ 3 : ขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

สมมติฐานที่ 4 : ขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์กับ ระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

2. ประเภทของกิจการ

จากการวิจัยของ Bryan and Lilien (2004) พบร่วมกับที่มีประเภทแตกต่างกัน จะมีจุดอ่อนของการควบคุมภายในที่แตกต่างกัน ดังนั้นบริษัทที่มีประเภทแตกต่างกัน อาจได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 ที่แตกต่างกัน นำไปสู่สมมติฐานที่ 5, 6, 7 และ 8 คือ

สมมติฐานที่ 5 : ประเภทของกิจการมีความสัมพันธ์กับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

สมมติฐานที่ 6 : ประเภทของกิจการมีความสัมพันธ์กับการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

สมมติฐานที่ 7 : ประเภทของกิจการมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

สมมติฐานที่ 8 : ประเภทของกิจการมีความสัมพันธ์กับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

3. ระดับความซับซ้อนขององค์กร

จากการวิจัยของ Doyle, Ge and McVay (2006) พบร่วมกับบริษัทที่มีความซับซ้อนมาก จะพบว่าดูดซึมน้ำหนักของการควบคุมภายในมากกว่าบริษัทที่มีความซับซ้อนน้อย ดังนั้นบริษัทที่มีระดับความซับซ้อนที่แตกต่างกัน อาจได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ที่แตกต่างกัน นำไปสู่สมมติฐานที่ 9, 10, 11 และ 12 คือ

สมมติฐานที่ 9 : ระดับความซับซ้อนขององค์กรมีความสัมพันธ์กับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

สมมติฐานที่ 10 : ระดับความซับซ้อนขององค์กรมีความสัมพันธ์กับการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

สมมติฐานที่ 11 : ระดับความซับซ้อนขององค์กรมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

สมมติฐานที่ 12 : ระดับความซับซ้อนขององค์กรมีความสัมพันธ์กับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

Deloitte & Touche LLP (2004) พบร่วมกับรายงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร (Lack of enterprise risk management program) ได้สร้างปัญหาอย่างมากแก่ฝ่ายบริหารในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 นำไปสู่สมมติฐานที่ 13, 14, 15 และ 16 คือ

สมมติฐานที่ 13 : การมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX มีความสัมพันธ์กับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

สมมติฐานที่ 14 : การมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX มีความสัมพันธ์กับการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนด มาตรา 404

สมมติฐานที่ 15 : การมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนด มาตรา 404

สมมติฐานที่ 16 : การมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX มีความสัมพันธ์กับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด มาตรา 404

สรุกิจ ปัญจวีโนน (2547) กล่าวว่าการมีโครงสร้างของระบบการจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ดีเพียงอย่างเดียวอาจไม่เกิดประสิทธิผลมากนัก หากพนักงานในองค์กรไม่มีจิตสำนึกเพียงพอที่จะเชื่อมโยงความสำคัญของการจัดการความเสี่ยงและการควบคุมภายในอย่างเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับงานที่ทุกคนปฏิบัติในองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของ COSO ที่ถือว่าบุคลากรเป็นองค์ประกอบแรกและสำคัญที่สุด เพราะเป็นพื้นฐานและมีอิทธิพลสำคัญต่อการปฏิบัติงานทุกด้าน รวมทั้งต่อประสิทธิผลของการควบคุมภายใน อาจมีความสัมพันธ์กับผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด มาตรา 404 นำไปสู่สมมติฐานที่ 17, 18, 19 และ 20 ดีอ

สมมติฐานที่ 17 : ระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX มีความสัมพันธ์กับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนด มาตรา 404

สมมติฐานที่ 18 : ระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX มีความสัมพันธ์กับการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนด มาตรา 404

สมมติฐานที่ 19 : ระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนด มาตรา 404

สมมติฐานที่ 20 : ระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรทราบถึงความสำคัญของ
การควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX มีความสัมพันธ์กับระดับความมีประสิทธิผลมาก
ขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ SOX Compliance Coordinator หรือตำแหน่งอื่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบ
เกี่ยวกับ SOX Compliance ของบริษัทที่อยู่ที่ดำเนินงานในประเทศไทยของบริษัทที่จดทะเบียนใน
ตลาดหลักทรัพย์แห่งสหรัฐอเมริกา ซึ่งสาเหตุของการเลือกบุคคลดังกล่าวให้เป็นผู้ตอบ
แบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่าบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ที่
มีความรับผิดชอบในการควบคุมดูแลแผนงานการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ
Sarbanes-Oxley Act โดยตรง สำหรับรายชื่อบริษัทที่อยู่ที่ดำเนินงานในประเทศไทยของบริษัทที่
จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหรัฐอเมริกานั้นได้มาจากฐานข้อมูลของ Bangkok
Companies Ultimate Contact Database (www.bangkokcompanies.com) และฐานข้อมูล
ของหอการค้าอเมริกันประจำประเทศไทย หรือ The American Chamber of Commerce in
Thailand (www.amchamthailand.org) ซึ่งมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 165 บริษัท

ตัวอย่าง เลือกตัวอย่างจากประชากรทั้งหมด (Census Method) คิดเป็นตัวอย่างขนาด
100%

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสร้างแบบสอบถามขึ้น
โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เวปไซต์ และเอกสารงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศไทย
และต่างประเทศ
2. ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ
SOX Compliance ของบริษัทที่อยู่ที่ดำเนินงานในประเทศไทยของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาด
หลักทรัพย์แห่งสหรัฐอเมริกา จำนวน 4 บริษัท ประกอบด้วยบริษัทขนาดใหญ่ 1 บริษัท บริษัท
ขนาดกลาง 1 บริษัท และบริษัทขนาดเล็ก 2 บริษัท
3. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และการค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่างๆดังกล่าวเข้ามาต้น
มาทำการออกแบบแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามให้ผู้ตรวจสอบภายในจำนวน 4 คนทำการตอบแบบสอบถามเพื่อเป็นการทดสอบก่อนที่จะนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริง และเพื่อนำแบบสอบถามนั้นมาทำการปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคุณภาพเป็นคำ답น坪ายปิด มีจำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบริษัท และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ลักษณะคุณภาพเป็นคำ답น坪ายปิด และคำถามที่ให้แสดงระดับความมากน้อย 5 ระดับ (five-points Likert scale) มีจำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 3 ผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ด้านการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายใน ลักษณะคุณภาพเป็นคำ답น坪ายปิด และ坪ายปิด มีจำนวน 11 ข้อ

ส่วนที่ 4 อุปสรรคหรือปัญหาที่พบ และประโยชน์จากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ลักษณะคุณภาพเป็นคำ답น坪ายปิด และคำถามที่ให้แสดงระดับความมากน้อย 5 ระดับ (five-points Likert scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลปฐมภูมิโดยมีขั้นตอนและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) โดยผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ SOX Compliance ของบริษัทอยู่ที่ดำเนินงานในประเทศไทยของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหราชอาณาจักร จำนวน 4 บริษัท เพื่อให้ได้ข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการศึกษาและใช้ในการจัดทำแบบสอบถาม

2. แบบสอบถาม (Questionnaires) โดยผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างโดยทางไปรษณีย์ ซึ่งแบบสอบถามแต่ละชุดนั้นได้ถูกแนบด้วยจดหมายนำจากประธานคณะกรรมการดำเนินงานหลักสูตรของบัณฑิตศึกษา ภาควิชาการบัญชี และซองจดหมายติดแสตมป์สำหรับตอบกลับมาやすくผู้วิจัยเพื่อกำหนดความสะดวกแก่ผู้ตอบ

3. เมื่อครบกำหนดระยะเวลาในการตอบแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยจะพิจารณาจำนวนแบบสอบถามที่ยังไม่ได้รับการตอบกลับ และจะทำการติดตามแบบสอบถามโดยการโทรศัพท์ไปยัง

บริษัทกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งใช้วิธีการส่งแบบสอบถามอีกรังหกอัตราการตอบกลับแบบสอบถาม
ต่างกันกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

4. เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาเรียบร้อยแล้ว ในขั้นตอนต่อไปจะนำแบบสอบถาม
แต่ละชุดมาตรวจสอบข้อมูล (Editing) เพื่อคัดแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออกไป เนื่องจาก
แบบสอบถามดังกล่าวอาจถูกละเลยในการตอบแบบสอบถามมากเกินกว่าที่จะนำไปประมวลผล
ข้อมูลได้

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบข้อมูลเรียบร้อยแล้วมาลงรหัสตามคู่มือการลง
รหัสที่กำหนดไว้ จำนวนจะทำการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำหรับทางสถิติเพื่อการวิจัย
ทางสังคมศาสตร์ (Statistic Package for Social Sciences: SPSS)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้
วิธีการทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยนี้ ประกอบด้วย

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic)

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลออกมาในรูปค่าสถิติพื้นฐาน ซึ่งได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งผู้วิจัยจะใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูล
ทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไปของบริษัท ผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด
มาตรา 404 ปัญหาหรือคุปสรคที่พบ และประโยชน์จากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404
ของ Sarbanes-Oxley Act

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistics)

สำหรับการวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ และผลกระทบจากการ
ปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ด้านการประเมินประสิทธิผลการ
ควบคุมภายใน โดยผู้วิจัยจะใช้สถิติเชิงอนุมานดังต่อไปนี้

2.1 กรณีตัวแปรตามเป็นตัวแปรเชิงปริมาณและตัวแปรอิสระเป็นตัวแปรเชิงกลุ่ม

ผู้วิจัยจะใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ซึ่งเป็น
เทคนิคการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามที่เป็นตัวแปรเชิงปริมาณกับตัวแปรอิสระที่
เป็นตัวแปรเชิงกลุ่มที่สนใจเปรียบเทียบตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป (กัลยา วนิชย์บัญชา, 2546) โดย

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวคือ การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากรตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป ภายใต้สมมติฐานทางสถิติ ดังนี้

H_0 : ตัวแปรตามไม่ขึ้นกับตัวแปรอิสระ

H_1 : ตัวแปรตามขึ้นกับตัวแปรอิสระ

หรือ

H_0 : $\mu_1 = \mu_2 = \dots = \mu_k$

H_1 : มี $\mu_i \neq \mu_j$ อย่างน้อย 1 คู่ ; $i \neq j$

โดยที่ μ_i = ค่าตัวแปรตามเฉลี่ยของตัวแปรอิสระกลุ่มที่ i

สถิติที่ใช้ทดสอบความสัมพันธ์คือ

$$F = \frac{MSTrt}{MSE} = \frac{MSB}{MSW}$$

โดยที่ SST = ความผันแปรทั้งหมด (Total Sum Square)

$SSB = SST_{rt}$ = ความผันแปรระหว่างกลุ่ม (Between-Group Sum Square)

$SSW = SSE$ = ความผันแปรภายในกลุ่ม (Within-Group Sum Square)

เมื่อ $SST = SST_{rt} + SSE$

2.2 กรณีตัวแปรตามและตัวแปรอิสระเป็นตัวแปรเชิงกลุ่ม

ผู้วิจัยจะใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-Squares: χ^2) ซึ่งเป็นการตรวจสอบความสัมพันธ์โดยใช้ค่าความถี่หรือจำนวนเป็นหลักในการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งจะจำแนกในรูปของตารางแยกแจงความถี่แบบสองทาง (กัญญา วนิชย์บัญชา, 2549) ภายใต้สมมติฐานทางสถิติ ดังนี้

H_0 : ตัวแปรทางด้านแผลและคอลัมน์เป็นอิสระต่อกัน

H_1 : ตัวแปรทางด้านแผลและคอลัมน์ไม่เป็นอิสระต่อกัน

วิธีการทดสอบไคสแควร์ จะทำโดยหาความแตกต่างระหว่างค่าสังเกต (O_{ij}) และค่าคาดหวัง (E_{ij}) ของแต่ละช่องในตาราง โดยมีสูตรที่ใช้ในการคำนวณดังนี้

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

$$\text{โดยที่ } E_{ij} = \frac{(r_i)(c_j)}{n}$$

ถ้ายอมรับสมมติฐาน H_0 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองเป็นอิสระต่อกันหรือตัวแปรนี้ไม่มีผลต่ออีกตัวแปรนี้ แต่ถ้ายอมรับสมมติฐาน H_1 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน

แต่เนื่องจากค่าสถิติดสอบบโคสแคร์มีค่าต่ำสุด = 0 แต่เมื่อมีค่าสูงสุด และมีค่าเป็นบวกเสมอ ทำให้ผลสรุปของการทดสอบทราบแต่เพียงว่าสัมพันธ์กันหรือไม่เท่านั้น ไม่สามารถระบุระดับและทิศทางความสัมพันธ์ได้ จึงมีการพัฒนาสถิติที่ใช้วัดระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรเชิงกลุ่ม 2 ตัว ดังนี้

- Contingency Coefficient โดยที่ $0 < C < 1$
- Phi and Cramer's V โดยที่ $0 < V < 1$
- Lambda โดยที่ $0 < \text{Lambda} < 1$
- Uncertainty Coefficient ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1

ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะใช้ค่า Contingency Coefficient และค่า Phi and Cramer's V ในการวัดระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรเชิงกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กัน

โดยตัวแปรตามที่เป็นตัวแปรเชิงกลุ่มในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

1) การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 ซึ่งค่าที่ได้คือ

Software = 1 มีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

0 ไม่มีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

2) การจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404
ซึ่งค่าที่ได้คือ

Outsource = 1 มีการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

0 ไม่มีการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนด

มาตรฐาน 404

3) ระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

Effective = 1 ระดับน้อย

2 ระดับมาก

เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็น

เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็นของงานวิจัยครั้งนี้เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากการให้คะแนนโดยใช้ Likert Scale มีดังต่อไปนี้

1. คำถามที่ใช้วัดถึงระดับความซับซ้อนขององค์กร ซึ่งเป็นการให้คะแนนตามลำดับความมากน้อยของลักษณะนั้นๆ ขององค์กร 5 ลำดับ ดังต่อไปนี้

น้อยที่สุด	มีน้ำหนักคะแนน	1
น้อย	มีน้ำหนักคะแนน	2
ปานกลาง	มีน้ำหนักคะแนน	3
มาก	มีน้ำหนักคะแนน	4
มากที่สุด	มีน้ำหนักคะแนน	5

ผู้วิจัยจะนำคะแนนที่ได้จากคำถามทั้ง 5 ข้อมารวมกัน เมื่อได้คะแนนรวมของแต่ละบริษัทแล้ว จะนำไปจัดกลุ่มโดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน เนื่องจากการนำคะแนนหารด้วยจำนวนข้อคำถามเพื่อใช้เป็นตัวแทนของระดับความซับซ้อนนั้น เป็นการทำให้คะแนนรวมของแต่ละบริษัทน้อยลงโดยไม่จำเป็น และยังทำให้คะแนนแต่ละคะแนนต่างกันน้อยลง ซึ่งอาจทำให้ผลผลิตพลดำด้วย (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2546) ดังนั้นผู้วิจัยจะใช้เกณฑ์ต่อไปนี้ในการจัดกลุ่มของระดับความซับซ้อนขององค์กร

ระดับความซับซ้อน	ร้อยละ	ช่วงคะแนน
มากที่สุด	90 – 100	มากกว่าหรือเท่ากับ 23
มาก	80 – 89	21.0 – 22.9
ปานกลาง	70 – 79	19.0 - 20.9
น้อย	60 – 69	17.0 – 18.9
น้อยที่สุด	น้อยกว่า 60	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 16.9

2. คำถามที่ใช้วัดถึงระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายใน ในช่วงก่อนจะมีการใช้กฎหมาย Sarbanes-Oxley ซึ่งเป็นการให้คะแนนตามความมากน้อย 6 ระดับ ดังต่อไปนี้

ไม่มีการส่งเสริมเลย	มีน้ำหนักคะแนน	0
น้อยที่สุด	มีน้ำหนักคะแนน	1
น้อย	มีน้ำหนักคะแนน	2
ปานกลาง	มีน้ำหนักคะแนน	3
มาก	มีน้ำหนักคะแนน	4
มากที่สุด	มีน้ำหนักคะแนน	5

3. คำถามที่ใช้วัดถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 ซึ่งเป็นการให้คะแนนตามลำดับความมากน้อยของประโยชน์ที่ได้รับในเรื่องต่างๆ 5 ลำดับ ดังต่อไปนี้

น้อยที่สุด	มีน้ำหนักคะแนน	1
น้อย	มีน้ำหนักคะแนน	2
ปานกลาง	มีน้ำหนักคะแนน	3
มาก	มีน้ำหนักคะแนน	4
มากที่สุด	มีน้ำหนักคะแนน	5

4. การวัดระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

ผู้จัดจะนำคะแนนของประโยชน์จากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 ในเรื่องความมีประสิทธิผลของสภาพแวดล้อมการควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุมสารสนเทศและการสื่อสาร การติดตามและการประเมินผล และการลดการทุจริตและข้อผิดพลาดทางการบัญชี มารวมกันเพื่อให้ได้คะแนนรวมของแต่ละบริษัท จากนั้นจะนำมาจัดกลุ่มโดยใช้เกณฑ์ดังต่อไปนี้

ระดับความมีประสิทธิผล	ร้อยละ	ช่วงคะแนน
มากที่สุด	90 – 100	มากกว่าหรือเท่ากับ 27.6
มาก	80 – 89	25.20 – 27.59
ปานกลาง	70 – 79	22.80 – 25.19
น้อย	60 – 69	20.40 – 22.79
น้อยที่สุด	น้อยกว่า 60	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20.39

โดยในภาระวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำค่าความถี่ที่ได้จากการจัดกลุ่มตามเกณฑ์ข้างต้นไปใช้ในภาระวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 ซึ่งจะอธิบายถัดไปในบทที่ 4

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ด้านการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายในของบริษัทอยู่ที่ตำแหน่งงานในประเทศไทยของบริษัทที่จะทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหรัฐอเมริกา” จากกลุ่มตัวอย่าง SOX Compliance Coordinator หรือตำแหน่งอื่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ SOX Compliance ของบริษัทอยู่ที่ตำแหน่งงานในประเทศไทยของบริษัทที่จะทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหรัฐอเมริกาจำนวนทั้งสิ้น 165 บริษัท โดยใช้แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของบริษัท ผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 อุปสรรคหรือปัญหาที่พบและประโยชน์จากการปฏิบัติตามมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act

แบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับจากกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 66 ชุด คิดเป็นร้อยละ 40 ของแบบสอบถามที่จัดส่งทั้งหมดจำนวน 165 ชุด อย่างไรก็ตามมีแบบสอบถามจำนวน 5 ชุดเป็นแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ผู้วิจัยจึงได้ทำการคัดแยกออกไป ทำให้การวิจัยครั้งนี้มีแบบสอบถามที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดจำนวน 61 ชุด คิดเป็นร้อยละ 37 ของแบบสอบถามที่จัดส่งทั้งหมดจำนวน 165 ชุด

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 5 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของบริษัท

ส่วนที่ 3 ผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act

ส่วนที่ 4 อุปสรรคหรือปัญหาที่พบ และประโยชน์จากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act

ส่วนที่ 5 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในส่วนของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจากแบบสอบถามที่ตอบกลับมาจำนวน 61 ชุด ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
หญิง	44	72.1
ชาย	17	27.9
รวม	61	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ซึ่งมีจำนวน 44 ราย คิดเป็นร้อยละ 72.1 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นเพศชาย มีจำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.9

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามช่วงอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 35 ปี	13	21.3
35-45 ปี	44	72.1
46-55 ปี	4	6.6
รวม	61	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง 35-45 ปีมากที่สุด ซึ่งมีจำนวน 44 ราย คิดเป็นร้อยละ 72.1 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด รองลงมาคือช่วงอายุน้อยกว่า 35 ปี มีจำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.3 และช่วงอายุ 46-55 ปี มีจำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาโท	50	82.0
ปริญญาตรี	11	18.0
รวม	61	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบร่วมกันว่าผู้ติดตามแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท ซึ่งมีจำนวน 50 ราย คิดเป็นร้อยละ 82 ของผู้ติดตามแบบสอบถามทั้งหมด และมีผู้ติดตามแบบสอบถามที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี เพียงจำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 18

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของผู้ติดตามแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งงาน

ตำแหน่งงาน	จำนวน	ร้อยละ
ผู้จัดการฝ่ายการเงิน	22	36.1
ผู้จัดการฝ่ายการบัญชี	13	21.3
SOX Compliance Coordinator	12	19.7
อื่นๆ	14	23.0
รวม	61	100.0

จากตารางที่ 4.4 พบร่วมกันว่าผู้ติดตามแบบสอบถามจำนวน 22 ราย (ร้อยละ 36.1) มีตำแหน่งเป็นผู้จัดการฝ่ายการเงิน รองลงมาคือตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายการบัญชี ซึ่งมีจำนวน 13 ราย (ร้อยละ 21.3) และตำแหน่ง SOX Compliance Coordinator จำนวน 12 ราย (ร้อยละ 19.7) ตามลำดับ ส่วนผู้ติดตามแบบสอบถามอีกจำนวน 14 ราย (ร้อยละ 23) มีตำแหน่งอื่นๆ คือ ผู้ตรวจสอบภายใน, Plant Controller, Internal Control System Manager, Manager Assistant, Associate Director และ พนักงานบัญชี

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของบริษัท

สำหรับข้อมูลทั่วไปของบริษัทจะประกอบด้วยขนาดของกิจการซึ่งวัดด้วยยอดขายในปี 2005 ประเภทของกิจการ ปีที่บริษัทถูกกำหนดให้ใช้ SOX ปีที่บริษัทใช้ SOX จริง ระดับความซับซ้อนของบริษัท ระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนที่บริษัทจะมีการใช้ SOX และการใช้แผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร ในช่วงก่อนที่บริษัทจะมีการใช้ SOX ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามยอดขายในปี 2005

ยอดขาย	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 1,001 ล้านบาท	23	37.70
1,001 – 5,000 ล้านบาท	19	31.15
มากกว่า 5,000 ล้านบาท	19	31.15
รวม	61	100.0

จากตารางที่ 4.5 พบร่วมกันว่า บริษัทที่มียอดขายน้อยกว่า 1,001 ล้านบาท มีจำนวน 23 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 37.70 ในขณะที่บริษัทที่มียอดขายอยู่ระหว่าง 1,001 – 5,000 ล้านบาท มีจำนวน 19 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 31.15 และบริษัทที่มียอดขายมากกว่า 5,000 ล้านบาท มีจำนวน 19 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 31.15

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามประเภทของกิจการ

ประเภทของกิจการ	จำนวน	ร้อยละ
สินค้าคุปโภคและบริโภค	21	34.4
วัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม	17	27.9
เทคโนโลยี	10	16.4
บริการ	8	13.1
ทรัพยากร	5	8.2
รวม	61	100.0

จากตารางที่ 4.6 พบร่วมกันว่า บริษัทจำนวน 21 บริษัท (ร้อยละ 34.4) เป็นกิจการประเภทสินค้าคุปโภคและบริโภค รองลงมาเป็นประเภทวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม จำนวน 17 บริษัท (ร้อยละ 27.9) เทคโนโลยี จำนวน 10 บริษัท (ร้อยละ 16.4) บริการ จำนวน 8 บริษัท (ร้อยละ 13.1) และทรัพยากร จำนวน 5 บริษัท (ร้อยละ 8.2) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามปีที่บริษัทถูกกำหนดให้ใช้ SOX และปีที่บริษัทใช้ SOX จริง

ปี	ปีที่ถูกกำหนดให้ใช้ SOX		ปีที่ใช้ SOX จริง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2002	7	11.5	-	-
2003	7	11.5	6	9.8
2004	31	50.8	21	34.4
2005	12	19.7	15	24.6
2006	4	6.6	19	31.1
รวม	61	100.0	61	100.0

จากตารางที่ 4.7 พบว่าบริษัทส่วนใหญ่จำนวน 31 บริษัท (ร้อยละ 50.8) ถูกกำหนดให้ใช้ SOX ในปี 2004 รองลงมาคือปี 2005 จำนวน 12 บริษัท (ร้อยละ 19.7) สำหรับปี 2002 และ 2003 มีจำนวนเท่ากันคือ 7 บริษัท (ร้อยละ 11.5) และปี 2006 จำนวน 4 บริษัท (ร้อยละ 6.6) ตามลำดับ บริษัทที่ใช้ SOX จริงในปี 2004 มีจำนวน 21 บริษัท (ร้อยละ 34.4) รองลงมาคือปี 2006 จำนวน 19 บริษัท (ร้อยละ 31.1) ปี 2005 จำนวน 15 บริษัท (ร้อยละ 24.6) และปี 2003 จำนวน 6 บริษัท (ร้อยละ 9.8) ตามลำดับ โดยไม่มีบริษัทใดเลยที่ใช้ SOX ในปี 2002 ซึ่งเป็นปีที่บังคับใช้เป็นปีแรก

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามระดับความชับช้อง

ระดับความชับช้อง	จำนวน	ร้อยละ
น้อยที่สุด	28	45.9
น้อย	12	19.7
ปานกลาง	11	18.0
มาก	9	14.8
มากที่สุด	1	1.6
รวม	61	100.0

จากตารางที่ 4.8 พบร่วมกับบริษัทที่มีความซับซ้อนอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 28 บริษัท (ร้อยละ 45.9) รองลงมาคือระดับน้อย มีจำนวน 12 บริษัท (ร้อยละ 19.7) ระดับปานกลาง จำนวน 11 บริษัท (ร้อยละ 18) ระดับมาก จำนวน 9 บริษัท (ร้อยละ 14.8) และ ระดับมากที่สุด จำนวน 1 บริษัท (ร้อยละ 1.6) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามการมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนที่บริษัทจะมีการใช้ SOX

แผนงานการบริหารความเสี่ยง ระดับองค์กร	จำนวน	ร้อยละ
มี	39	63.9
ไม่มี	22	36.1
รวม	61	100.0

จากตารางที่ 4.9 พบร่วงก่อนที่บริษัทจะมีการใช้ SOX บริษัทส่วนใหญ่มีการใช้แผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรอยู่ก่อนแล้ว ซึ่งมีจำนวน 39 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 63.9 ในขณะที่มีบริษัทจำนวน 22 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 36.1 ไม่มีการใช้แผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบริษัทส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการสร้างกลไกเพื่อป้องกันความเสี่ยงแทนการแก้ไขเมื่อเกิดข้อผิดพลาดขึ้นแล้ว และยอมรับว่าความเสี่ยงนั้นอยู่คู่กับโอกาสทางธุรกิจเสมอ

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.10 จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตรวจสอบถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนที่บริษัทจะใช้ SOX

ระดับการส่งเสริม	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม
1. การส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตรวจสอบถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนที่บริษัทจะใช้ SOX	1 (1.60%)	13 (21.30%)	24 (39.30%)	21 (34.40%)	2 (3.30%)	61 (100%)

จากตารางที่ 4.10 พบว่าบริษัทที่มีการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนที่จะมีการใช้ SOX อยู่ในระดับปานกลางมีจำนวน 24 บริษัท (ร้อยละ 39.30) รองลงมาคือระดับมาก มีจำนวน 21 บริษัท (ร้อยละ 34.4) ระดับน้อยจำนวน 13 บริษัท (ร้อยละ 21.3) ระดับมากที่สุด จำนวน 2 บริษัท (ร้อยละ 3.3) และระดับน้อยที่สุด จำนวน 1 บริษัท (ร้อยละ 1.6) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act

งานวิจัยนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ทั้งจากการสัมภาษณ์เชิงลึก และจากแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ SOX Compliance ของบริษัทอยู่ที่ดำเนินงานในประเทศไทยของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหรัฐอเมริกา จำนวน 4 บริษัท ซึ่งสิ่งที่พบจากการสัมภาษณ์เชิงลึกมีดังต่อไปนี้

บริษัทที่ 1 และ 2 เป็นบริษัทที่มีขนาดเล็ก ซึ่งทั้งสองบริษัทให้สัมภาษณ์ที่สอดคล้องกันว่า การปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ทำให้งานของทุกแผนกเพิ่มขึ้น เนื่องจากต้องจัดทำเอกสารให้สามารถตรวจสอบได้ สำหรับการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายในตามข้อกำหนดมาตรา 404 ทางบริษัทจะทำการประเมินเองในระดับหนึ่งก่อน โดยการทำ Walk-through และใช้แบบประเมินมาตรฐานที่ทางบริษัทให้กลุ่มกำหนดมาให้ ซึ่งผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการประเมินและจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการควบคุมภายในคือ ผู้จัดการฝ่ายการเงินและจะมีผู้ตรวจสอบภายในจากบริษัทใหญ่เข้ามาตรวจสอบความถูกต้องในการประเมินของทางบริษัทอยู่อีกทีหนึ่ง ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่าการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 มีประโยชน์ทำให้ลดภาระทุจริต และข้อผิดพลาด แต่ส่งผลเสียคือทำให้ยอดขายลดลง เนื่องจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดทำให้การดำเนินงานต่างๆล่าช้า

บริษัทที่ 3 เป็นบริษัทขนาดกลาง ซึ่งให้สัมภาษณ์ว่า บริษัทใหญ่จะเป็นผู้วางแผนงานทั้งหมด โดยบริษัทแบ่งกระบวนการธุรกิจออกเป็น 12 กระบวนการ ในปีหนึ่งๆบริษัทใหญ่จะมีการกำหนดว่าบริษัทอยู่ในประเทศไทยใด ต้องตรวจสอบความมีประสิทธิผลของกระบวนการใดบ้าง สำหรับการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายใน จะเริ่มจากการประเมินการออกแบบการควบคุมภายใน จากนั้นจึงจะประเมินถึงความมีประสิทธิผลของการควบคุมภายในนั้น โดยผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการประเมินคือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการนั้นโดยตรง (Process Owner) และจะมีผู้สอบทานการประเมิน (Reviewer) 2 ระดับ คือผู้ตรวจสอบภายใน ซึ่งเป็นผู้สอบทาน

ขั้นต้น และผู้จัดการฝ่ายการเงินเป็นผู้สอบทานขั้นสุดท้าย โดยทางบริษัทใหญ่จะมีการกำหนดว่า กิจกรรมใดต้องทำเสร็จเมื่อไร ซึ่งการประเมินต้องทำทั้งปี สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ประสิทธิผลการควบคุมภายใน บริษัทใหญ่ได้ซื้อ Database และ Control template มาจากบริษัท Deloitte and Touche จากนั้นก็นำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับการดำเนินงานของทางบริษัท แล้ว จึงนำไปประยุกต์กับบริษัททุกประเภท ผู้ให้สัมภาษณ์แสดงความเห็นว่าการปฏิบัติตาม ข้อกำหนดมาตรฐาน 404 มีข้อเสียคือค่าใช้จ่ายสูง เนื่องจากต้องเสียค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีเพิ่ม จากเดิม แต่ก็เห็นว่ามีประโยชน์คือ ทำให้ทุกฝ่ายในบริษัทดูระหนักรถึงความสำคัญของระบบการ ควบคุมภายใน

บริษัทที่ 4 เป็นบริษัทขนาดใหญ่และมีหน่วยธุรกิจ (Business Unit) หลายแห่งอยู่ใน บริษัท ให้สัมภาษณ์ว่าบริษัทมีการจัดตั้ง SOX Compliance Team เพื่อรับผิดชอบในการปฏิบัติ ตามข้อกำหนดของ Sarbanes-Oxley Act โดยตรง โดย SOX Compliance Coordinator จะเป็น ผู้ที่ค่อยประสานงานกับแต่ละหน่วยธุรกิจ เพื่อค่อยกระตุนเตือนและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับบริษัทในการ ประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายในที่ผู้จัดการของแต่ละหน่วยธุรกิจต้องเป็นผู้ประเมิน โดยมี เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินคือ Risk Control Matrix นอกจากรายละเอียดตรวจสอบภายในของทางบริษัท ก็จะทำการประเมินด้วยเช่นกัน แต่จะเลือกกลุ่มตัวอย่างคนละกลุ่มกับผู้จัดการของแต่ละหน่วย ธุรกิจ เพื่อตรวจสอบว่าผู้จัดการมีการประเมินถูกต้องหรือไม่ SOX Compliance Coordinator จะ เป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับเอกสารควบคุมภายในต่างๆทั้งหมดรวมถึง Matrix ที่ใช้ในการ ประเมินด้วย โดยในการจัดทำ Matrix ทางบริษัทมีการซื้อโปรแกรมสำเร็จรูปแบบ On-line จาก บริษัท Deloitte and Touche ที่มีชื่อว่า Risk and Control Tracking System (RCTS) นำมาใช้ ควบคู่กับการทำ Workshop ผู้ให้สัมภาษณ์แสดงความเห็นว่าการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 มีประโยชน์คือเป็นการกระตุนจิตสำนึกของพนักงานให้เห็นถึงความสำคัญของการควบคุม ภายใน แต่จะเป็นปัญหาแก่บริษัทที่มีเงินทุนหรือทรัพยากรในด้านต่างๆน้อย เพราะค่าใช้จ่าย เกี่ยวกับการปฏิบัติค่อนข้างมาก

จากการสัมภาษณ์ข้างต้น จะเห็นว่าบริษัทขนาดใหญ่จะมีการจัดตั้งทีมงานเพื่อ ควบคุมดูแลการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 โดยตรง ในขณะที่บริษัทขนาดกลาง และขนาด เล็กจะมอบหมายหน้าที่ดังกล่าวให้กับผู้จัดการฝ่ายการเงิน และเป็นที่น่าสังเกตว่าบริษัทขนาด กลางและบริษัทขนาดใหญ่จะดำเนินการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายในเองทั้งหมด ในขณะที่บริษัทขนาดเล็กจะทำการประเมินเพียงขั้นต้น จากนั้นจะมีเจ้าหน้าที่จากบริษัทใหญ่มา ประเมินการควบคุมภายในอีกครั้งหนึ่ง นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์จะเห็นว่า มีเพียงบริษัท

ขนาดกลาง และขนาดใหญ่เท่านั้นที่มีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการจัดการเอกสาร เกี่ยวกับการควบคุมภายใน

สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับผลผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ที่ได้จากแบบสอบถาม ประกอบด้วย 5 เรื่อง ได้แก่ (1) ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง กับการปฏิบัติตามข้อกำหนด (2) การจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตาม ข้อกำหนด (3) เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายใน (4) หน้าที่ และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อกำหนด และ (5) การฝึกอบรมแก่ผู้มีหน้าที่และ ความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าว ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตาม ข้อกำหนดมาตรา 404

ค่าสถิติ	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนด มาตรา 404	150,000	10,000,000	1,202,295.08	1,852,657.005

จากตารางที่ 4.11 พบร่วมค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 สูงสุดมีจำนวนถึง 10,000,000 บาท ในขณะที่ค่าใช้จ่ายต่ำสุดมีจำนวน 150,000 บาท โดยคิดเป็น ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเท่ากับ 1,202,295.08 บาท

ตารางที่ 4.12 จำนวน และร้อยละของบริษัทจำนวนระดับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตาม ข้อกำหนดมาตรา 404

ระดับค่าใช้จ่าย	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 500,001 บาท	36	59.0
500,001 – 1,000,000 บาท	10	16.4
มากกว่า 1,000,000 บาท	15	24.6
รวม	61	100.0

จากตารางที่ 4.12 พบว่ามีบริษัทจำนวน 36 บริษัท (ร้อยละ 59) ที่มีค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 น้อยกว่า 500,001 บาท ในขณะที่มีบริษัทจำนวน 10 บริษัท (ร้อยละ 16.4) ที่มีค่าใช้จ่ายอยู่ในช่วงระหว่าง 500,001 – 1,000,000 บาท และบริษัทจำนวน 15 บริษัท (ร้อยละ 24.6) ที่มีค่าใช้จ่ายมากกว่า 1,000,000 บาท

ตารางที่ 4.13 จำนวนความถี่ในการตอบ และจำนวนร้อยละจากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดขององค์ประกอบของค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

องค์ประกอบของค่าใช้จ่าย	จำนวนความถี่ในการตอบ	ร้อยละจากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด
1. ค่าฝึกอบรม	41	67.2
2. เงินเดือน/ค่าจ้างทีมงาน SOX Compliance	28	45.9
3. ค่าปรับปรุงระบบการควบคุมภายใน	24	39.3
4. Audit fees เนพาะตรวจสอบตามข้อกำหนดของ SOX	22	36.1
5. ค่าที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก	19	31.1
6. ค่า software เพื่อช่วยในการเรื่อง SOX Compliance	7	11.5
7. อื่นๆ	4	2.8

จากตารางที่ 4.13 พบว่าค่าใช้จ่ายเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ที่พบมากที่สุด ได้แก่ ค่าฝึกอบรม ซึ่งมีบริษัทที่มีค่าใช้จ่ายดังกล่าวจำนวน 41 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 67.2 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 61 บริษัท รองลงมาคือ เงินเดือนหรือค่าจ้างทีมงาน SOX Compliance ซึ่งมีจำนวน 28 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 45.9 และค่าปรับปรุงระบบการควบคุมภายใน จำนวน 24 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 39.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

การจ้างที่ปรึกษาจากภายนอก	จำนวน	ร้อยละ
มีการจ้าง	21	34.4
ไม่มีการจ้าง	40	65.6
รวม	61	100.0

จากการที่ 4.14 พบว่าบริษัทส่วนใหญ่จำนวน 40 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 65.6 ไม่มีการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 ในขณะที่บริษัทจำนวน 21 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 34.4 มีการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 โดยบริษัทจะจ้างสำนักงานสอบบัญชีในกลุ่ม Big 4 ได้แก่ บริษัท เดพีเอ็มจี ออดิท (ประเทศไทย) จำกัด บริษัทดีลloyด์ ทูซี่ โอมัทสุ ไซยยศ จำกัด บริษัท สำนักงาน เอินส์ท แอนด์ ยัง จำกัด และบริษัทไฟร์ชัวอเตอร์เฮาส์ คุปเรอร์ส เคบีเอเอกสาร จำกัด

ตารางที่ 4.15 จำนวนความถี่ในการตอบ และจำนวนร้อยละของลักษณะงานที่จ้างที่ปรึกษามาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

ลักษณะงาน	จำนวนความถี่ ในการตอบ	ร้อยละจากบริษัทที่ จ้างที่ปรึกษาทั้งหมด
1. ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายใน	14	66.7
2. ช่วยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการควบคุมภายใน	11	52.4
3. การประเมินความเสี่ยง	7	39.3
4. ประเมินการออกแบบการควบคุมภายใน	4	19.0
5. ทำการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายใน	4	19.0
6. ออกแบบการควบคุมภายใน	3	14.3
7. การควบคุมทางเทคโนโลยีและสารสนเทศ	2	9.5
8. อื่นๆ	2	9.5

จากตารางที่ 4.15 พบว่าบริษัทที่จ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อให้คำปรึกษาเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายใน มีจำนวน 14 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 66.7 ของบริษัทที่มีการจ้างที่ปรึกษาทั้งหมดจำนวน 21 บริษัท รองลงมาคือ เพื่อช่วยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายในจำนวน 11 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 52.4 และเพื่อทำการประเมินความเสี่ยง จำนวน 7 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 39.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 จำนวนความถี่ในการตอบ และร้อยละของเครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายใน

เครื่องมือและวิธีการในการประเมิน ประสิทธิผลการควบคุมภายใน	จำนวนความถี่ ในการตอบ	ร้อยละจากผู้ตอบ แบบสอบถามทั้งหมด
1. การ Walk - through	44	72.1
2. Internal control Matrix	36	59.0
3. Internal control questionnaire	33	54.1
4. การทดสอบการควบคุมภายในตามจำนวน ตัวอย่างที่กำหนดได้หรือระบุไว้	26	42.6
5. SOX Compliance Software	21	34.4
6. การสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง	19	31.1
7. อื่นๆ	3	4.9

จากตารางที่ 4.16 พบว่าการ Walk - through เป็นวิธีการที่นิยมใช้ในการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายในที่สุด ซึ่งมีบริษัทที่ใช้วิธีดังกล่าวจำนวน 44 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 72.1 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด รองลงมาคือ การใช้ Internal Control Matrix จำนวน 36 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 59.0 และการใช้ Internal control questionnaire จำนวน 33 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 54.1 ตามลำดับ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีบริษัทจำนวน 21 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 34.4 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ที่มีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนด มาตรา 404 โดยโปรแกรมสำเร็จรูปนั้นมีชื่อแตกต่างกันออกไป ได้แก่ Risk Navigator, Risk and Control Tracking System, RETS, Axena, Mavaris, Biznights และ SAP-SOX ซึ่งบริษัทส่วนใหญ่จะได้โปรแกรมสำเร็จรูปมาจากการบริษัทใหญ่

นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์ผู้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ SOX Compliance ของบริษัทกลุ่ม ตัวอย่างทางโทรศัพท์ พบร่วมกับบริษัทกลุ่มตัวอย่างทั้ง 61 บริษัท (ร้อยละ 100) จัดให้มีชี้แจงโครงสร้าง และวิธีการควบคุมภายใน และทำการประเมินประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในนั้นโดยอิง ตามเกณฑ์ของ COSO

ตารางที่ 4.17 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามจำนวนครั้งในการประเมินประสิทธิผลการ ควบคุมภายใน

จำนวนครั้งในการประเมิน ประสิทธิผลการควบคุมภายใน	จำนวน	ร้อยละ
1-2 ครั้งต่อปี	49	80.3
3-4 ครั้งต่อปี	10	16.4
มากกว่า 4 ครั้งต่อปี	2	3.3
รวม	61	100.0

จากตารางที่ 4.17 พบร่วมกับบริษัทส่วนใหญ่มากจะมีการประเมินประสิทธิผลการควบคุม ภายในจำนวน 1-2 ครั้งต่อปี ซึ่งมีจำนวน 49 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 80.3 รองลงมาคือ การประเมิน จำนวน 3-4 ครั้งต่อปี จำนวน 10 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 16.4 และมีบริษัทเพียงจำนวน 2 บริษัท คิด เป็นร้อยละ 3.3 ที่มีการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายในมากกว่า 4 ครั้งต่อปี

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.18 จำนวนและร้อยละของหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 จำแนกตามผู้ที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบในเรื่องดังกล่าว

หน้าที่และความรับผิดชอบ	ผู้ที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบ							รวม
	SOX Coordinator/ Team	Finance Director/ Manager	Process Owner	Head /Regional office	Internal Auditor	Controller	อื่นๆ	
1. การประเมินความเสี่ยง	18 (29.51%)	4 (6.56%)	4 (6.56%)	19 (31.15%)	4 (6.56%)	6 (9.83%)	6 (9.83%)	61 (100%)
2. ทำการออกแบบควบคุมภายใน	16 (26.23%)	6 (9.84%)	2 (3.28%)	25 (40.98%)	5 (8.20%)	4 (6.56%)	3 (4.92%)	61 (100%)
3. ทำการประเมินการออกแบบการควบคุมภายใน	11 (18.03%)	4 (6.56%)	3 (4.92%)	32 (52.45%)	4 (6.56%)	4 (6.56%)	3 (4.92%)	61 (100%)

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.18 จำนวนและร้อยละของหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 จำแนกตามผู้ที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบในเรื่องดังกล่าว (ต่อ)

หน้าที่และความรับผิดชอบ	ผู้ที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบ							รวม
	SOX Coordinator/ Team	Finance Director/ Manager	Process Owner	Head /Regional office	Internal Auditor	Controller	อื่นๆ	
4. ทำการประเมินและทดสอบการควบคุมอย่างต่อเนื่อง	14 (22.95%)	18 (29.51%)	15 (24.59%)	2 (3.28%)	7 (11.47%)	3 (4.92%)	2 (3.28%)	61 (100%)
5. ทำการสอบทานและติดตามผลการประเมินการควบคุมภายใน	18 (29.51%)	13 (21.31%)	2 (3.28%)	17 (27.87%)	7 (11.47%)	2 (3.28%)	2 (3.28%)	61 (100%)
6. จัดทำเอกสารเกี่ยวกับการควบคุมภายในต่างๆ	17 (27.87%)	17 (27.87%)	13 (21.31%)	2 (3.28%)	4 (6.56%)	4 (6.56%)	4 (6.56%)	61 (100%)
7. จัดทำรายงานผลการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายใน	21 (34.43%)	21 (34.43%)	1 (1.63%)	5 (8.20%)	8 (13.11%)	3 (4.92%)	2 (3.28%)	61 (100%)

จากตารางที่ 4.18 พบว่าโดยสรุปแล้ว ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในด้านการประเมินความเสี่ยง การออกแบบการควบคุมภายใน การประเมินการออกแบบการควบคุมภายใน และการสอบทานและติดตามผลการประเมินการควบคุมภายใน คือ เจ้าหน้าที่จากทางบริษัทใหญ่ หรือ ทีมงาน SOX Compliance สำหรับผู้ที่มีหน้าที่ในการประเมินและทดสอบการควบคุมภายใน คือ ผู้จัดการฝ่ายการเงิน Process Owner หรือทีมงาน SOX Compliance และผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการควบคุมภายใน และรายงานผลการประเมินการควบคุมภายใน คือ ผู้จัดการฝ่ายการเงิน หรือทีมงาน SOX Compliance โดยสามารถอธิบายเกี่ยวกับหน้าที่ในด้านต่างๆ และผู้ที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าบริษัทที่มีเจ้าหน้าที่ของทางบริษัทใหญ่ทำหน้าที่ในการประเมินความเสี่ยง มีจำนวน 19 บริษัท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 31.15 รองลงมาคือ SOX Team/Coordinator จำนวน 18 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 29.51 และ Controller จำนวน 6 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 9.83 ตามลำดับ

บริษัทที่มีเจ้าหน้าที่ของทางบริษัทใหญ่ทำหน้าที่ในการออกแบบการควบคุมภายใน มีจำนวน 25 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 40.98 รองลงมาคือ SOX Team/Coordinator จำนวน 16 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 26.23 และผู้จัดการฝ่ายการเงิน จำนวน 6 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 9.84 ตามลำดับ

บริษัทที่มีเจ้าหน้าที่ของทางบริษัทใหญ่ทำหน้าที่ในการประเมินการออกแบบการควบคุมภายใน มีจำนวน 32 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 52.45 รองลงมาคือ SOX Team/Coordinator จำนวน 11 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 18.03

บริษัทที่มีผู้จัดการฝ่ายการเงินทำหน้าที่ในการประเมินและทดสอบการควบคุมอย่างต่อเนื่อง มีจำนวน 18 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 29.51 รองลงมาคือ Process Owner จำนวน 15 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 24.59 และ SOX Team/Coordinator จำนวน 14 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 22.95 ตามลำดับ

บริษัทที่มี SOX Team/Coordinator ทำหน้าที่ในการสอบทานและติดตามผลการประเมินการควบคุมภายใน มีจำนวน 18 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 29.51 รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่จากทางบริษัทใหญ่ จำนวน 17 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 27.87 และผู้จัดการฝ่ายการเงิน จำนวน 13 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 21.31 ตามลำดับ

บริษัทที่มี SOX Team/Coordinator ทำหน้าที่ในการจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการควบคุมภายในต่างๆ มีจำนวน 17 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 27.87 ซึ่งมีจำนวนบริษัทเท่ากันกับตำแหน่ง

ผู้จัดการฝ่ายการเงิน รองลงมาคือ Process Owner จำนวน 13 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 21.31 ตามลำดับ

บริษัทที่มี SOX Team/Coordinator ทำหน้าที่ในการจัดทำรายงานผลการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายในมีจำนวน 21 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 34.43 ซึ่งมีจำนวนบริษัทเท่ากัน กับตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายการเงิน รองลงมาคือ ผู้ตรวจสอบภายใน จำนวน 8 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 13.11 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามการให้มีการฝึกอบรมแก่ผู้มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

การให้มีการฝึกอบรมแก่ผู้มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404	จำนวน	ร้อยละ
มี	46	75.4
ไม่มี	15	24.6
รวม	61	100.0

จากตารางที่ 4.19 พบว่าบริษัทส่วนใหญ่ จำนวน 46 บริษัท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 75.4 มีการให้การฝึกอบรมแก่ผู้มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 โดยพบว่าบริษัทจำนวน 37 บริษัท ให้มีการฝึกอบรมแก่ผู้ที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบในเรื่อง ดังกล่าวเพียง 1 ครั้งต่อปี ในขณะที่บริษัทอีกจำนวน 9 บริษัทให้มีการฝึกอบรมแก่บุคคลดังกล่าวมากกว่า 1 ครั้งต่อปี

ในขณะที่บริษัทเพียงจำนวน 15 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 24.6 ที่ไม่มีการให้การฝึกอบรมแก่ผู้มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 โดยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า ผู้บริหารไม่เห็นถึงความสำคัญของการให้มีการฝึกอบรม รองลงมาคือเหตุผลในเรื่องของการที่บุคคลที่จะเข้าอบรมมีน้อยจึงไม่มีความคุ้มค่าที่จะให้มีการฝึกอบรม ส่วนเหตุผลอื่นๆ คือ งบประมาณมีจำกัด ผู้รับผิดชอบในเรื่องดังกล่าวมีภาระงานที่ทำมาก ทำให้ไม่มีเวลาว่างไปฝึกอบรม และผู้รับผิดชอบเรื่องดังกล่าวบางคนใช้วิธีการประสานงานทางอินเตอร์เน็ต หรือการพูดคุยทางโทรศัพท์กับทีมงานในประเทศอื่นๆ ซึ่งไม่มีการให้มีการฝึกอบรมอย่างจริงจัง

ส่วนที่ 4 อุปสรรคหรือปัญหาที่พบ และประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด มาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.20 จำนวนความถี่ในการตอบ และร้อยละของอุปสรรคหรือปัญหาที่พบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

อุปสรรคหรือปัญหาที่พบ	จำนวนความถี่ ในการตอบ	ร้อยละ
1. ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าว	34	55.7
2. เอกสารนีจำนวนมาก ทำให้เกิดความล้าบากในการจัดเก็บ	34	55.7
3. บุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอที่จะปฏิบัติตามระบบการ ควบคุมที่วางไว้	33	54.1
4. ค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวสูง	22	36.1
5. ขาดแนวทางในการปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน	19	31.1
6. พนักงานเกิดความกดดันในการทำงาน	18	29.5
7. ปัญหาการประสานงานภายในองค์กร	17	27.9
8. ข้อมูลหรือ เอกสารไม่พร้อม ไม่ครบถ้วน หรือสูญหาย	13	21.3
9. เกิดความล่าช้าในการทำงาน	10	16.4
10. ความยุ่งยากซับซ้อนของโปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้ในการ ประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายใน	6	9.8
11. ทำให้เสียลูกค้า เนื่องจากความไม่ยืดหยุ่นในการให้เครดิต	4	6.6
12. ความยุ่งยากซับซ้อนของโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่ ใช้	4	6.6
13. อื่นๆ	4	6.6

จากตารางที่ 4.20 พบว่า บริษัทที่พบกับปัญหาในเรื่องของการขาดบุคลากรที่มีความรู้ในเรื่อง SOX และในเรื่องของการจัดเก็บเอกสารที่มีจำนวนมาก มีจำนวนเท่ากันคือ 34 บริษัท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 55.7 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด รองลงมาคือปัญหาในเรื่องของการที่มีบุคลากรไม่เพียงพอที่จะปฏิบัติตามระบบการควบคุมที่วางไว้จำนวน 33 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 54.1

และปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติค่อนข้างสูง จำนวน 22 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 36.1 ตามลำดับ

สำหรับปัญหาหรืออุปสรรคอื่นๆที่พบ ได้แก่ ปัญหาในการที่งานที่ทำในปัจจุบันมีมากอยู่แล้ว ทำให้พนักงานไม่สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายเพิ่มขึ้นได้อีก ปัญหาในเรื่องที่พนักงานขาดความเข้าใจทำให้มีความสามารถเชื่อมโยงงานที่ทำเข้ากับ SOX ได้ และปัญหาในเรื่องที่พนักงานแผนกอื่นๆที่ไม่ได้รับผิดชอบในเรื่อง SOX ไม่เห็นถึงความสำคัญของเรื่องดังกล่าว

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.21 จำนวน และร้อยละของประโยชน์จากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act

ประโยชน์จากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม
1. ทำให้งบการเงินนำเสนออย่างชัดเจน	0 (0%)	0 (0%)	25 (41.0%)	25 (41.0%)	11 (18.0%)	61 (100%)
2. ทำให้ทุกฝ่ายในบริษัทมีความเข้าใจและทราบหนักถึง ความสำคัญของการควบคุมภายใน	0 (0%)	7 (11.5%)	16 (26.2%)	30 (49.2%)	8 (13.1%)	61 (100%)
3. ทำให้ทุกฝ่ายในบริษัทเห็นความสำคัญของหน้าที่ที่ ตนต้องรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน	0 (0%)	7 (11.5%)	13 (21.3%)	33 (54.1%)	8 (13.1%)	61 (100%)
4. ทำให้เกิดความมั่นใจว่ารายการต่างๆที่เกิดขึ้นมีการ บันทึกอย่างครบถ้วน	0 (0%)	1 (1.6%)	16 (26.2%)	39 (63.9%)	5 (8.2%)	61 (100%)
5. ช่วยปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบเกี่ยวกับความมี ประสิทธิผลของการควบคุมภายใน	0 (0%)	0 (0%)	16 (26.2%)	40 (65.6%)	5 (8.2%)	61 (100%)

ตารางที่ 4.21 จำนวน และร้อยละของประโยชน์จากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act (ต่อ)

ประโยชน์จากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม
6. ช่วยให้บริษัทค้นพบการปฏิบัติงานที่ไม่ถูก ประดิษฐ์ภาพ หรือมีความซ้ำซ้อน	0 (0%)	3 (4.9%)	25 (41.0%)	32 (52.5%)	1 (1.6%)	61 (100%)
7. ทำให้ผู้บริหารมีความซื่อสัตย์และมีจริยธรรม	1 (1.6%)	19 (31.1%)	21 (34.4%)	20 (32.8%)	0 (0%)	61 (100%)
8. ช่วยปรับปรุงระบบเอกสารสารหลักฐานที่เพียงพอและ เหมาะสม	1 (1.6%)	0 (0%)	41 (67.2%)	16 (26.2%)	3 (4.9%)	61 (100%)
9. ทำให้บริษัทเข้าใจความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับ เทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Risks)	0 (0%)	5 (8.2%)	12 (19.7%)	37 (60.7%)	7 (11.5%)	61 (100%)
10. ทำให้บริษัทสามารถจัดการกับความเสี่ยงที่ เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศนั้นได้	1 (1.6%)	18 (29.5%)	18 (29.5%)	24 (39.3%)	0 (0%)	61 (100%)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.21 จำนวน และร้อยละของประโยชน์จากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act (ต่อ)

ประโยชน์จากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม
11. การควบคุมภายในมีประสิทธิผลมากขึ้น ในเรื่องตั้งต่อไปนี้						
11.1 สภาพแวดล้อมการควบคุม	0 (0%)	10 (16.4%)	25 (41.0%)	26 (42.6%)	0 (0%)	61 (100%)
11.2 การประเมินความเสี่ยง	0 (0%)	3 (4.9%)	21 (34.4%)	35 (57.4%)	2 (3.3%)	61 (100%)
11.3 กิจกรรมการควบคุม	0 (0%)	2 (3.3%)	13 (21.3%)	42 (68.9%)	4 (6.6%)	61 (100%)

ตารางที่ 4.21 จำนวน และร้อยละของประโยชน์จากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act (ต่อ)

ประโยชน์จากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม
11.4 สารสนเทศและการสื่อสาร	0 (0%)	7 (11.5%)	23 (37.7%)	31 (50.8%)	0 (0%)	61 (100%)
11.5 การติดตามและประเมินผล	0 (0%)	2 (3.3%)	19 (31.1%)	40 (65.6%)	0 (0%)	61 (100%)
11.6 ลดภาระดิจิทัลและข้อผิดพลาดทางการบัญชี	0 (0%)	1 (1.6%)	34 (55.7%)	24 (39.3%)	2 (3.3%)	61 (100%)

จากตารางที่ 4.21 พบว่าบริษัทที่ได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 เกี่ยวกับการเพิ่มความน่าเชื่อถือของงบการเงินอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 25 บริษัท (ร้อยละ 41) การทำให้ทุกฝ่ายในบริษัทมีความเข้าใจและตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายใน มีจำนวน 30 บริษัท (ร้อยละ 49.2) การทำให้ทุกฝ่ายในบริษัทเห็นความสำคัญของหน้าที่ที่ตนต้องรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน จำนวน 33 บริษัท (ร้อยละ 54.1) การทำให้เกิดความมั่นใจว่า รายการต่างๆที่เกิดขึ้นมีการบันทึกอย่างครบถ้วนจำนวน 39 บริษัท (ร้อยละ 63.9) การปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบเกี่ยวกับความมีประสิทธิผลของการควบคุมภายใน จำนวน 40 บริษัท (ร้อยละ 65.6) การทำให้บริษัทดำเนินพงการปฏิบัติงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ หรือมีความซ้ำซ้อน จำนวน 32 บริษัท (ร้อยละ 52.5) การทำให้ผู้บริหารมีความมีสัตย์และมีจริยธรรม จำนวน 20 บริษัท (ร้อยละ 32.8) การปรับปรุงระบบเอกสารหลักฐานที่เพียงพอและเหมาะสม จำนวน 16 บริษัท (ร้อยละ 26.2) การทำให้บริษัทเข้าใจความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 37 บริษัท (ร้อยละ 60.7) และการทำให้บริษัทสามารถจัดการกับความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 24 บริษัท (ร้อยละ 39.3)

สำหรับประโยชน์เกี่ยวกับการเพิ่มความมีประสิทธิผลของการควบคุมภายใน พบว่าบริษัทที่มีประสิทธิผลของการควบคุมภายในด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 26 บริษัท (ร้อยละ 42.6) ด้านการประเมินความเสี่ยง จำนวน 35 บริษัท (ร้อยละ 57.4) ด้านกิจกรรมการควบคุม จำนวน 42 บริษัท (ร้อยละ 68.9) ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน 31 บริษัท (ร้อยละ 50.8) ด้านการติดตามและประเมินผล จำนวน 40 บริษัท (ร้อยละ 65.6) และ ด้านการลดการทุจริตและข้อผิดพลาดทางการบัญชี จำนวน 24 บริษัท (ร้อยละ 39.3)

ตารางที่ 4.22 จำนวน และร้อยละของบริษัทจำแนกตามความเห็นว่าประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 มากกว่าค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น

ความเห็นว่า Section 404 benefit > Cost	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	28	45.9
ไม่เห็นด้วย	11	18.0
ไม่แน่ใจ	22	36.1
รวม	61	100.0

จากตารางที่ 4.22 พบว่ามีบริษัทจำนวน 28 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 45.9 ที่เห็นด้วยว่า ประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 มากกว่าค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ในขณะที่ บริษัทจำนวน 11 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 18.0 ที่ไม่เห็นด้วยกับเรื่องดังกล่าว ส่วนบริษัทอีกจำนวน 22 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 36.1 ไม่แน่ใจกับเรื่องดังกล่าว

ส่วนที่ 5 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สำหรับการทดสอบสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยต่างๆ กับผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ด้านการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายในตามกรอบแนวคิดการวิจัย (ดังที่แสดงในแผนภาพ ที่ 3.1 หน้า 24) โดยในการวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ดังกล่าว ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ความ แปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) สำหรับการทดสอบความสัมพันธ์กรณีตัวแปรอิสระ เป็นตัวแปรเชิงกลุ่มและตัวแปรตามเป็นตัวแปรเชิงปริมาณ และใช้ค่าสถิติทดสอบไฮสแควร์ (Chi-Square Tests) ในการทดสอบความสัมพันธ์กรณีตัวแปรอิสระและตัวแปรตามเป็นตัวแปรเชิง กลุ่ม (Categorical Variables) ทั้งสองตัวแปร ซึ่งได้ผลการทดสอบความสัมพันธ์ดังต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.23 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

ปัจจัย	Pearson Chi-Square	Asymp.Sig.	Contingency Coefficient
1. ขนาดของกิจการ	7.944	0.019***	0.339
2. ประเภทของกิจการ	1.857	0.395	-
3. ระดับความซับซ้อนขององค์กร	2.469	0.116	-
4. การมีแผนงานการบริหารความเสี่ยง ระดับองค์กรในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX	2.086	0.149	-
5. ระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กร ตระหนักถึงความสำคัญของการควบคุม ภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX	0.362	0.547	-

โดยสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแต่ละตัวกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ได้ดังต่อไปนี้

4.23.1 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของกิจการและการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

ตารางที่ 4.24 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามยอดขายและการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

ยอดขาย	การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404		รวม
	ใช้	ไม่ใช้	
น้อยกว่า 1,001 ล้านบาท	3 (4.91%)	20 (32.79%)	23 (37.70%)
1,001 – 5,000 ล้านบาท	8 (13.12%)	11 (18.03%)	19 (31.15%)
มากกว่า 5,000 ล้านบาท	10 (16.40%)	9 (14.75%)	19 (31.15%)
รวม	21 (34.43%)	40 (65.57%)	61 (100.0%)

จากตารางที่ 4.24 พบร่วมกับบริษัทที่มียอดขายน้อยกว่า 1,001 ล้านบาท มีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 จำนวน 3 บริษัท (ร้อยละ 4.91) ในขณะที่บริษัทที่มียอดขายอยู่ระหว่าง 1,001 – 5,000 ล้านบาทมีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดังกล่าวจำนวน 8 บริษัท (ร้อยละ 13.12) และบริษัทที่มียอดขายมากกว่า 5,000 ล้านบาทมีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปจำนวน 10 บริษัท (ร้อยละ 16.40)

จากตารางข้างต้น ทำการทดสอบสมมติฐาน คือ

H_0 : ขนาดของกิจการไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

H_1 : ขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์กับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

จากตารางที่ 4.23 พบร่วมกับค่าสถิติ Pearson Chi-Square มีค่าเท่ากับ 7.944 และมีค่า Asymp.Sig = 0.019 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ($\alpha = 0.05$) จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 นั้นคือสรุปได้ว่า ขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์กับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แต่มีความสัมพันธ์ไม่มากนัก เมื่อพิจารณาจากค่า Contingency Coefficient ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.339

4.23.2 ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของกิจการกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

ตารางที่ 4.25 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามประเภทของกิจการและการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

ประเภทของกิจการ	การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404		รวม
	ใช้	ไม่ใช้	
วัตถุคุณภาพและสินค้าอุตสาหกรรม	10 (16.39%)	12 (19.67%)	22 (36.06%)
เทคโนโลยี	5 (8.20%)	13 (21.31%)	18 (29.51%)
สินค้าอุปโภคและบริโภค	6 (9.84%)	15 (24.59%)	21 (34.43%)
รวม	21 (34.43%)	40 (65.57%)	61 (100.0%)

จากตารางที่ 4.25 พบร่วมกับบริษัทประเภทวัตถุคุณภาพและสินค้าอุตสาหกรรมมีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 มาตรฐานที่สุด ซึ่งมีจำนวน 10 บริษัท (ร้อยละ 16.39) รองลงมาคือ บริษัทประเภทสินค้าอุปโภคและบริโภค มีจำนวน 6 บริษัท (ร้อยละ 9.84) และบริษัทประเภทเทคโนโลยี จำนวน 5 บริษัท (ร้อยละ 8.20) ตามลำดับ

จากตารางข้างต้น จะทำการทดสอบสมมติฐาน คือ

H_0 : ประเภทของกิจการไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

H_1 : ประเภทของกิจการมีความสัมพันธ์กับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

จากตารางที่ 4.23 พบร่วมกับค่าสถิติ Pearson Chi-Square มีค่าเท่ากับ 1.857 และมีค่า Asymp.Sig = 0.395 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ($\alpha = 0.05$) จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 นั่นคือสรุปได้ว่า ประเภทของกิจการไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4.23.3 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความซับซ้อนขององค์กรกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

ตารางที่ 4.26 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามระดับความซับซ้อนขององค์กรและการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

ระดับความซับซ้อนของ องค์กร	การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการ ปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404		รวม
	ใช้	ไม่ใช้	
น้อย	11 (18.03%)	29 (47.54%)	40 (65.57%)
มาก	10 (16.40%)	11 (18.03%)	21 (34.43%)
รวม	21 (34.43%)	40 (65.57%)	61 (100.0%)

จากตารางที่ 4.26 พบร่วมบริษัทที่มีระดับความซับซ้อนน้อย มีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 จำนวน 11 บริษัท (ร้อยละ 18.03) ในขณะที่บริษัทที่มีระดับความซับซ้อนมาก มีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดังกล่าว จำนวน 10 บริษัท (ร้อยละ 16.40)

จากตารางข้างต้น ทำการทดสอบสมมติฐาน คือ

H_0 : ระดับความซับซ้อนขององค์กรไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

H_1 : ระดับความซับซ้อนขององค์กรมีความสัมพันธ์กับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

จากตารางที่ 4.23 พบร่วมค่าสถิติ Pearson Chi-Square มีค่าเท่ากับ 2.469 และมีค่า Asymp.Sig = 0.116 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ($\alpha = 0.05$) จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 นั้นคือสรุปได้ว่า ระดับความซับซ้อนขององค์กรไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4.23.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX กับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

ตารางที่ 4.27 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามการมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX และการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

แผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร	การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404		รวม
	ใช้	ไม่ใช้	
มี	16 (26.23%)	23 (37.70%)	39 (63.93%)
ไม่มี	5 (8.20%)	17 (27.87%)	22 (36.07%)
รวม	21 (34.43%)	40 (65.57%)	61 (100.0%)

จากตารางที่ 4.27 พบร่วมกันว่า บริษัทที่มีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนที่จะมีการใช้ SOX มีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 จำนวน 16 บริษัท (ร้อยละ 26.23) ในขณะที่บริษัทที่ไม่มีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนที่จะมีการใช้ SOX มีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดังกล่าวจำนวน 5 บริษัท (ร้อยละ 8.20)

จากตารางข้างต้น ทำการทดสอบสมมติฐาน คือ

H_0 : การมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX ไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

H_1 : การมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX มีความสัมพันธ์กับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

จากตารางที่ 4.23 พบร่วมกันว่าค่าสถิติ Pearson Chi-Square มีค่าเท่ากับ 2.086 และมีค่า Asymp.Sig = 0.149 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ($\alpha = 0.05$) จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 นั้นคือสรุปได้ว่า การมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนจะมี

การใช้ SOX ไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนด มาตรา 404 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4.23.5 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึง ความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX กับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

ตารางที่ 4.28 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX และการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

ระดับการส่งเสริมพนักงาน ในองค์กร	การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404		รวม
	ใช้	ไม่ใช้	
น้อย	12 (19.68%)	26 (42.62%)	38 (62.30%)
มาก	9 (14.75%)	14 (22.95%)	23 (37.70%)
รวม	21 (34.43%)	40 (65.57%)	61 (100.0%)

จากตารางที่ 4.28 พบร่วมกับบริษัทที่มีการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX ในระดับน้อย มีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 จำนวน 12 บริษัท (ร้อยละ 19.68) ในขณะที่บริษัทที่มีการส่งเสริมในระดับมากมีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดังกล่าวจำนวน 9 บริษัท (ร้อยละ 14.75)

จากตารางข้างต้น ทำการทดสอบสมมติฐาน คือ

H_0 : ระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX ไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

H_1 : ระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX มีความสัมพันธ์กับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

จากตารางที่ 4.23 พบร่วมค่าสถิติ Pearson Chi-Square มีค่าเท่ากับ 0.362 และมีค่า Asymp.Sig = 0.547 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ($\alpha = 0.05$) จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 นั้นคือสรุปได้ว่า ระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรระหนัកถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX ไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตารางที่ 4.29 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

ปัจจัย	Pearson Chi-Square	Asymp.Sig.	Contingency Coefficient
1. ขนาดของกิจการ	0.828	0.661	-
2. ประเภทของกิจการ	3.544	0.170	-
3. ระดับความซับซ้อนขององค์กร	4.573	0.032***	0.274
4. การมีแผนงานการบริหารความเสี่ยง ระดับองค์กรในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX	0.104	0.747	-
5. ระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กร ตระหนักถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX	0.261	0.610	-

โดยสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแต่ละตัวกับการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ได้ดังต่อไปนี้

4.29.1 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของกิจการกับการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

ตารางที่ 4.30 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามยอดขายและการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

ยอดขาย	การจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404		รวม
	มี	ไม่มี	
น้อยกว่า 1,001 ล้านบาท	9 (14.75%)	14 (22.95%)	23 (37.70%)
1,001 – 5,000 ล้านบาท	5 (8.2%)	14 (22.95%)	19 (31.15%)
มากกว่า 5,000 ล้านบาท	7 (11.48%)	12 (19.67%)	19 (31.15%)
รวม	21 (34.43%)	40 (65.57%)	61 (100.0%)

จากตารางที่ 4.30 พบร่วมกับบริษัทที่มียอดขายน้อยกว่า 1,001 ล้านบาท มีการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 จำนวน 9 บริษัท (ร้อยละ 14.75) ในขณะที่บริษัทที่มียอดขายอยู่ระหว่าง 1,001 – 5,000 ล้านบาท มีการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกจำนวน 5 บริษัท (ร้อยละ 8.2) และบริษัทที่มียอดขายมากกว่า 5,000 ล้านบาท มีการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอก จำนวน 7 บริษัท (ร้อยละ 11.48)

จากตารางข้างต้น ทำการทดสอบสมมติฐาน คือ

H_0 : ขนาดของกิจการไม่มีความสัมพันธ์กับการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

H_1 : ขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์กับการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

จากตารางที่ 4.29 พบร่วมกับค่าสถิติ Pearson Chi-Square มีค่าเท่ากับ 0.828 และมีค่า Asymp.Sig = 0.661 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ($\alpha = 0.05$) จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 นั้นคือสรุปได้ว่า ขนาดของกิจการไม่มีความสัมพันธ์กับการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4.29.2 ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของกิจการกับการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

ตารางที่ 4.31 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามประเภทของกิจการและการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

ประเภทของกิจการ	การจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404		รวม
	มี	ไม่มี	
วัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม	10 (16.39%)	12 (19.67%)	22 (36.06%)
เทคโนโลยี	7 (11.48%)	11 (18.03%)	18 (29.51%)
สินค้าอุปโภคและบริโภค	4 (6.56%)	17 (27.87%)	21 (34.43%)
รวม	21 (34.43%)	40 (65.57%)	61 (100.0%)

จากตารางที่ 4.31 พบร่วมกันว่า บริษัทประเภทวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรมมีการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 มากที่สุด ซึ่งมีจำนวน 10 บริษัท (ร้อยละ 16.39) รองลงมาคือ บริษัทประเภทเทคโนโลยี จำนวน 7 บริษัท (ร้อยละ 11.48) และบริษัทประเภทสินค้าอุปโภคและบริโภค จำนวน 4 บริษัท (ร้อยละ 6.56) ตามลำดับ

จากตารางข้างต้น ทำการทดสอบสมมติฐาน คือ

H_0 : ประเภทของกิจการไม่มีความสัมพันธ์กับการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

H_1 : ประเภทของกิจการมีความสัมพันธ์กับการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

จากตารางที่ 4.29 พบร่วมกันว่าค่าสถิติ Pearson Chi-Square มีค่าเท่ากับ 3.544 และมีค่า Asymp.Sig = 0.170 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ($\alpha = 0.05$) จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 นั้นคือสรุปได้ว่า ประเภทของกิจการไม่มีความสัมพันธ์กับการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4.29.3 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความซับซ้อนขององค์กรกับการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

ตารางที่ 4.32 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามระดับความซับซ้อนขององค์กรและการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

ระดับความซับซ้อนของ องค์กร	การจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วย ในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404		รวม
	มี	ไม่มี	
น้อย	10 (16.39%)	30 (49.18%)	40 (65.57%)
มาก	11 (18.03%)	10 (16.40%)	21 (34.43%)
รวม	21 (34.42%)	40 (65.58%)	61 (100.0%)

จากตารางที่ 4.32 พบร่วมกับบริษัทที่มีระดับความซับซ้อนมากมีการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 จำนวน 11 บริษัท (ร้อยละ 18.03) ในขณะที่บริษัทที่มีระดับความซับซ้อนน้อยมีการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอก จำนวน 10 บริษัท (ร้อยละ 16.39)

จากตารางข้างต้น ทำการทดสอบสมมติฐาน คือ

H_0 : ระดับความซับซ้อนขององค์กรไม่มีความสัมพันธ์กับการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

H_1 : ระดับความซับซ้อนขององค์กรมีความสัมพันธ์กับการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

จากตารางที่ 4.29 พบร่วมกับค่าสถิติ Pearson Chi-Square มีค่าเท่ากับ 4.573 และมีค่า Asymp.Sig = 0.032 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ($\alpha = 0.05$) จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 นั้นคือสรุปได้ว่า ระดับความซับซ้อนขององค์กรมีความสัมพันธ์กับการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แต่มีความสัมพันธ์ไม่มากเมื่อพิจารณาจากค่า Contingency Coefficient ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.264

4.29.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร ในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX กับการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

ตารางที่ 4.33 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามการมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX และการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

แผนงานการบริหาร ความเสี่ยงระดับองค์กร	การจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วย ในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404		รวม
	มี	ไม่มี	
มี	14 (22.95%)	25 (40.98%)	39 (63.93%)
ไม่มี	7 (11.48%)	15 (24.59%)	22 (36.07%)
รวม	21 (34.43%)	40 (65.57%)	61 (100.0%)

จากตารางที่ 4.33 พบร่วมกับบริษัทที่มีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนที่จะมีการใช้ SOX มีการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 จำนวน 14 บริษัท (ร้อยละ 22.95) ในขณะที่บริษัทที่ไม่มีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนที่จะมีการใช้ SOX มีการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกจำนวน 7 บริษัท (ร้อยละ 11.48)

จากตารางข้างต้น ทำการทดสอบสมมติฐาน คือ

H_0 : การมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX ไม่มีความสัมพันธ์กับการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

H_1 : การมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX มีความสัมพันธ์กับการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

จากตารางที่ 4.29 พบร่วมค่าสถิติ Pearson Chi-Square มีค่าเท่ากับ 0.104 และมีค่า Asymp.Sig = 0.747 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ($\alpha = 0.05$) จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 นั้นคือสรุปได้ว่า การมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX ไม่มีความสัมพันธ์กับการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4.29.5 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX กับการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

ตารางที่ 4.34 จำนวนและร้อยละของบุรุษที่จำแนกตามระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX และการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

ระดับการส่งเสริม พนักงานในองค์กร	การจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วย ในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404		รวม
	มี	ไม่มี	
น้อย	14 (22.95%)	24 (39.34%)	38 (62.29%)
มาก	7 (11.48%)	16 (26.23%)	23 (37.71%)
รวม	21 (34.43%)	40 (65.57%)	61 (100.0%)

จากตารางที่ 4.34 พบร่วมบุรุษที่มีการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX ในระดับน้อย มีการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 จำนวน 14 บุรุษ (ร้อยละ 22.95) ในขณะที่บุรุษที่มีการส่งเสริมในระดับมากมีการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกจำนวน 7 บุรุษ (ร้อยละ 11.48)

จากตารางข้างต้น ทำการทดสอบสมมติฐาน คือ

H_0 : ระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX ไม่มีความสัมพันธ์กับการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

H_1 : ระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX มีความสัมพันธ์กับการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

จากการที่ 4.29 พบร่วมค่าสถิติ Pearson Chi-Square มีค่าเท่ากับ 0.261 และมีค่า Asymp.Sig = 0.610 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ($\alpha = 0.05$) จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 นั้นคือสรุปได้ว่า ระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX ไม่มีความสัมพันธ์กับการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตารางที่ 4.35 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

ปัจจัย	ค่า F-Test	Sig.
1. ขนาดของกิจการ	5.594	0.009***
2. ประเภทของกิจการ	0.147	0.864
3. ระดับความซับซ้อนขององค์กร	3.494	0.067
4. การมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร ในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX	0.034	0.853
5. ระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึง ความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมี การใช้ SOX	0.111	0.740

โดยสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแต่ละตัวกับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 ได้ดังต่อไปนี้

4.35.1 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของกิจการและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

จากการที่ 4.35 ทำการทดสอบสมมติฐาน คือ

H_0 : ขนาดของกิจการไม่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

H_1 : ขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

จากตารางที่ 4.35 พบร่วมค่าสถิติ F-Test มีค่าเท่ากับ 5.594 และมีค่า Sig = 0.009 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ($\alpha = 0.05$) จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 นั้นคือสรุปได้ว่า ขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ซึ่งเมื่อนำค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 มาจัดเป็นช่วง ระดับค่าใช้จ่าย เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบระหว่างบริษัทขนาดต่างๆ ได้ผลตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.36 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามยอดขายและระดับของค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

ยอดขาย	ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404			รวม
	น้อยกว่า 500,001 บาท	500,001 – 1,000,000 บาท	มากกว่า 1,000,000 บาท	
น้อยกว่า 1,001 ล้านบาท	20 (32.79%)	1 (1.63%)	2 (3.28%)	23 (37.70%)
1,001 – 5,000 ล้านบาท	8 (13.12%)	8 (13.12%)	3 (4.91%)	19 (31.15%)
มากกว่า 5,000 ล้านบาท	8 (13.12%)	1 (1.68%)	10 (16.40%)	19 (31.15%)
รวม	36 (59.03%)	10 (16.38%)	15 (24.59%)	61 (100.0%)

จากตารางที่ 4.36 พบร่วม บริษัทที่มียอดขายน้อยกว่า 1,001 ล้านบาทซึ่งมีค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 น้อยกว่า 500,001 บาท มีจำนวน 20 บริษัท (ร้อยละ 32.79) ในขณะที่บริษัทที่มีค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 500,001 – 1,000,000 บาท มีจำนวน 1 บริษัท (ร้อยละ 1.63) และบริษัทที่มีค่าใช้จ่ายมากกว่า 1,000,000 บาท มีจำนวน 2 บริษัท (ร้อยละ 3.28)

สำหรับบริษัทที่มียอดขายอยู่ระหว่าง 1,001 – 5,000 ล้านบาทซึ่งมีค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 น้อยกว่า 500,001 บาท มีจำนวน 8 บริษัท (ร้อยละ 13.12) ในขณะที่บริษัทที่มีค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 500,001 – 1,000,000 บาท มีจำนวน 8 บริษัท (ร้อยละ 13.12) และบริษัทที่มีค่าใช้จ่ายมากกว่า 1,000,000 บาท มีจำนวน 3 บริษัท (ร้อยละ 4.91)

สำหรับบริษัทที่มียอดขายมากกว่า 5,000 ล้านบาทซึ่งมีค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 น้อยกว่า 500,001 บาท มีจำนวน 8 บริษัท (ร้อยละ 13.12) ในขณะที่บริษัทที่มีค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 500,001 – 1,000,000 บาท มีจำนวน 1 บริษัท (ร้อยละ 1.68) และบริษัทที่มีค่าใช้จ่ายมากกว่า 1,000,000 บาท มีจำนวน 10 บริษัท (ร้อยละ 16.40)

4.35.2 ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของกิจการกับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

จากตารางที่ 4.35 ทำการทดสอบสมมติฐาน คือ

H_0 : ประเภทของกิจการไม่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

H_1 : ประเภทของกิจการมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

จากตารางที่ 4.35 พ布ว่าค่าสถิติ F-Test มีค่าเท่ากับ 0.147 และมีค่า Sig = 0.864 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ($\alpha = 0.05$) จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 นั่นคือสรุปได้ว่าประเภทของกิจการไม่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4.35.3 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความซับซ้อนขององค์กรกับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

จากตารางที่ 4.35 ทำการทดสอบสมมติฐาน คือ

H_0 : ระดับความซับซ้อนขององค์กรไม่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

H_1 : ระดับความซับซ้อนขององค์กรมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

จากตารางที่ 4.35 พบร่วมค่าสถิติ F-Test มีค่าเท่ากับ 3.494 และมีค่า Sig = 0.067 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ($\alpha = 0.05$) จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 นั้นคือสรุปได้ว่า ระดับความซับซ้อนขององค์กรไม่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4.35.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร ในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

จากตารางที่ 4.35 ทำการทดสอบสมมติฐาน คือ

H_0 : การมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX ไม่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

H_1 : การมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

จากตารางที่ 4.35 พบร่วมค่าสถิติ F-Test มีค่าเท่ากับ 0.034 และมีค่า Sig = 0.853 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ($\alpha = 0.05$) จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 นั้นคือสรุปได้ว่า การมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX ไม่มีความสัมพันธ์ กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4.35.5 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึง ความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง กับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

จากตารางที่ 4.35 ทำการทดสอบสมมติฐาน คือ

H_0 : ระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX ไม่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

H_1 : ระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

จากตารางที่ 4.35 พบร่วมค่าสถิติ F-Test มีค่าเท่ากับ 0.111 และมีค่า Sig = 0.740 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ($\alpha = 0.05$) จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 นั่นคือสรุปได้ว่าระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX ไม่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตารางที่ 4.37 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

ปัจจัย	Pearson Chi-Square	Asymp.Sig.	Contingency Coefficient
1. ขนาดของกิจการ	8.605	0.014***	0.352
2. ประเภทของกิจการ	8.201	0.017***	0.344
3. ระดับความซับซ้อนขององค์กร	5.795	0.016***	0.295
4. การมีแผนงานการบริหารความเสี่ยง ระดับองค์กรในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX	7.397	0.007***	0.329
5. ระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กร ตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุม ภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX	0.095	0.758	-

โดยสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแต่ละตัวกับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ได้ดังต่อไปนี้

4.37.1 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของกิจการกับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

ตารางที่ 4.38 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามยอดขายและระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

ยอดขาย	ระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบ การควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติ ตามข้อกำหนดมาตรา 404		รวม
	น้อย	มาก	
น้อยกว่า 1,001 ล้านบาท	19 (31.15%)	4 (6.55%)	23 (37.70%)
1,001 – 5,000 ล้านบาท	8 (13.12%)	11 (18.03%)	19 (31.15%)
มากกว่า 5,000 ล้านบาท	9 (14.75%)	10 (16.40%)	19 (31.15%)
รวม	36 (59.02%)	25 (40.98%)	61 (100.0%)

จากตารางที่ 4.38 พบร่วมกับบริษัทที่มียอดขายน้อยกว่า 1,001 ล้านบาทและมีความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 อยู่ในระดับมาก มีจำนวน 4 บริษัท (ร้อยละ 6.55) ในขณะที่บริษัทที่มียอดขายอยู่ระหว่าง 1,001 – 5,000 ล้านบาท และมีความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 อยู่ในระดับมาก มีจำนวน 11 บริษัท (ร้อยละ 18.03) และบริษัทที่มียอดขายมากกว่า 5,000 ล้านบาท มีจำนวน 10 บริษัท (ร้อยละ 16.40) ตามลำดับ

จากตารางข้างต้น ทำการทดสอบสมมติฐาน คือ

H_0 : ขนาดของกิจการไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบ
การควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

H_1 : ขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์กับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการ
ควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

จากตารางที่ 4.37 พบร่วมค่าสถิติ Pearson Chi-Square มีค่าเท่ากับ 8.605 และมีค่า Asymp.Sig = 0.014 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ($\alpha = 0.05$) จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 นั้นคือสรุปได้ว่า ขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์กับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แต่มีความสัมพันธ์ไม่มากนัก เมื่อพิจารณาจากค่า Contingency Coefficient ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.352

4.37.2 ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของกิจการกับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

ตารางที่ 4.39 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามประเภทของกิจการและระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 มาตรา 404

ประเภทของกิจการ	ระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404		รวม
	น้อย	มาก	
วัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม	13 (21.31%)	9 (14.75%)	22 (36.06%)
เทคโนโลยี	15 (24.59%)	3 (4.92%)	18 (29.51%)
สินค้าอุปโภคและบริโภค	8 (13.12%)	13 (21.31%)	21 (34.43%)
รวม	36 (59.02%)	25 (40.98%)	61 (100.0%)

จากตารางที่ 4.39 พบร่วมบริษัทประเภทสินค้าอุปโภคและบริโภคที่มีการควบคุมภายในที่มีประสิทธิผลมากขึ้นหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 อยู่ในระดับมาก มีจำนวน 13 บริษัท (ร้อยละ 21.31) รองลงมาคือ บริษัทประเภทวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม จำนวน 9 บริษัท (ร้อยละ 14.7) และบริษัทประเภทเทคโนโลยี จำนวน 3 บริษัท (ร้อยละ 4.92) ตามลำดับ

จากตารางข้างต้น ทำการทดสอบสมมติฐาน คือ

H_0 : ประเภทของกิจการไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

H_1 : ประเภทของกิจการมีความสัมพันธ์กับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

จากตารางที่ 4.37 พบร่วมค่าสถิติ Pearson Chi-Square มีค่าเท่ากับ 8.201 และมีค่า Asymp.Sig = 0.017 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ($\alpha = 0.05$) จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 นั้นคือสรุปได้ว่า ประเภทของกิจการมีความสัมพันธ์กับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แต่มีความสัมพันธ์ไม่มากเมื่อพิจารณาจากค่า Contingency Coefficient ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.344

4.37.3 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความซับซ้อนขององค์กรกับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

ตารางที่ 4.40 จำนวนและร้อยละของบุรุษที่จำแนกตามระดับความซับซ้อนขององค์กรและระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

ระดับความซับซ้อนขององค์กร	ระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404		รวม
	น้อย	มาก	
น้อย	28 (45.90%)	12(19.67%)	40 (65.57%)
มาก	8 (13.12%)	13 (21.31%)	21 (34.43%)
รวม	36 (59.02%)	25 (40.98%)	61 (100.0%)

จากตารางที่ 4.40 พบร่วมบุรุษที่มีระดับความซับซ้อนมาก และมีการควบคุมภายในที่มีประสิทธิผลมากขึ้นหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 อยู่ในระดับมาก มีจำนวน 13 บุรุษ (ร้อยละ 21.31) ในขณะที่บุรุษที่มีระดับความซับซ้อนน้อย ซึ่งมีการควบคุมภายในที่มีประสิทธิผลมากขึ้นหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 12 บุรุษ (ร้อยละ 19.67)

จากตารางข้างต้น จะทำการทดสอบสมมติฐาน คือ

H_0 : ระดับความซับซ้อนขององค์กรไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้น
ของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

H_1 : ระดับความซับซ้อนขององค์กรมีความสัมพันธ์กับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้น
ของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

จากตารางที่ 4.37 พบร่วมค่าสถิติ Pearson Chi-Square มีค่าเท่ากับ 5.795 และมีค่า Asymp.Sig = 0.016 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ($\alpha = 0.05$) จึงปฏิเสธ
สมมติฐาน H_0 นั้นคือสรุปได้ว่า ระดับความซับซ้อนขององค์กรมีความสัมพันธ์กับระดับความมี
ประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา
404 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แต่มีความสัมพันธ์ไม่มากเมื่อพิจารณาจากค่า
Contingency Coefficient ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.295

4.37.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร ในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX กับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุม ภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

ตารางที่ 4.41 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามการมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับ
องค์กรในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX และระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุม
ภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

แผนงานการบริหาร ความเสี่ยงระดับ องค์กร	ระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบ การควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติ ตามข้อกำหนดมาตรา 404		รวม
	น้อย	มาก	
มี	18 (29.51%)	21 (34.42%)	39 (63.93%)
ไม่มี	18 (29.51%)	4 (6.56%)	22 (36.07%)
รวม	36 (59.02%)	25 (40.98%)	61 (100.0%)

จากตารางที่ 4.41 พบร่วมกับบริษัทที่มีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX และมีการควบคุมภายในที่มีประสิทธิผลมากขึ้นหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 อยู่ในระดับมาก มีจำนวน 21 บริษัท (ร้อยละ 34.42) ในขณะที่บริษัทที่ไม่มีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX ซึ่งมีการควบคุมภายในที่มีประสิทธิผลมากขึ้นหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 4 บริษัท (ร้อยละ 6.56)

จากตารางข้างต้น ทำการทดสอบสมมติฐาน คือ

H_0 : การมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

H_1 : การมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX มีความสัมพันธ์กับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

จากตารางที่ 4.37 พบร่วมกับค่าสถิติ Pearson Chi-Square มีค่าเท่ากับ 7.397 และมีค่า Asymp.Sig = 0.007 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ($\alpha = 0.05$) จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 นั้นคือสรุปได้ว่า การมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX มีความสัมพันธ์กับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แต่มีความสัมพันธ์ไม่มากเมื่อพิจารณาจากค่า Contingency Coefficient ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.329

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.37.5 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX กับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

ตารางที่ 4.42 จำนวนและร้อยละของบริษัทจำแนกตามระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX และระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

ระดับการส่งเสริม พนักงานในองค์กร	ระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบ การควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติ ตามข้อกำหนดมาตรา 404		รวม
	น้อย	มาก	
น้อย	23 (37.70%)	15 (24.60%)	38 (62.30%)
มาก	13 (21.31%)	10 (16.39%)	23 (37.70%)
รวม	36 (59.01%)	25 (40.99%)	61 (100.0%)

จากตารางที่ 4.42 พบร่วมกันว่า บริษัทที่มีระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX น้อย ซึ่งมีการควบคุมภายในที่มีประสิทธิผลมากขึ้นหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 อยู่ในระดับมาก มีจำนวน 15 บริษัท (ร้อยละ 24.60) ในขณะที่บริษัทที่มีระดับการส่งเสริมมาก และมีการควบคุมภายในที่มีประสิทธิผลมากขึ้นหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 10 บริษัท (ร้อยละ 16.39)

จากตารางข้างต้น ทำการทดสอบสมมติฐาน คือ

H_0 : ระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404

H_1 : ระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX มีความสัมพันธ์กับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404

จากตารางที่ 4.37 พบร่วมค่าสถิติ Pearson Chi-Square มีค่าเท่ากับ 0.095 และมีค่า Asymp.Sig = 0.758 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ($\alpha = 0.05$) จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 นั้นคือสรุปได้ว่า ระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย ภัณฑ์ผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด มาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ด้านการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายในของบริษัท ย่อยที่ดำเนินงานในประเทศไทยของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหรัฐอเมริกา” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ที่มุ่งทำการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด มาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลกระทบดังกล่าว ตลอดจนศึกษาถึงปัญหาหรืออุปสรรคที่พบ และประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด ดังกล่าว โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ SOX Compliance Coordinator หรือตำแหน่งอื่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ SOX Compliance ของ บริษัทย่อยที่ดำเนินงานในประเทศไทยของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่ง สหรัฐอเมริกา ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 165 บริษัท โดยได้รับการตอบกลับแบบสอบถามจำนวน 61 ฉบับ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามเหล่านี้ไปทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำหรับ ทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistic Package for Social Sciences: SPSS) เพื่อให้ ได้ผลลัพธ์ของการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการแบ่งผลสรุปการวิจัยออกเป็น 3 ข้อเพื่อภัณฑ์ผล ที่ได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาถึงผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ด้านการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายในของบริษัทย่อย ที่ดำเนินงานในประเทศไทยของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหรัฐอเมริกา

ผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 หลักๆ ที่สนใจศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ มี 4 ด้าน ได้แก่ (1) ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าว (2) การใช้โปรแกรม สำหรับเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนด (3) การจ้างที่ปรึกษาจากภายนอก และ (4) ระดับ ความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า บริษัทกลุ่มตัวอย่างมีค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติตามข้อกำหนด มาตรา 404 โดยเฉลี่ยจำนวน 1,202,295.08 บาท ซึ่งพบว่ามีบริษัทที่มีค่าใช้จ่ายในเรื่องดังกล่าว

จำนวนสูงสุดถึง 10,000,000 บาท และมีอัตราค่าใช้จ่ายมาจดเป็นช่วงระดับค่าใช้จ่ายพบว่า มีบริษัทจำนวน 36 บริษัท (ร้อยละ 59) ที่มีค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดน้อยกว่า 500,001 บาท ในขณะที่มีบริษัทจำนวน 10 บริษัท (ร้อยละ 16.4) ที่มีค่าใช้จ่ายอยู่ในช่วงระหว่าง 500,001 – 1,000,000 บาท และบริษัทจำนวน 15 บริษัท (ร้อยละ 24.6) ที่มีค่าใช้จ่ายมากกว่า 1,000,000 บาท โดยค่าใช้จ่ายที่พบมากที่สุด คือ ค่าฝึกอบรม (จำนวน 41 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 67.2 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด) รองลงมาคือ เงินเดือนหรือค่าจ้างที่มีงาน SOX Compliance (จำนวน 28 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 45.9) ค่าปรับปลุกระบบการควบคุมภายใน (จำนวน 24 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 39.3) และค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี (จำนวน 22 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 36.1) ตามลำดับ ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลจะเห็นได้ว่าแต่ละบริษัทจะมีองค์ประกอบของค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ที่แตกต่างกัน ซึ่งสาเหตุนั้นเกิดจากการที่ในบางบริษัท จะมีบริษัทใหญ่ (Head / Regional Office) เป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในบางเรื่อง เช่น ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี หรือค่าโปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้เพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าว เป็นต้น ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวสอดคล้องกับผลการสำรวจของ Charles River Associate (2005) ที่พบว่าค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ประกอบด้วย ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ค่าจ้างหรือเงินเดือน พนักงาน ค่าจัดสรรงบประมาณ ค่าจัดฝึกอบรม และค่าโปรแกรมสำเร็จรูป

ในส่วนของการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีบริษัทจำนวน 21 บริษัท (ร้อยละ 34.4) ที่จ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าว โดยที่ปรึกษาจากภายนอกจะถูกจ้างมาเพื่อให้คำปรึกษาเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในมากที่สุด (จำนวน 14 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 66.7 ของบริษัทที่มีการจ้างที่ปรึกษาทั้งหมด) รองลงมาคือ เพื่อช่วยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายใน (จำนวน 11 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 52.4) และเพื่อทำการประเมินความเสี่ยง (จำนวน 7 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 39.3) ตามลำดับ โดยบริษัทเหล่านี้จะจ้างที่ปรึกษาจากสำนักงานสอบบัญชีในกลุ่ม Big 4 ได้แก่ บริษัท เคพีเอ็นมี ออดิท (ประเทศไทย) จำกัด บริษัทสำนักงาน เอินส์ท แอนด์ ยัง จำกัด บริษัท ไพร์เวอเตอร์龇 คุปเชอร์ส เอบีเออส จำกัด และบริษัท ดีลอยท์ ทูซ โรมัทส ไซยยศ จำกัด

ผลการสำรวจในเรื่องของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 พบว่า มีบริษัทที่ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปจำนวน 21 บริษัท (ร้อยละ 34.4) ซึ่งโปรแกรมสำเร็จรูปนั้นจะมีชื่อแตกต่างกันออกไป ได้แก่ Risk Navigator, Risk and Control Tracking

System, RETS, Axena, Movaris, Biznights และ SAP-SOX โดยบริษัทกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะได้โปรแกรมสำเร็จฐานะล่า�ีมาจากการบริษัทใหญ่ ซึ่งจากการสัมภาษณ์บริษัทกลุ่มตัวอย่างที่มีการใช้โปรแกรมสำเร็จฐานะนี้พบว่า บริษัทจะใช้โปรแกรมสำเร็จฐานะในการจัดการเอกสารเอกสารเกี่ยวกับการควบคุมภายใน เช่น Risk and Control Template หรือ Risk and Control Matrix รวมทั้งใช้เป็นฐานข้อมูลที่เก็บข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินและการทดสอบการควบคุมภายในอีกด้วย

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้ทำการสำรวจถึงเครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายในอีก ซึ่งพบว่าบริษัทกลุ่มตัวอย่างใช้การ Walk - through มากที่สุด (จำนวน 44 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 72.1 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด) รองลงมาคือ การใช้ Internal Control Matrix (จำนวน 36 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 59) และการใช้ Internal Control Questionnaire (จำนวน 33 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 54.1) ตามลำดับ โดยบริษัทส่วนใหญ่จะมีการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายในจำนวน 1-2 ครั้งต่อปี (จำนวน 49 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 80.3) นอกจากนี้ ยังพบว่าบริษัทกลุ่มตัวอย่างทั้ง 61 บริษัท (ร้อยละ 100) ได้จัดให้มีชีงโครงสร้างและวิธีการควบคุมภายใน และทำการประเมินประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในนั้นโดยอิงตามเกณฑ์ของ COSO

สำหรับผลกระทบเกี่ยวกับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐาน 404 ซึ่งวัดจากระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นในเรื่องของ สภาพแวดล้อมการควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม สารสนเทศและการสื่อสาร การติดตามและการประเมินผล และการลดการทุจริตและข้อผิดพลาดทางการบัญชี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีบริษัทจำนวน 25 บริษัท (ร้อยละ 40.98) ที่มีระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลแยกแต่ละองค์ประกอบของการควบคุมภายใน พบว่า บริษัทที่มีความมีประสิทธิผลมากขึ้นทางด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 26 บริษัท (ร้อยละ 42.6) ด้านการประเมินความเสี่ยง จำนวน 35 บริษัท (ร้อยละ 57.4) ด้านกิจกรรมการควบคุม จำนวน 42 บริษัท (ร้อยละ 68.9) ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน 31 บริษัท (ร้อยละ 50.8) ด้านการติดตามและการประเมินผล จำนวน 40 บริษัท (ร้อยละ 65.6) และด้านการลดการทุจริตและข้อผิดพลาดทางการบัญชี จำนวน 24 บริษัท (ร้อยละ 39.3)

นอกจานนี้ ผู้จัดได้ทำการสำรวจเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ซึ่งสามารถสรุปผลได้คือ โดยรวมแล้วผู้ที่มีความรับผิดชอบเกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยง การออกแบบควบคุมภายใน และการประเมินการออกแบบควบคุมภายใน คือ เจ้าหน้าที่จากทางบริษัทใหญ่ รองลงมาคือ SOX Team/Coordinator สำหรับความรับผิดชอบในเรื่องของการประเมินและทดสอบการควบคุมอย่างต่อเนื่อง ผู้ที่มีความรับผิดชอบคือผู้จัดการฝ่ายการเงิน รองลงมาคือ Process Owner , SOX Team/Coordinator และ ผู้ตรวจสอบภายใน ตามลำดับ ส่วนในเรื่องของการสอบทานและติดตามผลการประเมินการควบคุมภายใน ผู้ที่มีความรับผิดชอบคือ SOX Team/Coordinator รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่จากทางบริษัทใหญ่ และ ผู้จัดการฝ่ายการเงิน ตามลำดับ สำหรับความรับผิดชอบในการจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการควบคุมภายใน และการจัดทำรายงานผลการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายใน ผู้ที่มีความรับผิดชอบคือ SOX Team/Coordinator หรือ ผู้จัดการฝ่ายการเงิน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ด้านการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายในของบริษัทอยู่ที่ดำเนินงานในประเทศไทยของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหรัฐอเมริกา

ปัจจัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ขนาดของกิจการ ประเภทของกิจการ ระดับความซับซ้อนขององค์กร การมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX และระดับการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX

ปัจจัยด้านขนาดของกิจการจะถูกวัดด้วยยอดขายของบริษัทประจำปี 2005 ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า บริษัทที่มียอดขายน้อยกว่า 1,001 ล้านบาท มีจำนวน 23 บริษัท (ร้อยละ 37.70) ในขณะที่บริษัทที่มียอดขายอยู่ระหว่าง 1,001 – 5,000 ล้านบาท มีจำนวน 19 บริษัท (ร้อยละ 31.15) และบริษัทที่มียอดขายมากกว่า 5,000 ล้านบาท มีจำนวน 19 บริษัท (ร้อยละ 31.15)

สำหรับปัจจัยด้านประเภทของกิจการ พบร่วมบริษัทจำนวน 21 บริษัท (ร้อยละ 34.4) เป็นกิจการประเภทสินค้าอุปโภคและบริโภค รองลงมา เป็นประเภทวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรมซึ่ง

มีจำนวน 17 บริษัท (ร้อยละ 27.9) เทคโนโลยีจำนวน 10 บริษัท (ร้อยละ 16.4) บริการจำนวน 8 บริษัท (ร้อยละ 13.1) และทรัพยากรจำนวน 5 บริษัท (ร้อยละ 8.2) ตามลำดับ

ในส่วนของปัจจัยด้านระดับความซับซ้อนขององค์กรพบว่า บริษัทที่มีความซับซ้อนอยู่ในระดับน้อยที่สุดมีจำนวน 28 บริษัท (ร้อยละ 45.9) รองลงมา คือระดับน้อย มีจำนวน 12 บริษัท (ร้อยละ 19.7) ระดับปานกลาง มีจำนวน 11 บริษัท (ร้อยละ 18) ระดับมาก มีจำนวน 9 บริษัท (ร้อยละ 14.8) และระดับมากที่สุด มีจำนวน 1 บริษัท (ร้อยละ 1.6) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลยังพบว่า ก่อนที่บริษัทจะมีการใช้ SOX บริษัทส่วนใหญ่มีการใช้แผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรอยู่ก่อนแล้ว ซึ่งมีจำนวน 39 บริษัท (ร้อยละ 63.9) ในขณะที่บริษัทอีกจำนวน 22 บริษัท (ร้อยละ 36.1) ไม่มีการใช้แผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร และยังพบว่าบริษัทที่มีการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในช่วงก่อนที่จะมีการใช้ SOX อยู่ในระดับปานกลาง มีจำนวน 24 บริษัท (ร้อยละ 39.3) รองลงมาคือระดับมาก มีจำนวน 21 บริษัท (ร้อยละ 34.4) ระดับน้อย มีจำนวน 13 บริษัท (ร้อยละ 21.3) ระดับมากที่สุด มีจำนวน 2 บริษัท (ร้อยละ 3.3) และระดับน้อยที่สุด มีจำนวน 1 บริษัท (ร้อยละ 1.6) ตามลำดับ

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้นกับผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act พ布ว่าขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์กับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าว โดยมีค่า Sig. เท่ากับ 0.019 ซึ่งมีค่านัยอยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ($\alpha = 0.05$) ซึ่งเมื่อพิจารณาตารางที่ 4.24 (ตั้งแสดงในหน้าที่ 67) จะพบว่าบริษัทที่มีขนาดใหญ่กว่าจะมีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมากกว่าบริษัทที่มีขนาดเล็กกว่า ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดทำให้บริษัทต้องจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมภายในต่างๆ เพื่อใช้เป็นหลักฐาน และเครื่องมือในการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายใน อีกทั้งต้องจัดทำรายงานผลการประเมินการควบคุมภายในเพื่อส่งให้แก่บริษัทใหญ่ในประเทศสหรัฐอเมริกา ทำให้บริษัทที่มีขนาดใหญ่ซึ่งมีกระบวนการในการปฏิบัติงาน รวมถึงรายการคำนากกว่าบริษัทที่มีขนาดเล็ก เลือกที่จะใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อช่วยในการจัดการเอกสารต่างๆ เกี่ยวกับการควบคุมภายใน ซึ่งจากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่าบริษัทจะใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดังกล่าว ในการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายใน เช่น เช่น Risk and Control Template หรือ Risk and Control Matrix รวมทั้งใช้เป็นฐานข้อมูลที่เก็บข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินและการทดสอบการ

ควบคุณภาพใน โดยฐานข้อมูลนี้จะเป็นแบบ Online เพื่อให้เจ้าหน้าที่จากบริษัทใหญ่สามารถเข้ามาติดตามผลได้อีกด้วย

ผลการทดสอบความสัมพันธ์พบว่า ระดับความซับซ้อนขององค์กรมีความสัมพันธ์กับการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนด โดยมีค่า Sig. เท่ากับ 0.032 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ($\alpha = 0.05$) และเมื่อพิจารณาตารางที่ 4.32 (ดังแสดงในหน้าที่ 75) พบว่าบริษัทที่มีระดับความซับซ้อนมากจะมีการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมากกว่าบริษัทที่มีระดับความซับซ้อนน้อย ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Doyle, Ge and McVay (2006: 13) ที่พบว่าบริษัทที่มีการดำเนินงานที่ซับซ้อนมาก จะมีรายการบัญชีที่ซับซ้อน และมีความต้องการควบคุมภายในมากกว่าบริษัทที่มีความซับซ้อนน้อย ซึ่งบริษัทเหล่านี้อาจประสบกับปัญหาเนื่องจากต้องประยุกต์การควบคุมภายในให้สอดคล้องกับส่วนงานที่แตกต่างกัน ซึ่งจากสาเหตุดังกล่าวอาจทำให้บริษัทที่มีความซับซ้อนมากต้องมีการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าว นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวยังสอดคล้องกับบทความของ Deloitte and Touche (2004) ที่กล่าวว่าองค์กรที่มีความซับซ้อนมากอาจทำให้เกิดผลเสีย เช่น การดำเนินงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ เพิ่มความเสี่ยงที่จะเกิดข้อผิดพลาดในงบการเงิน รวมถึงความไม่มีประสิทธิผลของการควบคุมภายใน ส่งผลให้องค์กรที่มีระดับความซับซ้อนมาก อาจเกิดค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานจำนวนมาก และอาจต้องมีการจ้างที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าว

ผลการทดสอบความสัมพันธ์พบว่า ขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนด โดยมีค่า Sig. เท่ากับ 0.009 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ($\alpha = 0.05$) โดยจะพบว่าบริษัทที่มีขนาดใหญ่กว่าจะมีค่าใช้จ่ายดังกล่าวมากกว่าบริษัทที่มีขนาดเล็กกว่า (ดูได้จากตารางที่ 4.36 หน้า 79) ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจของ Financial Executive International (2004) และ Charles River Associate (2005, 2006) นอกจากนี้ การที่บริษัทขนาดใหญ่มีค่าใช้จ่ายมากกว่าบริษัทขนาดเล็ก อาจเนื่องมาจากบริษัทที่มีขนาดใหญ่ส่วนมากจะเป็นผู้ดำเนินการในการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายในเองทั้งหมด ในขณะที่บริษัทขนาดเล็กจะเพียงแค่ทำการกรอกตามแบบฟอร์มที่บริษัทใหญ่ส่งมาให้หรือมีการประเมินการควบคุมเพียงเบื้องต้น จากนั้นจะมีเจ้าหน้าที่จากบริษัทใหญ่มาทำการประเมินการควบคุมอีกทีหนึ่ง จึงส่งผลให้เกิดค่าใช้จ่ายน้อยกว่าบริษัทที่มีขนาดใหญ่ที่อาจต้องเสียค่าใช้จ่ายในเรื่องของโปรแกรมสำเร็จรูป ค่าที่ปรึกษาจากภายนอก หรือค่าฝึกอบรมแก่ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เป็นต้น

ผลการทดสอบความสัมพันธ์พบว่า ขนาดของกิจการ ประเภทของกิจการ ระดับความซับซ้อนขององค์กร และการมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX มีความสัมพันธ์กับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 โดยสามารถอธิบายความสัมพันธ์ดังกล่าว ได้ดังต่อไปนี้

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของกิจการกับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 พบร่วมมีค่า Sig. เท่ากับ 0.014 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ($\alpha = 0.05$) จึงสรุปได้ว่าขนาดของกิจการกับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมีความสัมพันธ์กัน และเมื่อพิจารณาตารางที่ 4.38 (ดังแสดงในหน้าที่ 83) จะเห็นได้ว่า บริษัทที่มีขนาดเล็กกว่าจะมีความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดน้อยกว่าบริษัทที่มีขนาดใหญ่กว่า

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของกิจการกับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 พบร่วมมีค่า Sig. = 0.017 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ($\alpha = 0.05$) ซึ่งสรุปได้ว่า ประเภทของกิจการกับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมีความสัมพันธ์กัน และเมื่อพิจารณาตารางที่ 4.39 (ดังแสดงในหน้าที่ 84) จะเห็นว่า กิจการประเภทสินค้าอุปโภคและบริโภคจะมีความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมากที่สุด รองลงมาคือกิจการประเภทวัสดุดิบ และสินค้าอุตสาหกรรม และกิจการประเภทเทคโนโลยี ตามลำดับ

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับความซับซ้อนขององค์กรกับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 พบร่วมมีค่า Sig. = 0.016 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ($\alpha = 0.05$) ซึ่งสรุปได้ว่า ระดับความซับซ้อนขององค์กรกับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมีความสัมพันธ์ และเมื่อพิจารณาในตารางที่ 4.40 (ดังแสดงในหน้าที่ 85) พบร่วมกับบริษัทที่มีระดับความซับซ้อนมากจะมีความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมากกว่าบริษัทที่มีระดับความซับซ้อนน้อย

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร ในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX กับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายใน ภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 พบว่ามีค่า Sig. = 0.007 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด 0.05 ซึ่งสรุปได้ว่า การมีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX กับระดับความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในภายหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมีความสัมพันธ์ และเมื่อพิจารณาในตารางที่ 4.41 (ดังแสดงในหน้าที่ 86) พบว่าบริษัทที่มีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรในช่วงก่อนจะมีการใช้ SOX จะมีความมีประสิทธิผลมากขึ้นของระบบการควบคุมภายในหลังจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมากกว่าบริษัทที่ไม่มีแผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวสอดคล้องกับบทความของ Deloitte and Touche (2004) ที่กล่าวว่าบริษัทที่มีการใช้แผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร จะสามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ได้อย่างมีประสิทธิผล เนื่องจากแผนงานดังกล่าวจะช่วยให้ผู้บริหารเข้าใจความเสี่ยงขององค์กรได้อย่างลึกซึ้ง ทำให้ผู้บริหารสามารถจัดสรรทรัพยากรที่ใช้ในการตรวจสอบ และจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รัตตุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาถึงปัญหาหรืออุปสรรคที่พบ และประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัญหาที่พบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 มากที่สุด ได้แก่ การขาดบุคลากรที่มีความรู้ในเรื่อง SOX และในเรื่องของการจัดเก็บเอกสารที่มีจำนวนมาก (จำนวน 34 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 55.7) รองลงมาคือ ปัญหาในเรื่องของการที่มีบุคลากรไม่เพียงพอที่จะปฏิบัติตามระบบการควบคุมที่วางแผนไว้ (จำนวน 33 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 54.1) ถัดมาเป็นจำนวนบริษัทที่ประสบกับปัญหาเหล่านี้ใกล้เคียงกัน คือ ปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติค่อนข้างสูง (จำนวน 22 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 36.1) ปัญหาการขาดแนวทางในการปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน (จำนวน 19 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 31.1) ปัญหานี้ในเรื่องพนักงานเกิดความกดดันในการทำงาน (จำนวน 18 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 29.5) และปัญหาการประสานงานภายในองค์กร (จำนวน 17 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 27.9) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า บริษัทที่ได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 เกี่ยวกับการเพิ่มความน่าเชื่อถือของงบการเงินอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 25 บริษัท (ร้อยละ 41) การทำให้ทุกฝ่ายในบริษัทมีความเข้าใจและตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายใน

มีจำนวน 30 บริษัท (ร้อยละ 49.2) การทำให้ทุกฝ่ายในบริษัทเห็นความสำคัญของหน้าที่ที่ตนต้องรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน จำนวน 33 บริษัท (ร้อยละ 54.1) การทำให้เกิดความมั่นใจว่ารายการต่างๆ ที่เกิดขึ้นมีการบันทึกอย่างครบถ้วนจำนวน 39 บริษัท (ร้อยละ 63.9) การปั้งปูรุ่งกระบวนการตรวจสอบเกี่ยวกับความมีประสิทธิผลของการควบคุมภายใน จำนวน 40 บริษัท (ร้อยละ 65.6) การทำให้บริษัทดันพบรากบปฏิบัติงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ หรือมีความซ้ำซ้อนจำนวน 32 บริษัท (ร้อยละ 52.5) การทำให้ผู้บริหารมีความซื่อสัตย์และมีจริยธรรม จำนวน 20 บริษัท (ร้อยละ 32.8) การปั้งปูรุ่งระบบเอกสารหลักฐานที่เพียงพอและเหมาะสม จำนวน 16 บริษัท (ร้อยละ 26.2) การทำให้บริษัทเข้าใจความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 37 บริษัท (ร้อยละ 60.7) และการทำให้บริษัทสามารถจัดการกับความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 24 บริษัท (ร้อยละ 39.3)

นอกจากนี้ ยังพบว่ามีบริษัทจำนวน 28 บริษัท (ร้อยละ 45.9) ที่เห็นด้วยว่าประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 มากกว่าค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ในขณะที่บริษัทจำนวน 11 บริษัท (ร้อยละ 18.0) ที่ไม่เห็นด้วยกับเรื่องดังกล่าว

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลดังที่กล่าวไปแล้วข้างต้น ทำให้เกิดข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

- บริษัททุกบริษัทควรจัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอ รวมทั้งทำการประเมินและปรับปรุงระบบการควบคุมภายในให้มีประสิทธิผลอยู่เสมอ ซึ่งหากต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ในอนาคต การปฏิบัติตั้งกล่าวอาจช่วยลดปัญหาต่างๆ รวมถึงค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้น
- บริษัทควรมีการพัฒนาให้ผู้ที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายใน มีความรู้ และความสามารถอย่างต่อเนื่อง เพื่อที่บุคคลเหล่านี้จะได้นำความรู้มาทำการพัฒนาระบบการควบคุมภายในของบริษัท รวมถึงสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ และทันสมัย ซึ่งจะเป็นการช่วยส่งเสริมความมีประสิทธิผลของการควบคุมภายใน และการกำกับดูแลที่ดี ยังจะส่งผลให้องค์กรบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในที่สุด
- หน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง เช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับแนวทางในการปฏิบัติตาม Sarbanes-Oxley Act เพื่อเพิ่มบุคลากรที่มีความรู้ในเรื่อง

ดังกล่าวให้เพียงพอต่อความต้องการของบริษัท เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าปัญหาที่พบมากที่สุดคือ การขาดบุคลากรที่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าว

4. จากผลการวิจัยได้แสดงให้เห็นว่า บริษัทที่มีขนาดใหญ่ซึ่งมีการปฏิบัติตามข้อกำหนด มาตรา 404 มากกว่าบริษัทขนาดเล็ก จะมีความมีประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในมากกว่าบริษัทขนาดเล็ก ดังนั้นหากหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องจะนำ Sarbanes-Oxley Act มาประยุกต์เพื่อบังคับใช้ในประเทศไทยในอนาคต หน่วยงานดังกล่าวควรมีการมุ่งเน้นให้บริษัทขนาดเล็กต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าว เพื่อที่บริษัทเหล่านี้จะได้มีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิผลมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะหัวข้อสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

1. เนื่องจากข้อกำหนดมาตรา 404 กำหนดให้ผู้สอบบัญชีต้องทำการประเมินและออกรายงานแสดงความเห็นถึงที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้เกี่ยวกับความมีประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายใน ผู้วิจัยในอนาคตจึงอาจทำการศึกษาผลกระทบของข้อกำหนดมาตรา 404 ที่มีต่อผู้สอบบัญชี เช่น ผู้สอบบัญชีมีวิธีการตรวจสอบเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร และลักษณะของขอบเขตในการทดสอบการควบคุมที่ผู้สอบบัญชีใช้ในการตรวจสอบเป็นอย่างไร เป็นต้น

2. เนื่องจาก Sarbanes-Oxley Act เป็นกฎหมายที่บังคับใช้กับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหรัฐอเมริกา และยังไม่มีการบังคับใช้ในประเทศไทย ทำให้ผู้วิจัยต้องทำการศึกษาผลกระทบของกฎหมายดังกล่าวจากบริษัทย่อยที่ดำเนินงานในประเทศไทยของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหรัฐอเมริกา ซึ่งบริษัทย่อยเหล่านี้บางบริษัทจะมีบริษัทใหญ่เป็นผู้วางแผน และดำเนินการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายในตามข้อกำหนดมาตรา 404 ให้ โดยทางบริษัทจะทำการเพียงการประเมินการควบคุมภายในเบื้องต้น หรือกรอกแบบฟอร์มตามที่บริษัทใหญ่ส่งมาให้ หากข้อจำกัดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะให้ทำการวิจัยในเรื่องนี้อีกครั้งหากในอนาคตหน่วยงานกำกับดูแลมีการประยุกต์เพื่อบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวในประเทศไทย ซึ่งผลการวิจัยที่ได้อาจแสดงให้เห็นถึงผลกระทบที่แท้จริงจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าวที่มีต่อบริษัทในประเทศไทย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กัลยา วนิชย์บัญชา. การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 8.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

กัลยา วนิชย์บัญชา. การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับการบริหารและวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย. แนวทางการตรวจสอบภายใน. กรุงเทพมหานคร: ดูมายเบส, 2548.

บุญธรรม กิจบรีด้าบวิสุทธิ์. การเขียนรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์. พิมพ์ครั้งที่ 7.

กรุงเทพมหานคร: จามจุรีโปรดักท์, 2546.

ปกรณ์ เพ็ญภาคกุล. กฎหมายหลักทรัพย์ Sarbanes-Oxley Act ของสหรัฐอเมริกาสิทธิ์ภาคผนวก
อาณาเขตในรูปแบบใหม่ทางเศรษฐกิจ. กรุงเทพธุรกิจ (20 มกราคม 2546).

ศิลปพร ศรีจันเพชร. Sarbanes-Oxley Act ส่งผลกระทบต่อผู้สอบบัญชีอย่างไร. วารสารนักบัญชี
50 (ธันวาคม 2546 - มีนาคม 2547): 91-98.

สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีวัฒนคุณภาพแห่งประเทศไทย. มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 400
เรื่องการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชีกับการควบคุมภายใน. 2544, ขั้นถึงใน
ศิลปพร ศรีจันเพชร. Sarbanes-Oxley Act ส่งผลกระทบต่อผู้สอบบัญชีอย่างไร.
วารสารนักบัญชี 50 (ธันวาคม 2546 - มีนาคม 2547): 92.

สรกิจ ปัญจวิณ. การควบคุมภายใน: มิติที่ยังขาดหาย[Online]. 2004. แหล่งที่มา:

<http://www.theiiat.or.th/knowledge/know3.asp>

สุวิมล ฤกษาเดชและทีมงาน. คู่มือปฏิบัติสำหรับผู้ตรวจสอบภายในและการตรวจสอบเพื่อการ
กำกับดูแลกิจการที่ดี. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: ออมรินทร์พรินติ้งเอนด์พับลิชิ่ง,
2549.

อุษณา ภัทรมนตรี. การตรวจสอบและการควบคุมภายใน: แนวคิดและกรณีศึกษา.

กรุงเทพมหานคร: คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2544.

ภาษาอังกฤษ

- Byan, H. S., and Lilien, B., S. Characteristics of firms with material weaknesses in internal control: An assessment of section 404 of Sarbanes Oxley[online]. 2005. Available from: http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=682363
- Carcello, J. V., Hermanson, D. R., and Raghunandan, K. Change in internal auditing during the time of the major US accounting scandals. International Journal of Auditing 9 (2005): 117-127.
- Charles River Associates. Sarbanes-Oxley section 404 costs and implementation issues: Spring update[online]. 2006. Available from: http://www.deloitte.com/dtt/cda/doc/content/us_investorcenterCRAIIIFINAL.pdf
- Charles River Associates. Sarbanes-Oxley section 404 costs and implementation issues: Survey update[online]. 2005. Available from: <http://www.law.berkeley.edu/centers/bclbe/symposia/postenron/SOX%20404%20survey%20update.pdf>
- Charles River Associates. Sarbanes-Oxley section 404 costs and remediation of deficiencies: Estimates from a sample of fortune 1000 companies[Online]. 2005. Available from: <http://www.sec.gov/spotlight/soxcomp/soxcomp-all-attach.pdf>
- Deloitte & Touche LLP. Sarbanes-Oxley compliance: A bridge to excellence[Online]. 2004. Available from: http://www.deloitte.com/dtt/cda/doc/content/us_assur_POV%281%29%281%29%281%29.pdf
- Deloitte & Touche LLP. Sarbanes-Oxley Section 404: 10 threats to compliance[Online]. 2004. Available from: http://www.deloitte.com/dtt/cda/doc/content/us_assur_TenThreatsSep2004.pdf
- Deloitte & Touche LLP. Sarbanes-Oxley Section 404: Lessons learned and the road ahead[Online]. 2005. Available from: http://www.deloitte.com/dtt/cda/doc/content/us_assur_CFO%20Roundtable.pdf

- Doyle, J. T., GE, W., and Mcvay, S. E. Determinants of weakness in internal control over financial reporting[Online]. 2006. Available from:
http://papers.ssrn.com/sol3/paper.cfm?ssrn_ID902469_code333097.pdf
- Dooley, K. Organizational complexity[Online]. 2002. Available from:
<http://www.eas.asu.edu/~kdooley>
- Ernst & Young. Emerging trends in internal controls: Initial survey[Online]. 2004. Available from: http://www.sarbanes-oxley.be/sarbanes-oxley_AABS_Emerging_Trends_Survey1.pdf
- Ernst & Young. Emerging trends in internal controls: Second survey[Online]. 2004. Available from: http://www.sarbanes-oxley.be/sarbanes-oxley_AABS_Emerging_Trends_Survey2.pdf
- Ernst & Young. Emerging trends in internal controls: Third survey[Online]. 2004. Available from: Ernst & Young. Emerging trends in internal controls: Second survey[Online]. 2004. Available from: http://www.sarbanes-oxley.be/sarbanes-oxley_AABS_Emerging_Trends_Survey3.pdf
- Ettredge, M., Li, C., and Sun, L. The impact of internal control quality on audit delay in the Sox era[online]. 2006. Available from:
http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=794669
- Financial Executives International (FEI). Sarbanes-Oxley compliance costs exceed estimates[Online]. 2005. Available from: <http://www.fei.org/news/press.cfm>
- Hoffman, M. F., and Nepf, B. SEC provide additional SOX 404 relief for Non-Accelerated Filers and newly public companies[Online]. 2006. Available from: http://www.dlapiper.com/files/upload/CorpGov_061221.htm
- Miller, P., K., and Rittenberg, L., E. Sarbanes-Oxley Section 404 work: Looking at the benefits[Online]. 2005. Available from: http://www.theiia.org/?doc_id=5161
- PricewaterhouseCoopers LLP. Internal audit Sarbanes-Oxley survey[Online]. 2004. Available from: <http://www.pwc.com/extweb/manissue.nsf>

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

แบบสอบถาม

วัตถุประสงค์ : เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act ด้านการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายใน

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่างหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นคำตอบ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ น้อยกว่า 35 ปี 35-45 ปี 46-55 ปี มากกว่า 55 ปี
3. ระดับการศึกษา อนุปริญญาหรือเทียบเท่า ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก
4. ตำแหน่งงาน Finance Director Chief Audit Executive SOX Compliance team อื่นๆ (ระบุ).....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับบริษัท

1. ยอดขายของบริษัท ประจำปี 2005

- น้อยกว่า 1,001 ล้านบาท 1,001 ล้านบาท – 5,000 ล้านบาท มากกว่า 5,000 ล้านบาท

2. ประเภทของกิจการ

☐ ทรัพยากร	☐ สินค้าอุปโภคและบริโภค	☐ อื่นๆ(ระบุ).....
☐ อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	☐ บริการ	
☐ วัตถุดิบและสินค้าอุดสาหกรรม	☐ สถาบันทางการเงิน	
☐ เทคโนโลยี	☐ เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	

3. บริษัทใหญ่ถือหุ้นของบริษัทอยู่ ..... %

4. ปีที่บริษัทถูกกำหนดให้ใช้ SOX คือ ปี ค.ศ ..... และปีที่บริษัทเริ่มใช้ SOX จริง คือ ปี ค.ศ. .....

5. บริษัทของท่านมีลักษณะดังต่อไปนี้ ในระดับใด

ลักษณะของบริษัท	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. จำนวนของกระบวนการปฏิบัติงานหลัก					
2. ความหลากหลายของตำแหน่งงานในบริษัท					
3. ความซับซ้อนของเทคโนโลยีที่ใช้ในการดำเนินงาน					
4. ความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ และสายผลิตภัณฑ์					
5. ความหลากหลายของช่องทางการจัดจำหน่าย					

6. ในช่วงก่อนที่บริษัทจะใช้ SOX บริษัทมีการส่งเสริมให้พนักงานในองค์กรทราบนักถึงความสำคัญของการควบคุมภายในในระดับใด

มากที่สุด   มาก   ปานกลาง   น้อย   น้อยที่สุด   ไม่มีการส่งเสริมเลย

7. ในช่วงก่อนที่บริษัทจะใช้ SOX บริษัทมีการใช้แผนงานการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรหรือไม่

มี   ไม่มี

ส่วนที่ 3 ผลกระทบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ Sarbanes-Oxley Act

คำศัพท์ โปรดกรอกจำนวนความลงในช่องว่างหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นคำตอบ

1. บริษัทมีค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ตั้งแต่เริ่มใช้ SOX จนถึงปัจจุบัน โดยประมาณทั้งหมด จำนวน.....บาท

2. ค่าใช้จ่ายดังกล่าว ประกอบด้วยอะไรบ้าง และคิดเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ Audit fees เนพาะตรวจตามข้อกำหนดของ SOX	คิดเป็น.....%
☐ ค่าที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก	คิดเป็น.....%
☐ ค่าปรับบุรุงระบบการควบคุมภายใน	คิดเป็น.....%
☐ เงินเดือน/ค่าจ้างทีมงาน SOX Compliance	คิดเป็น.....%
☐ ค่า Software เพื่อช่วยในเรื่อง SOX Compliance	คิดเป็น .....
☐ ค่าฝึกอบรม	คิดเป็น.....%
☐ อื่นๆ(โปรดระบุ).....	คิดเป็น.....%

รวม 100 %

3. ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามมาตรา 404 หลังจากปีแรกที่ใช้ SOX ลดลงหรือไม่

- ลดลง ประมาณ.....% จากค่าใช้จ่ายปีแรก ที่ลดลงเพราะ.....
 ไม่ลดลง เพราะ.....
 ไม่แน่ใจ

4. บริษัทมีการจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อช่วยในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 หรือไม่

มี โดยจ้างบริษัท.....   ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 6)

5. บริษัทจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกมาเพื่อมาช่วยในเรื่องใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ Risk assessment	☐ IT Control
☐ ออกแบบระบบการควบคุมภายใน	☐ ประเมินการออกแบบระบบการควบคุมภายใน
☐ ทำการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายใน	☐ ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายใน
☐ อื่นๆ(ระบุ).....	

6. เครื่องมือและวิธีการที่ทางบริษัทใช้ในการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายใน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ Internal control Matrics	☐ Internal control questionnaire
☐ การสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง	☐ Flowchart
☐ SOX Compliance Software ชื่อ.....	ชื่อมาจาก.....
☐ Walkthrough Test	
☐ การทดสอบการควบคุมภายในตามจำนวนตัวอย่างที่คำนวณได้หรือระบุไว้	
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....	

7. บริษัทมีการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายในจำนวน.....ครั้งต่อปี

8. บริษัทมีลักษณะการวางแผนในการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายใน ตามมาตรา 404 อย่างไร

☐ บริษัทวางแผนเองทั้งหมด	☐ บริษัทวางแผนร่วมกับทางบริษัทแม่
☐ บริษัทแม่วางแผนให้ทั้งหมด	☐ บริษัทจ้างที่ปรึกษาจากภายนอกวางแผนให้

9. บริษัทมีการจัดตั้ง SOX Compliance Team/Coordinator เพื่อปฏิบัติตามมาตรา 404 โดยตรงหรือไม่

☐ มี ชื่อจำนวนสมาชิกในทีมทั้งหมดมี..... คน	☐ ไม่มี

10. บริษัทของท่านมีการแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบในเรื่องต่อไปนี้อย่างไร

หน้าที่และความรับผิดชอบ	ผู้ที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบ
1. ภาควิชาความเสี่ยง	
2. ทำการออกแบบการควบคุมภายใน	
3. ทำการประเมินการออกแบบการควบคุมภายใน	
4. ทำการประเมินและทดสอบการควบคุมอย่างต่อเนื่อง	
5. ทำการสอบทานและติดตามผลการประเมินการควบคุมภายใน	
6. จัดทำเอกสารเกี่ยวกับการควบคุมภายในต่างๆ	
7. จัดทำรายงานผลการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายใน	

11. บริษัทของท่านให้การฝึกอบรมแก่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 หรือไม่

☐ มี จำนวน.....ครั้งต่อปี รวมทั้งหมดจำนวน..... คน	
☐ ไม่มี เพราะ	☐ งบประมาณมีจำกัด
☐ บริษัทงานที่ทำมีมากทำให้มีเวลาว่างที่จะทำการอบรม	
☐ ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของการจัดอบรม	
☐ บุคคลที่จะเข้าฝึกอบรมมีน้อย จึงไม่คุ้มค่ากับการจัดอบรมภายในหน่วยงาน	
☐ ขาดแคลนบุคคลที่จะมาให้การอบรม	
☐ อื่นๆ(โปรดระบุ).....	

ส่วนที่ 4 ปัญหาหรืออุปสรรคที่พบ และประยุกต์ใช้ได้รับจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ SOX

1. ปัญหา หรืออุปสรรคที่พบจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ SOX (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวสูง
  - บุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอที่จะปฏิบัติตามระบบการควบคุมที่วางไว้
  - ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าว
  - พนักงานเกิดความกดดันในการทำงาน
  - ข้อมูลหรือ เอกสารไม่พร้อม ไม่ครบถ้วน หรือสูญหาย
  - เอกสารมีจำนวนมาก ทำให้เกิดความลำบากในการจัดเก็บ
  - ปัญหาการประสานงานภายในองค์กร
  - เกิดความล่าช้าในการทำงาน
  - ทำให้เสียลูกค้า เนื่องจากความไม่ยึดหยุ่นในการให้เครดิต
  - ความยุ่งยากซับซ้อนของโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่ใช้
  - ความยุ่งยากซับซ้อนของโปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายใน
  - ขาดแนวทางในการปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน
  - อื่นๆ (โปรดระบุ).....
- .....

2. ในความเห็นของท่าน ท่านคิดว่าการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรา 404 ของ SOX มีประโยชน์ในเรื่อง

ต่อไปนี้ในระดับใด โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ท่านเลือก

ประโยชน์จากการปฏิบัติตาม ข้อกำหนดของ SOX	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ทำให้engบการเงินนำเข้าออกอย่างชัดเจน					
2. ทำให้ทุกฝ่ายในบริษัทมีความเข้าใจและ ตระหนักรถึงความสำคัญของการควบคุมภายใน					
3. ทำให้ทุกฝ่ายในบริษัทเห็นความสำคัญของ หน้าที่ที่ตนต้องรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน					
4. ทำให้เกิดความมั่นใจว่ารายการต่างๆที่เกิดขึ้นมี การบันทึกอย่างครบถ้วน					
5. ช่วยปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบเกี่ยวกับ ความมีประสิทธิผลของการควบคุมภายใน					
6. ช่วยให้บริษัทค้นพบการปฏิบัติงานที่ไม่มี ประสิทธิภาพ หรือมีความช้าชัก					
9. ช่วยปรับปรุงระบบเอกสารหลักฐานที่เพียงพอ และเหมาะสม					

ประโยชน์จากการปฏิบัติตาม ข้อกำหนดของ SOX	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8. ทำให้ผู้บริหารมีความชื่อสัตย์และมีจริยธรรม					
9. ทำให้บริษัทเข้าใจความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับ เทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Risks)					
10. ทำให้บริษัทสามารถจัดการกับความเสี่ยงที่ เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศนั้นได้					
11. การควบคุมภายในมีประสิทธิผลมากขึ้น ใน เรื่องดังต่อไปนี้					
11.1 สภาพแวดล้อมการควบคุม					
11.2 การประเมินความเสี่ยง					
11.3 กิจกรรมการควบคุม					
11.4 ข้อมูลและการสื่อสาร					
11.5 การติดตามและประเมินผล					
11.6 ลดภาระงานและข้อผิดพลาดทางการบัญชี					

3. ท่านมีความเห็นว่าประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติตามมาตรา 404 มากกว่า ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นหรือไม่

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย (คิดว่า cost>benefit)

ไม่แน่ใจ

*****ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม*****

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ๊ํา

รายชื่อบริษัทกลุ่มตัวอย่าง

1. Adecco Consulting Ltd.
2. AES Group Ltd
3. Alpharma Pharmaceuticals (Thailand) Ltd.
4. American Express (Thai) Co., Ltd
5. Amerada Hess (Thailand) Limited
6. American Standard Sanitaryware (Thailand) Public Co., Ltd.
7. Anixter Thailand Inc.
8. Ann Taylor Sourcing Far East Limited
9. Aon Group (Thailand) Ltd.
10. AstraZeneca (Thailand) Ltd.
11. Avon Cosmetics (Thailand)
12. Bank of America N.A.
13. Bank of New York
14. Bausch & Lomb (Thailand) Limited
15. Baxter Healthcare (Thailand) Co., Ltd.
16. Bayer Thai Co., Ltd
17. Benchmark Electronics (Thailand) PCL.
18. Brink's (Thailand) Ltd
19. Bristol-Myers Squibb (Thailand) Ltd
20. Outback Steakhouse
21. Unilever Thai Trading Ltd
22. Universal Compression (Thailand) Ltd
23. Waste Management Siam Ltd
24. Watson Wyatt (Thailand) Co., Ltd
25. Western Digital (Thailand) Co., Ltd.
26. Caterpillar (Thailand) Ltd.
27. Chevron (Thailand) Limited
28. Coca-Cola (Thailand) Ltd.
29. Colgate-Palmolive (Thailand) Ltd.
30. Conoco (Thailand) Ltd
31. Corn Products (Amardass) Thailand

32. DaimlerChrysler (Thailand) Ltd
33. Deutsche Bank AG
34. Dow Chemical Thailand Ltd
35. DuPont (Thailand) Limited
36. DST International (Bangkok) Ltd.
37. Eli Lilly Asia, Inc. (Thailand Branch)
38. EMC Information Systems (Thailand) Ltd.
39. Emerson Electric (Thailand) Ltd.
40. Esso (Thailand) Public Company Limited
41. FedEx Co., Ltd
42. Ferro (Thailand) Co., Ltd.
43. FMC Technologies (Thailand) Ltd.
44. Ford Services (Thailand) Co., Ltd.
45. Four Seasons Hotel Bangkok
46. General Electric International Operations Company Inc
47. General Motors (Thailand) Ltd.
48. GlaxoSmithKline (Thailand) Ltd
49. Goodyear (Thailand) Public Co., Ltd.
50. Halliburton Energy Services Inc.
51. Hewitt Associates (Thailand) Ltd
52. Hewlett-Packard (Thailand) Ltd.
53. Honeywell Systems (Thailand) Ltd
54. Johnson & Johnson (Thailand) Ltd.
55. Johnson Controls World Services (Thailand) Co., Ltd
56. Jones Lang LaSalle (Thailand) Ltd.
57. JP Morgan Chase & Co.
58. Kellogg (Thailand) Ltd
59. Kimberly-Clark Thailand Ltd
60. Korn/Ferry International Executive Recruitment (Thailand) Ltd.
61. Kraft Foods (Thailand) Ltd.
62. Marriott International
63. Mattel Bangkok Ltd.
64. Monsanto Thailand Ltd.
65. Montgomery Holding Ltd
66. Motorola (Thailand) Ltd.

67. Nalco Industrial Services (Thailand) Co., Ltd.
68. NCR (Thailand) Ltd.
69. Nike Inc.
70. Pall Corporation Filtration & Separations (Thailand) Ltd.
71. Parker Hannifin (Thailand) Co., Ltd.
72. Pepsi-Cola (Thai) Trading Co., Ltd.
73. Pitney Bowes (Thailand) Limited
74. Grey Worldwide Thailand Ltd.
75. Rockwell Automation Thai Co., Ltd.
76. Rohm and Haas Chemical (Thailand) Ltd.
77. Santa Fe (Thailand) Co., Ltd.
78. Sara Lee Thailand Co., Ltd.
79. Schering (Bangkok) Ltd.
80. Schering-Plough Ltd.
81. Seagate Technology (Thailand) Ltd.
82. Stanley Works Ltd
83. Timken Thailand
84. TNT (Thailand) Co., Ltd.
85. Toll (Thailand) Ltd
86. Triumph International (Thailand) Ltd.
87. TRW Steering & Suspension Co., Ltd
88. Synnex (Thailand) Co., Ltd.
89. Unisys (Thailand) Ltd.
90. Allianz C.P. General Insurance Co., Ltd.
91. BASF (Thai) Ltd.
92. CB Richard Ellis (Thailand) Co., Ltd.
93. Montpelier (Thailand) Ltd.
94. Siemens Ltd.
95. Manpower THAILAND- Technology professional service
96. ASIAN HONDA MOTOR CO.,LTD
97. AUTOLIV (THAILAND) LTD.
98. Ericsson (Thailand) Ltd.
99. Volvo Car (Thailand) Ltd
100. TOYOTA MOTOR (THAILAND) CO.,LTD.
101. Electrolux Thailand Co.,Ltd.

102. SKF (Thailand) Ltd.
103. Scania Siam Co., Ltd
104. Nokia (THAILAND) Co., Ltd.
105. cemex Thailand co., Ltd
106. Fortune Cross (Thailand) Co Ltd.
107. SONOCO (THAILAND) CO., LTD
108. บริษัท มุ่ดี้ อินเตอร์เนชันแนล (ไทยแลนด์) จำกัด
109. 3M Thailand Ltd.
110. Flower Food Ltd., Part.
111. บริษัท บี ที สยาม จำกัด
112. Regus Centre (Thailand) Limited
113. บริษัทแคนนอน มาร์เก็ตติ้ง (ไทยแลนด์) จำกัด
114. บริษัท แคนนอน ไอที (ประเทศไทย) จำกัด
115. Metso Automation Co. Ltd.
116. British American Tobacco(Thailand) Limited
117. Reuters Software (Thailand) Limited
118. บจก. บล. บาร์เคลย์ แคปปิตอล (ประเทศไทย)
119. the shell company of Thailand Ltd
120. British Airways PLC Co., Ltd.
121. Mentor International
122. HUNTSMAN (THAILAND) COMPANY LIMITED
123. บริษัท ลาฟาร์จ เพรสเตีย จำกัด
124. บริษัท คองคูนเมอร์ โปรดักส์ (ประเทศไทย) จำกัด
125. Arvinmerritor (Thailand) Co.,Ltd
126. MATSUSHITA ELECTRIC WORKS (THAILAND) LTD.
127. โซนี่ ไทย จำกัด
128. บริษัท แเค็บบอต ลับอแอดวิซ (ประเทศไทย) จำกัด
129. Accenture Technology Solutions (Thailand) Co., Ltd
130. ACE Life Assurance Co., Ltd.
131. Alcon laboratories (Thailand) Ltd
132. AT&T Communications Services Thailand Ltd
133. WPP Marketing Communications (Thailand) Co., Ltd.
134. Nortel Networks
135. Kerr McGee (Thailand) Ltd
136. Novartis (Thailand) Limited

137. Aetna Osotspa Life Assurance Co, Ltd
138. ArmorGroup Asia Pacific
139. Avery Dennison (Thailand) Ltd.
140. Chubb (Thailand) Ltd
141. Convergys (Thailand) Co., Ltd.
142. DELPHI AUTOMOTIVE SYSTEMS (THAILAND) LTD.
143. HEINZ WIN CHANCE LTD
144. Edison Mission Energy Thailand
145. Fiat Auto (Thailand) Co, Ltd.
146. FLOWSERVE-SIAM CO, LTD.
147. Gulf Agency Company (Thailand) Ltd.
148. Ecolab(Thailand) Ltd.
149. Lowe Limited
150. LUCENT TECHNOLOGIES MICROELECTRONICS (THAI) LTD
151. Nu Skin Thailand Co. Ltd.
152. PHELPS DODGE THAILAND CO., LTD
153. Praxair (Thailand) Co.,Ltd.
154. Procter & Gamble Manufacturing (Thailand) Co.,Ltd
155. บริษัท เรเดียน เอส อี เอ จำกัด
156. Reader's Digest (Thailand) Ltd
157. Salomon Brothers Asia Pacific Ltd
158. VISTEON (THAILAND) LIMITED
159. Vivendi Water (Thailand) Ltd.
160. Whirlpool (Thailand) limited
161. Wyeth Ayerst (Thailand) Limited
162. Publicis (Thailand) Limited
163. บีเอ็มซี ซอฟต์แวร์ (ไทยแลนด์) จำกัด
164. Sybase (Thailand) Ltd.
165. WACHOVIA BANK, NATIONAL ASSOCIATION

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวมยุรี ชินบุตร เกิดวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2525 ที่จังหวัดอุตรดิตถ์ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี เกียรตินิยมอันดับ 2 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในปีการศึกษา 2546 และเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท บัญชีมหามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชีการเงิน คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2547

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย